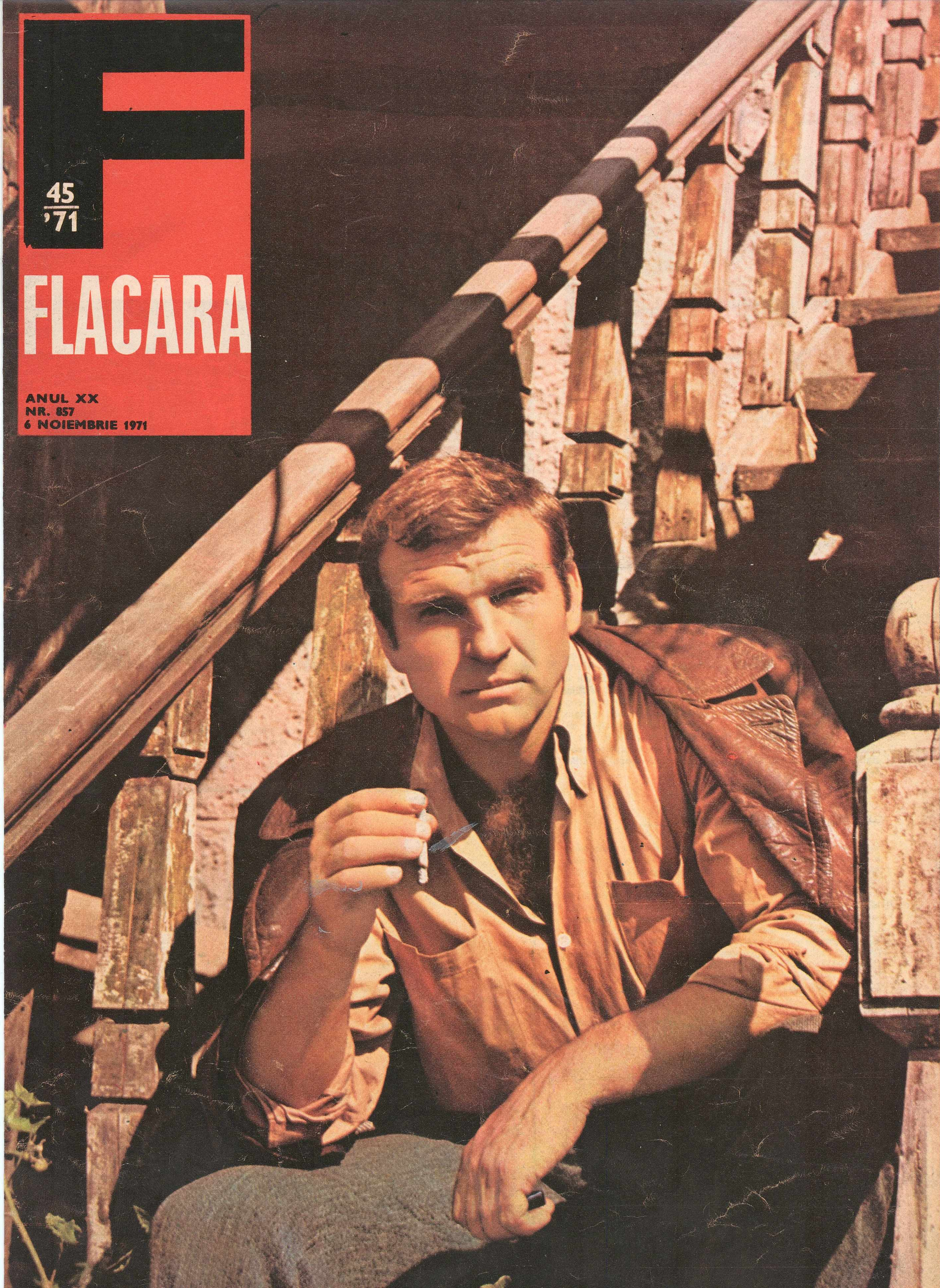
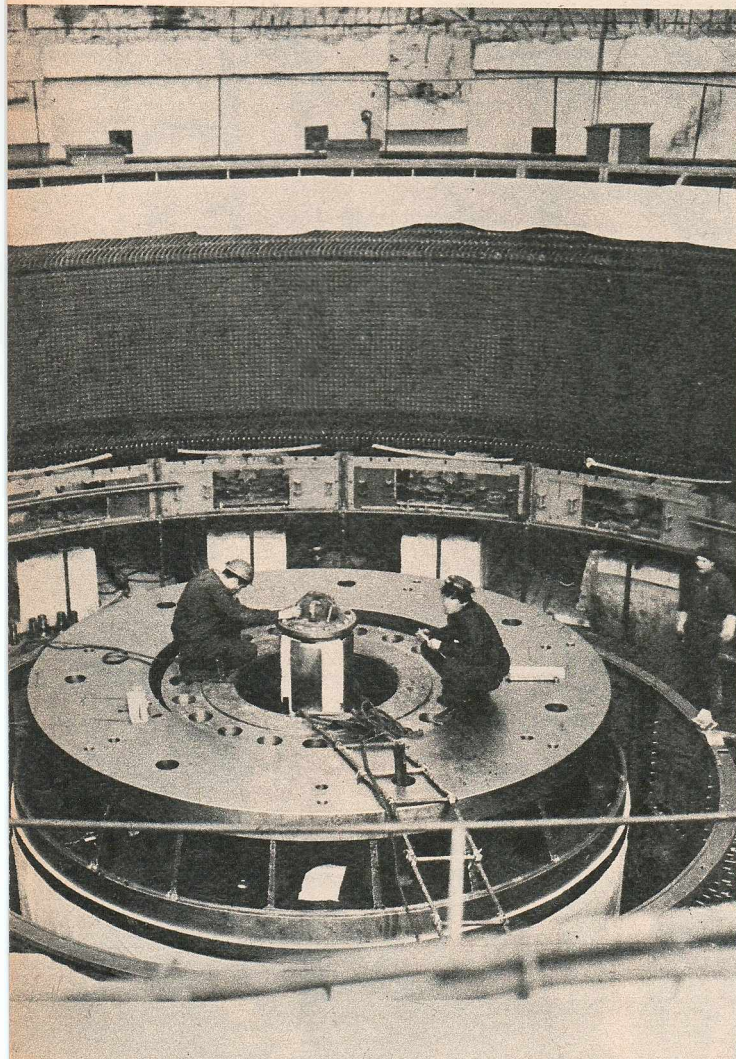

45
71

FLACĂRA

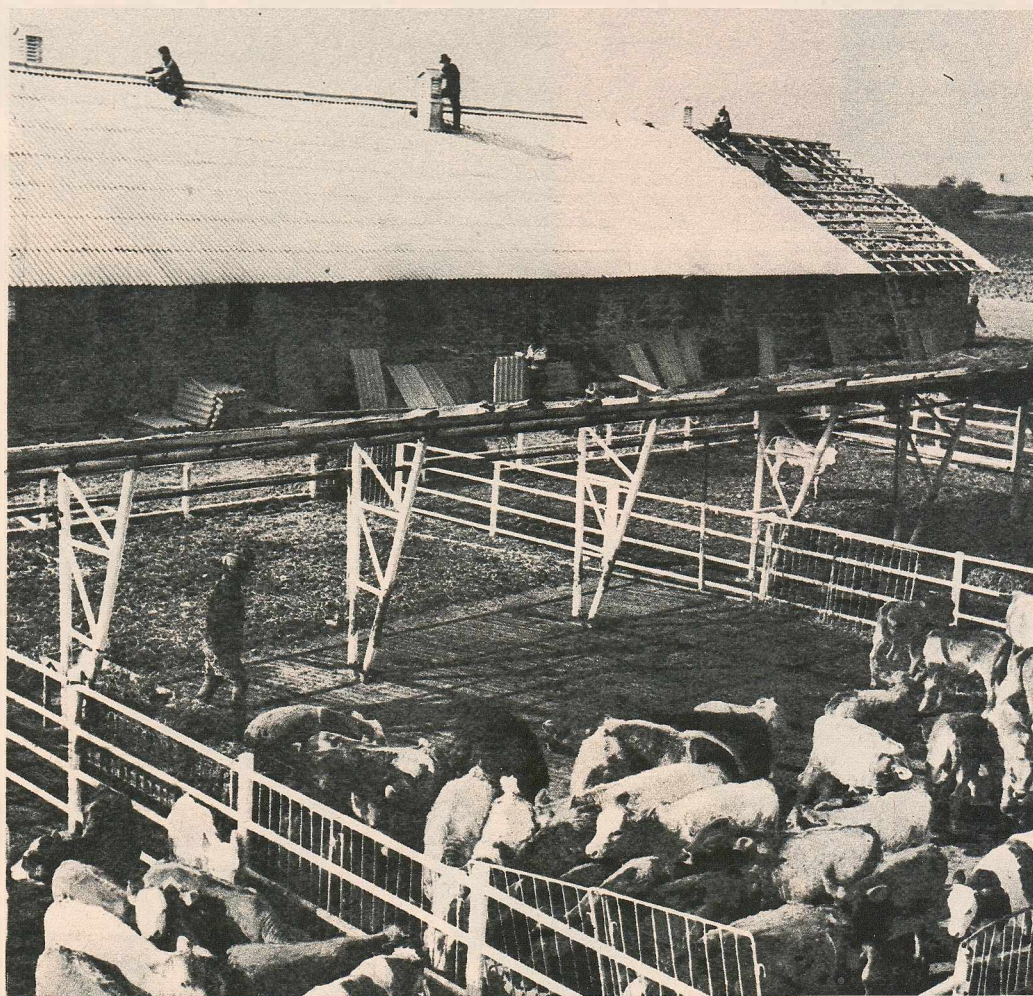
ANUL XX
NR. 857
6 NOIEMBRIE 1971

turbina nr. 6

Simbăta trecută la Centrala hidroelectrică Porțile de Fier a fost conectată la sistemul energetic național turbina nr. 6, avînd o putere de 175 MW. Acest remarcabil succes constituie în același timp o realizare prestigioasă a industriei noastre constructoare de mașini, noul hidroagregat fiind construit în întregime la noi în țară. Cu puțin timp în urmă, maestrul principal Nicolae M. Nicolae ne mărturisea: «Sînt sigur că montorii mei, valorificînd experiența cîștigată la montarea turbinelor 1 și 4, vor executa lucrări de înaltă calitate și vor depăși sarcinile de plan». Echivalentul acestor cuvinte: Centrala hidroelectrică Porțile de Fier a intrat în faza de exploatare industrială cu un avans de 62 de zile față de termenul stabilit în planul de stat. (În fotografie, aspect din timpul lucrărilor de montaj).

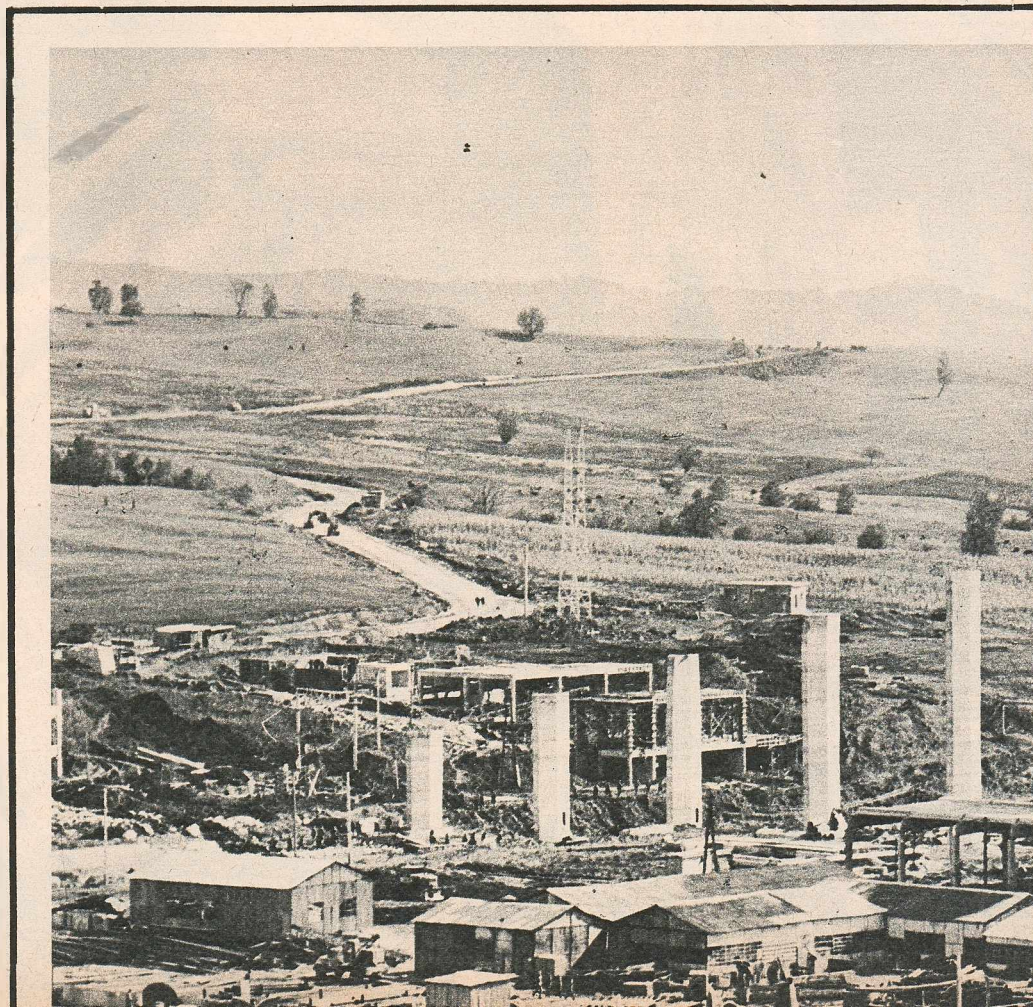
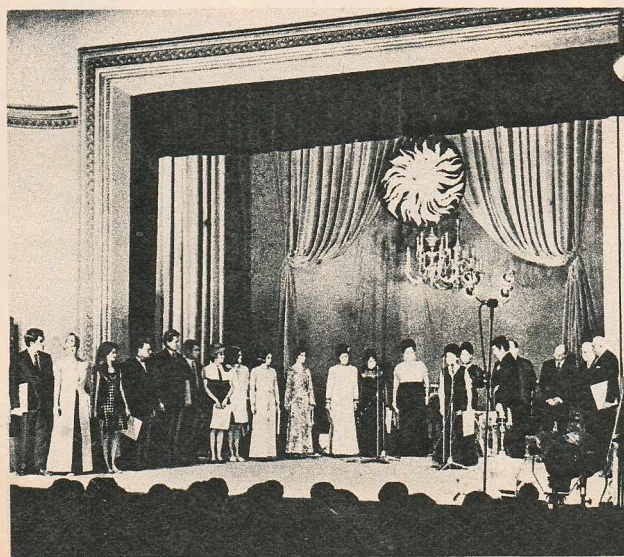

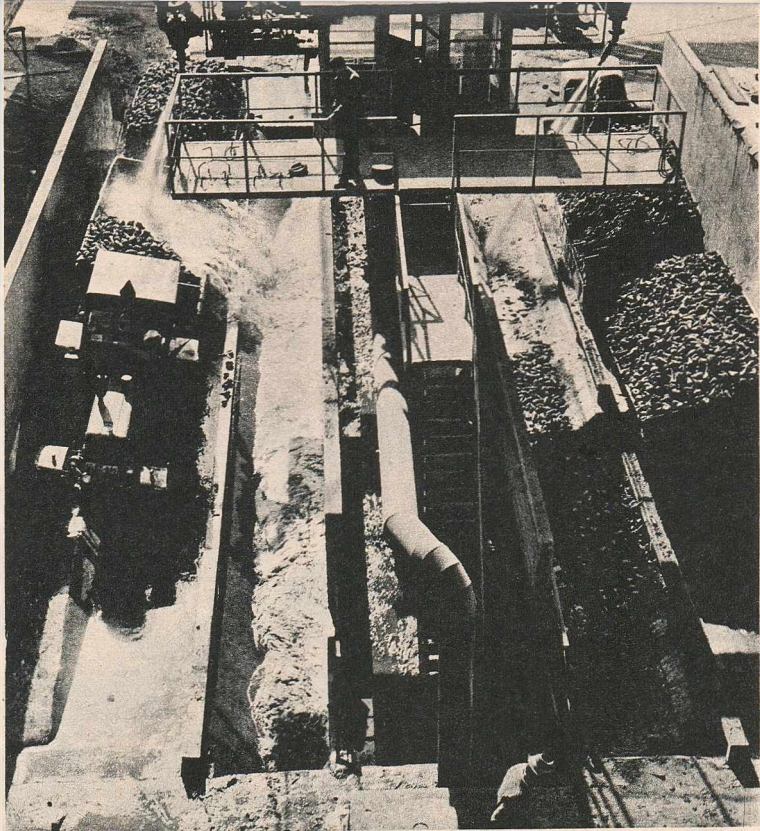
cu mijloace proprii

Sezonul friguros bate la ușă, ba chiar a și început să ne împresoare. Motiv de intensificare a eforturilor pentru lucrătorii din agricultură. Cei mai gospodari, cum este cazul cooperativelor de la Cooperativa agricolă de producție — Otopeni, cu mijloace proprii au construit un nou grajd, cu o capacitate de 112 vaci. Noua construcție e dotată cu instalații moderne de asigurare a hranei și curățeniei.

sărbătoarea romanței...

Timp de trei zile, orașul Tirgoviște a găzduit cea de-a patra ediție a Festivalului și Concursului de romanțe «Crizantema de aur». Manifestare de amploare, cu caracter național, datorită bogatei participări, atît a concurenților din cadrul probei de interpretare — din 25 de județe ale țării — cit și ai probei de creație — 28 de lucrări — «Crizantema de aur» s-a bucurat și de prezența unor invitați, între care Mia Braia, Angela Moldovan, Constanța Cîmpeanu, Lizeta Chirculescu, Alexandru Bojenescu, Ion Stoian. «Crizantema de aur» din acest an a fost cucerită de *Gliceria Gaciu* (Brașov). Premiul II a fost atribuit concurenței *Elena Mihăescu* (Dîmbovița), iar premiul III, concurenței *Ecaterina Kertesz* (Bistrița-Năsăud). Premiul I pentru compoziție a fost obținut de *Nelu Danilescu*. (Fotografia noastră vă prezintă premiații concursului).

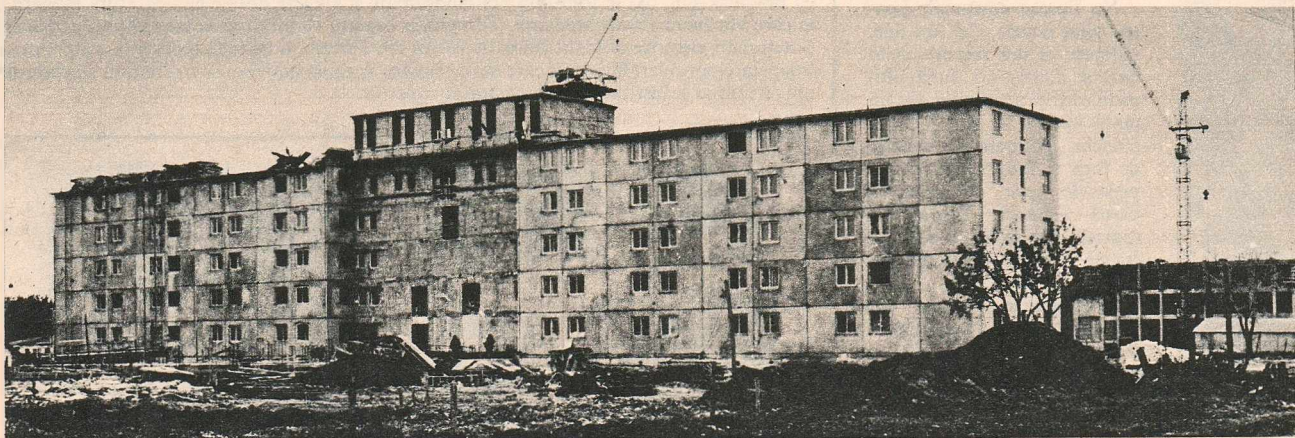
▲ zilnic 3 000 tone

Mai înainte de a ajunge pe mesele noastre, sub formă de cristale de zahăr, sfecla face un scurt dar substanțial popas în modernele instalații de prelucrare, în stare să se «hrănească» zilnic cu zeci de mii de tone. E și cazul Fabricii de zahăr din Buzău care, deși la început de drum, depășește în mod consecvent capacitatea proiectată. Aici se prelucrează zilnic peste 3 000 tone sfeclă.

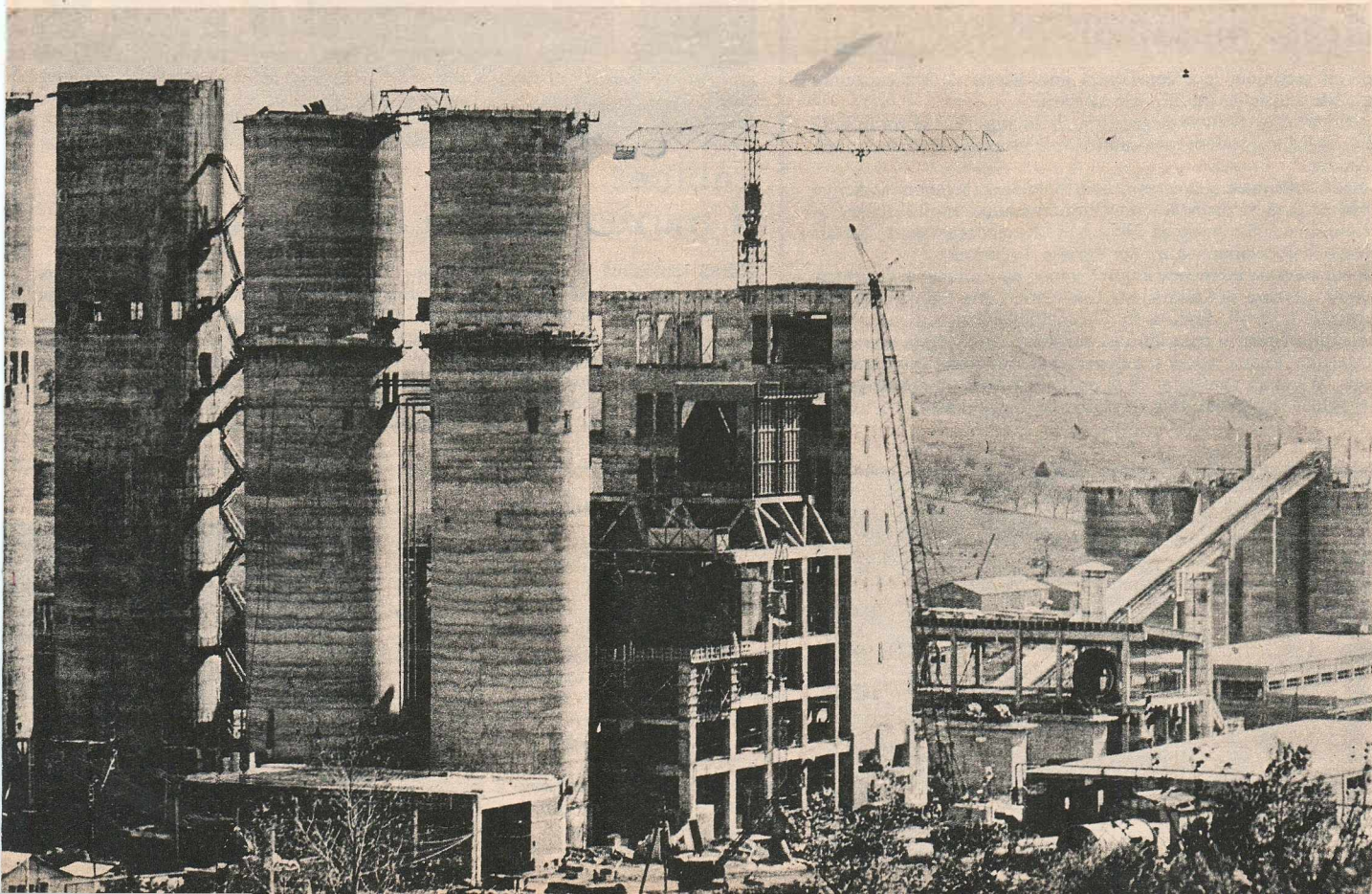
110 000 hectolitri

Întreprinderea de industrializare a laptelui din Slobozia-Ialomița se numără printre cele mai moderne unități de acest fel din țară. Fabrica produce diferite sortimente de brânzeturi (telemea, cașcaval), unt, lapte praf și produse proaspete, prelucrând zilnic circa 110 000 hl lapte. Fotografia noastră vă prezintă mașina de turnare și tăiere în forme a cașcavalului.

◀ pavilion sanitar

În cartierul Berceni, pentru spitalizarea bolnavilor cronici va fi dat în folosință un nou pavilion în cadrul spitalului nr. 10. Cu o capacitate de aproximativ 800 de paturi, dotat cu o aparatură ultramodernă, spitalul, ale cărui lucrări au și fost executate în proporție de 80 la sută, dispune de trei corpuri principale și câteva auxiliare (farmacii, laboratoare, radiologie etc.), acestea din urmă în stadiu de execuție.

◀ un nou combinat

Producția materialelor de construcții va crește considerabil o dată cu darea în exploatare a unui important obiectiv industrial. E vorba de Combinatul de materiale de construcții din Cimpulung-Argheș, prezentat în fotografia noastră, aflat în construcție.

Pagini realizate de
Liviu TIMBUS,
Petre ANGHEL
și Eugen IAROVICI

adam și eva, în prag de iarnă

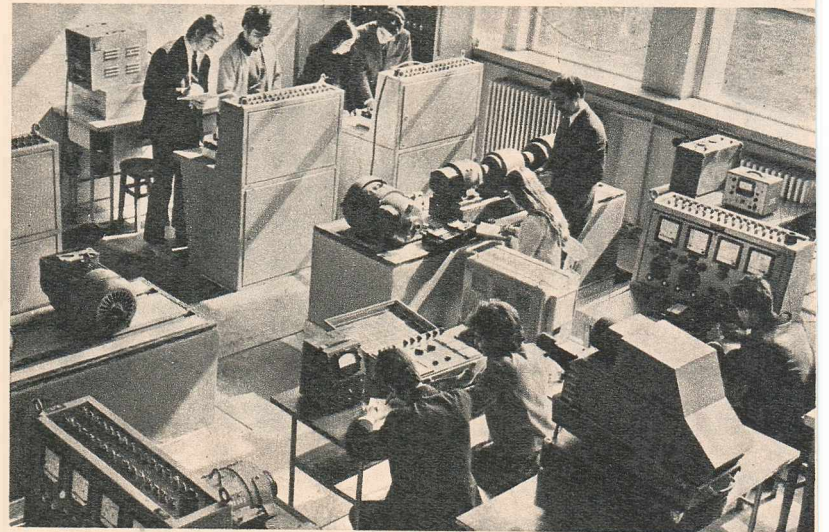
Cunoscutele magazine «Adam» și «Eva» au optat pentru acel tip de îmbrăcăminte care, la prețuri convenabile, să răspundă celor mai variate gusturi ale cumpărătorilor.

Astfel, «Eva» a pregătit pantaloni supraelastici din tricot de diverse culori și mărimi, canadiene matlasate simple și cu guler de blană, rochii și două piese din jersey diolen și din țesături lînă și PNA, costume cu pantaloni și fuste midi din stofă neagră. În afară de o gamă de sortimente de tricotaje în exclusivitate pentru magazinul «Eva», se vor găsi tot felul de scampolouri cu mincă lungă și guler rulat din PNA și fire sintetice. De asemenea, magazinul va intra în posesia unui mare sortiment de rochii în culori și desene moderne, din materiale rezistente, ușor lavabile, ce nu necesită călcarea.

«Adam», la rîndul său, și-a dat silința să contracteze ultimele noutăți în materie de modă bărbătească, începînd cu halate și jachete de casă din mătase și cămăși din tercot în culori vii. Pentru sportivi se vor găsi pulovere și jachete groase din melană și lînă, cojoace-vestă din blană, fulare din lînă scămășată, ciorapi groși din melană — toate în desene și culori variate.

Nu lipsesc costumele pentru orice ocazie, din fire fine, indigene și din import, cu o linie și contexturi după ultimele cerințe ale modei. De un mare succes se vor bucura, credem, paltoanele imitație de focă și mouton doré, din piele de porc căptușite cu blană sintetică, precum și scurtele din piele de oaie întoarsă, vopsite în diferite culori.

Sortimentele de mai sus sînt completate cu încălțăminte solidă, călduroasă, mănuși îmblănite și cu un mare număr de modele de cravate, unele unicat.

în sprijinul învățămîntului

Anul acesta, mai mult ca în alți ani și ca urmare a măsurilor privind legarea învățămîntului cu practica, s-au dat în folosință noi laboratoare și ateliere dotate cu aparatură modernă, în care vor lucra efectiv studenții. Fotografia noastră vă înfățișează laboratorul de mașini și acționări electrice al Institutului de petrol din Ploiești, o dovadă elocventă a eforturilor financiare considerabile prin care statul nostru sprijină activitatea tineretului studios din universitățile și institutele de învățămînt superior.

cabinet și muzeu propriu de istorie

Merită semnalată o instructivă acțiune didactică cu largi rezonanțe patriotice: organizarea la Liceul «Dimitrie Bolintineanu» din București a unui cabinet de specialitate și a unui muzeu de istorie. Înființate prin rîvna unor dascăli inimoși, îndrăgostiți de istoria plină de exemplare evenimente a patriei noastre, cabinetul și muzeul își propun să completeze, în chip substanțial, pregătirea elevilor, educația lor comunistă. Expunerile, schimburile de experiență dintre profesorii de istorie ai diferitelor școli, fotomontajele, facsimilele, fotografiile expuse oferă, la un loc, imaginea unor preocupări vizînd formarea și educarea tinerei generații.

toamna se numără... musafirii

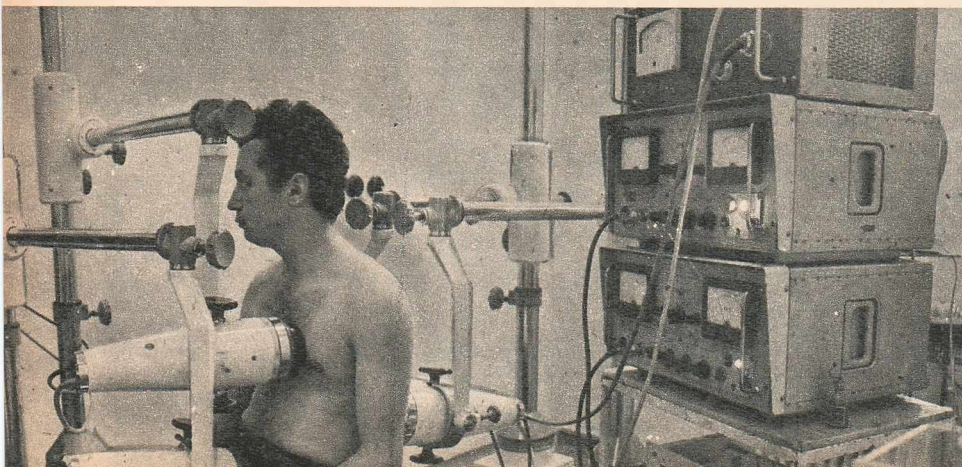
Tratamentul balneologic rezervat sezonului rece beneficiază anul acesta de noi capacități de cazare și tratament în aproape toate stațiunile tradiționale ale țării.

Paralel cu tratamentul clasic s-au înființat cabinete de geriatrie, iar în anul 1972 se vor înființa noi cabinete de cosmetică medicală, utilizînd produse medicamentoase proprii, fabricate în țară, pe bază de extracte de nămol de Amara.

Este vorba de noile produse medicamentoase și cosmetice (pastă de dinți, șampon medicinal de baie și de păr, loțiune de păr, apă de gură medicinală, creme anti-reumatice, emulsii regeneratoare pentru față etc.) care vor fi cunoscute sub numele de PELLAMAR, elaborate de dr. Ștefan Ionescu-Călinești, specialist în direcția balneoclimatică a Ministerului Turismului.

Începînd cu anul 1972, se preconizează de asemenea lărgirea gamei de tratamente și pentru bolile cardiovasculare, digestive, renale, nevroze, la Călimănești, Căciulata, Vatra Dornei, Tușnad, Slănic Moldova, unde se fac modernizări de spații, dîndu-se în folosință noi construcții.

În afară de numărul mare de vizitatori pentru cură din țări europene, anul acesta a crescut ponderea celor din Israel, S.U.A. și Canada. Faima valorii și a eficienței factorilor curativi naturali din țara noastră a făcut ca pe primele 10 luni ale acestui an să se poată înregistra un număr sporit cu peste 70 la sută de străini veniți pentru tratament, față de perioada corespunzătoare a anului trecut.

200 de produse

Acesta este numărul produselor alimentare noi, omologate anul acesta, printre care remarcăm specialitățile de ciocolată, cum sînt cele cu umpluturi de gin, gutui, struguri și castane. De asemenea, nu lipsesc semi-conservele și preparatele de șuncă, șnițelul crud, varza à la Cluj, caltaboșul «Codlea», iaurtul cu arome de fructe, brînzeturile «Brateș» și «Tilsit», berea «Oituz» și «Doljana», conservele de pește în ulei picant și aromatizat.

Ampla acțiune de diversificare a producției alimentare cuprinde realizarea în actualul cincinal a 550 de sortimente noi. Sperăm că produsele vor fi găsite în curînd din abundență în magazinele de specialitate.

COPERTA NOASTRĂ

ILARION CIOBANU, actorul de al cărui nume sînt legate cîteva dintre filmele noastre de seamă («Setea», «Rîscoala», «Mihai Viteazul», «Ase-diul»).

Fotografie
de Elena GHERA

PREZENTAREA ARTISTICĂ: Alexandru FRANCISC

FLACĂRA. Redacția: București,
Piata Științei 1, Sectorul 1.
Casa poștală 4112. Of. 33.
Telefon 17.60.10—int. 1744.
TIPARUL executat la Combi-
natul poligrafic «Casa Științei»

cu planul anual indeplinit

Colectivul Uzinei de fabricație, reparații și montaj a utilajelor agricole din Botoșani a realizat încă de pe acum sarcinile planului de producție pe anul în curs, devansînd cu mai mult de două luni prevederile primului an al actualului cincinal. S-au creat astfel condiții ca pînă la încheierea anului să se obțină o producție suplimentară de peste 18 milioane lei. De la modesta unitate care executa cîndva doar reparații de utilaje agricole, prin reprofilare uzina botoșeană a ajuns să producă circa 340 de sortimente de piese de schimb și 34 tipuri de utilaj pentru tractoare și mașini agricole. Numai anul acesta au fost introduse în fabricație 94 repere, multe dintre ele realizate pentru prima dată în țară.

imagini

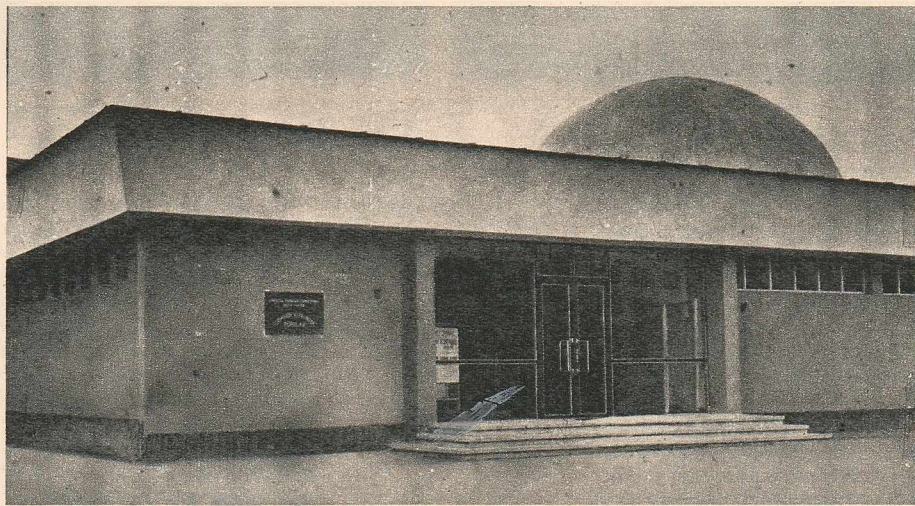
Una dintre cele 45 de urne funerare scoase pînă acum la lumină de arheologi.

de peste două milenii

S-a încheiat de curînd prima etapă a săpăturilor arheologice efectuate în vara aceasta la Rîureni, lîngă Rimnicu Vilcea. Aici, pe o terasă care domină riul Olt, a fost descoperită o întinsă necropolă datînd din secolele VI—IV î.e.n. și cuprinzînd sute de morminte de incinerare. După cum ne informează arheologul Emil Moscalu de la Institutul de arheologie, care conduce săpăturile, au fost deschise pînă acum 45 de morminte, toate conținînd un bogat inventar: podoabe, în special fibule din bronz și fier, arme (pumnale, lănci), piese de harnașament etc. Ceramica descoperită în morminte, cît și obiectele găsite în ele, marchează prezența pe aceste locuri, la începutul epocii geto-dacice, a unei populații cu o cultură materială avansată.

Deosebit de interesant pentru arheologi: fiecare mormînt din această întinsă necropolă era acoperit, de oamenii vremii respective, cu o platformă de pietriș adus din Olt, platformă peste care se înălța o movilă. În acest fel mormintele n-au putut fi fujuite în decurs de peste două milenii și jumătate.

F. URSEANU

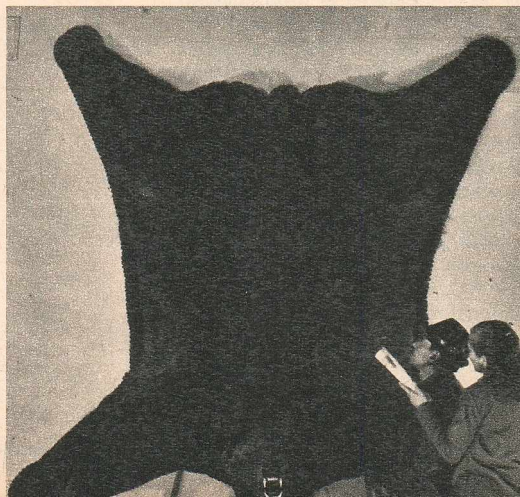

complex astronomic popular

Fotografia noastră vă înfățișează Complexul astronomic popular din Baia Mare, al doilea de acest gen din țară. Avînd o cameră solară dotată cu un celostat pentru studiul fenomenelor solare și cu un telescop de mare mărime, noul observator este pus la dispoziția studenților de la Facultățile de fizică și matematică ale Institutului pedagogic din oraș, care vor efectua cercetări directe asupra fenomenelor cerești. Observatorul rămîne, de asemenea, deschis marelui public dornic să ia un contact direct cu... cerul.

sub semnul dianei

Sîntem în plin sezon al vînatului de pasaj: zăvoaiele și pădurile de șes își așteaptă «sitărarii». Precizăm că actualul sezon atrage și un număr tot mai mare de turiști din Italia și Franța, amatori ai vînatului de pasaj, și din Republica Federală a Germaniei, care preferă în schimb vînatul mare: cerbii, căpriorii, urșii... Consemnăm, de asemenea, faptul că în ultimii doi ani au fost lansați în teren 130 000 de fazani. Așa deci, se poate spera într-o «recoltă» bogată.

teze și paranteze

de

Aurel BARANGA

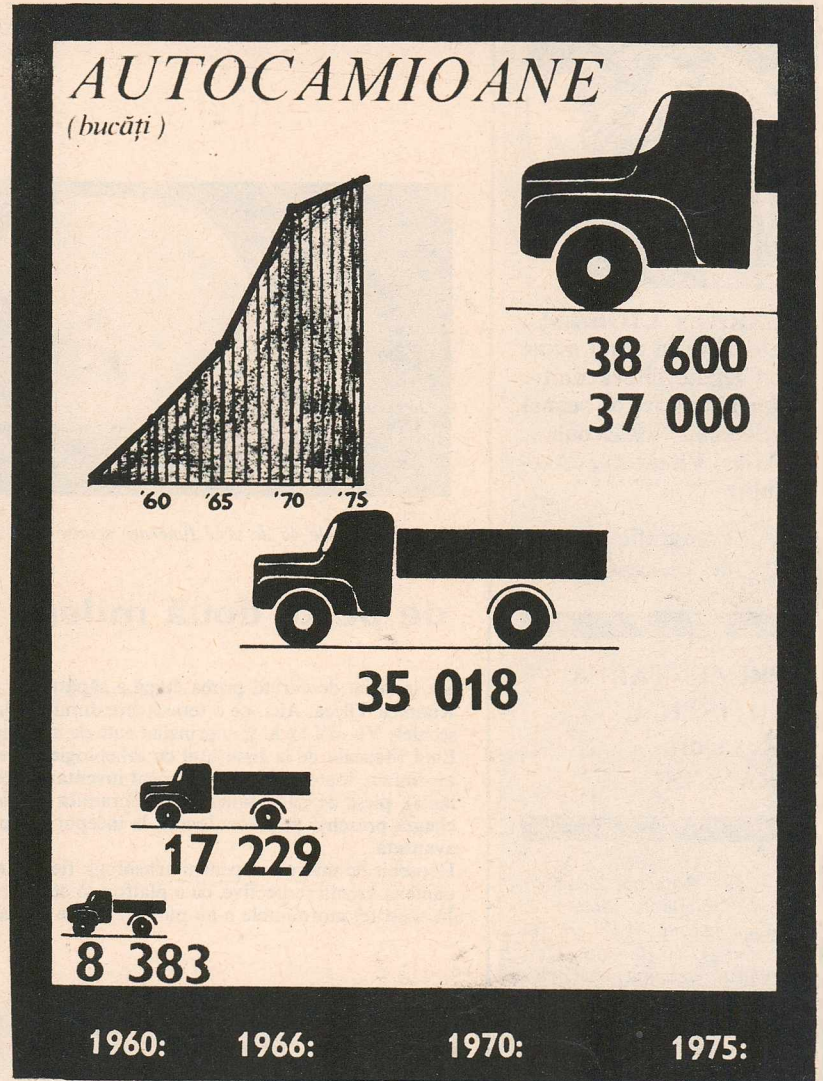
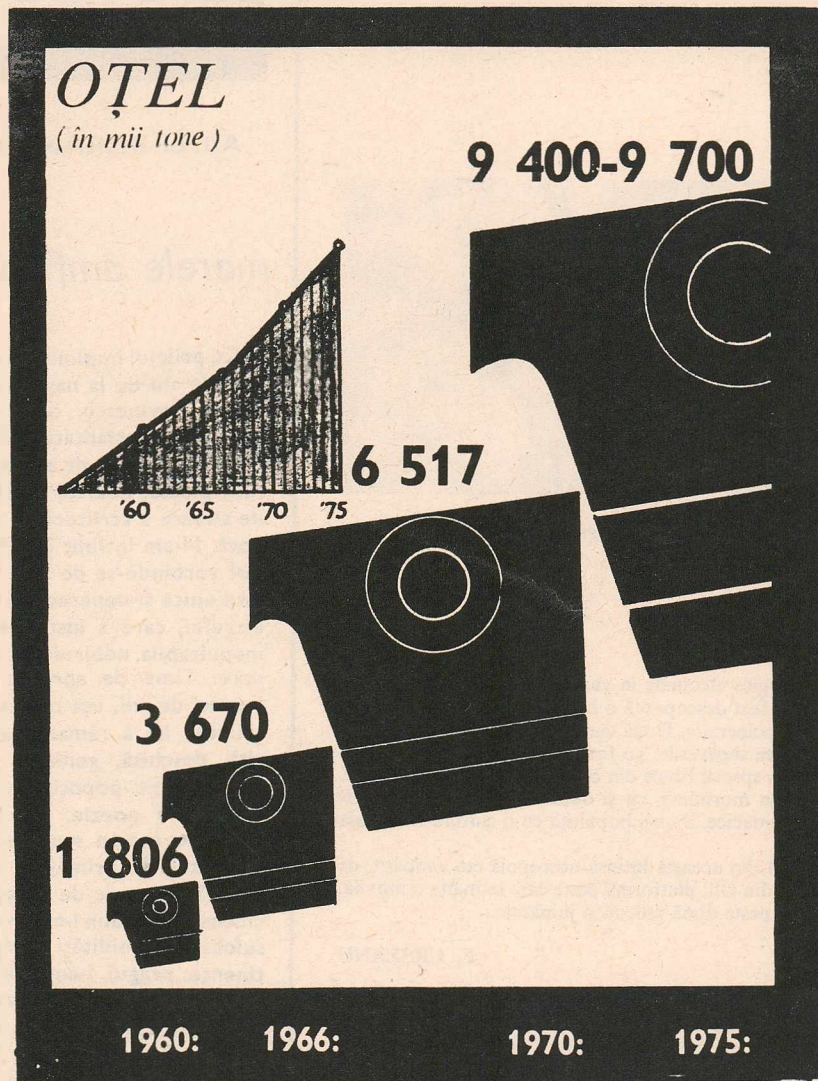
marele amfitrion

Cu prilejul împlinirii a nouăzeci de ani de la nașterea lui Eugen Lovinescu, observ că presa de specialitate publică diverse articole de comemorare pioasă, felurite încercări de situare a scriitorului în epocă. N-am întîlnit însă nicăieri vorbindu-se de acea calitate unică și nepereche a Maestrului, care a fost imensa, inepuizabila, nebiruita lui răbdare. Timp de aproape patruzeci de ani, ușa camerei și a inimii lui a rămas nezăvorîtă, deschisă, generos, primul venit poposit ca să-i citească o poezie, un fragment de roman sau o scenă de teatru. În primăvara anului 1928, înainte de a împlini cincisprezece ani, i-am trecut, sufocat de timidități și impertinențe, pragul. I-am citit vreme de două ore poezii ascultate de maestru într-o reculegere plină de evlavie. Criticul le-a apreciat forma, dar s-a declarat în dezacord cu ideologia lor. I-am răspuns cu violență. Purtam pantaloni scurți și gulerul cămășii răsfrînt. Nu m-a dat afară. S-a mulțumit să consemneze întîlnirea noastră în «Memoriile» sale și să mă poftescă să-i frecventez cenaclul dumincal. Am asistat la două sau trei ședințe, ulcerat de eșecul vizitei mele anterioare. M-a poftit să-mi citesc versurile, am refuzat, rău, veninos: «Inutil, maestre, nu insistați: m-am retras din literatură». Repet: nu împlinisem cincisprezece ani. A zîmbit cu toată fața luminată de o bucurie secretă: confirmam, probabil, unele presupuneri ale lui, acele întuiții misterioase pe care le urmărea, cu tenacitate, ani de zile, nepocăit în curiozitatea sa literară. Patruzeci de ani, în fiecare după-amiază, ușa domnului Eugen Lovinescu a stat nezăvorîtă, deschisă oricui.

Acum, cînd nu mai sînt nici eu prea tînăr, mă gîndesc că imensa, inepuizabila, nebiruita lui răbdare nu-i venea numai dintr-o omenie fără pereche pe pămînt. Și din speranță. Aștepta, în fiecare zi, să-i deschidă ușa Marele Poet.

Fără să știe că Marele Poet era El.

RITMURI ÎNALTE, CREȘTERE

Industria metalurgică din țara noastră a cunoscut în ultimul deceniu o creștere cu totul remarcabilă, ilustrând cât se poate de pregnant și dinamica de creștere a industriei în ansamblu.

Actualul cincinal confirmă continuarea ritmului înalt de dezvoltare a metalurgiei, la acesta adăugându-se preocuparea pentru modernizarea și introducerea unor procedee tehnologice de mare eficiență. Tradiționalele cuptoare Martin care au stăpinit producția de oțel mai bine de o jumătate de secol au pierdut această dominație. Ele sînt înlocuite rapid și pe scară tot mai mare prin convertizoare cu oxigen (L.D.), procedee care reduc investițiile cu 30-50 la sută, sporește productivitatea cu 50 la sută și asigură o mai bună calitate a oțelului. Încadrîndu-se în această tendință afirmată pe plan mondial, metalurgia românească programează în actualul cincinal ca peste 51 la sută din producția acestui sector să fie realizată după tehnologii noi. Va crește astfel ponderea oțelului elaborat în convertizoare cu oxigen (41 la sută în 1975 din producția totală de oțel, față de 30 la sută în 1970) și se va dubla oțelul elaborat în cuptoare electrice.

Care sînt obiectivele majore ale metalurgiei românești în următorii ani? În primul rînd, atingerea unei producții de 9 400-9 700 mii tone oțel, lărgirea și îmbunătățirea structurii sortimentale, apoi creșterea și diversificarea producției de oțeluri aliate. Ample măsuri de modernizare se desfășoară la laminoarele de la Reșița și Hunedoara; se lucrează intens la punerea în funcțiune a uzinei de oțeluri aliate de la Tîrgoviște. Pentru susținerea acestor obiective fondurile de investiții destinate metalurgiei (35 miliarde lei) înregistrează un spor de 60 la sută față de cincinalul precedent. Stabilirea producției de oțel la 9,7 milioane tone în 1975 (cu aproape 50 la sută mai mult ca în 1970) va permite economiei noastre acoperirea necesarului de metal în proporție de 96 la sută și în același timp menținerea unor ritmuri înalte de dezvoltare pe tot ansamblul ei, situînd România în rîndul statelor cu o industrie metalurgică dezvoltată.

Cu un ritm mediu anual de creștere a producției de 14,1-15,6 la sută în actualul cincinal, industria constructoare de mașini se situează printre ramurile cele mai dinamice, afirmîndu-și din nou importanța și rolul pe care îl are în dezvoltarea întregii economii naționale. Vom observa însă că această dezvoltare impetuoasă se sprijină, în primul rînd, pe forțele proprii de cercetare, proiectare și execuție, ceea ce demonstrează importantul potențial și maturitatea tehnică a industriei românești la ora actuală. Orientarea acestui sector al economiei este îndreptată spre industriile de vîrf, purtătoare ale progresului, așa cum reiese din ritmurile medii de dezvoltare ale unor subramuri: 38,8 pentru mecanica fină și optică, peste 32 la sută pentru mașini-unelte, 26,9 la sută pentru electronică, 21,1 pentru utilaje tehnologice complexe. Se constată de asemenea și un sens major al acestei dezvoltări: în anul 1975 două treimi din volumul producției va fi obținut prin fabricația de mașini și utilaje noi sau modernizate, realizîndu-se astfel dezideratul de a ridica producția ramurii la un înalt nivel tehnic și de a-i face produsele cât mai competitive pe piața mondială. Înnoirea și optimizarea nomenclatorului de produse confirmă mutațiile calitative în structura acestei ramuri, concordanța strînsă cu cerințele de dezvoltare complexă a economiei naționale. Construcția de mașini va produce în cincinalul acesta: mașini-unelte cu comandă-program numerică, autocamioane de tonaj sporit, utilaje energetice cu parametri funcționali ridicați, linii complexe pentru industria chimică, alimentară etc., calculatoare electronice cu posibilități de memorizare sporită, cargouri de 15 000 tone, unități periferice de calcul etc., etc. Datorită marilor investiții care se acordă industriei constructoare de mașini, numai în primii trei ani ai cincinalului se vor construi 45 de noi întreprinderi. De remarcat că 29 dintre acestea sînt amplasate în localități care n-au avut pînă acum o atare industrie. Astfel, pînă la sfîrșitul cincinalului construcția de mașini va fi prezentă în 37 de județe ale țării.

de Traian STOICA

MIHNEA GHEORGHIU:

scrisori din imediata apropiere

Alcătuită dintr-o suită de scurte eseuri, recenta carte a lui Mihnea Gheorghiu, *Scrisori din imediata apropiere* (Ed. Albatros), condensează în paginile ei o varietate impresionantă de teme și puncte de vedere vizând sfere de activitate umană cit mai eterogene. Nimic nu-i este străin acestei cărți. De la problemele de calificare profesională pînă la cele ale cooperării internaționale, multitudinea de chestiuni abordate (politice, social-culturale, științifice, filozofice, estetice) trădează spiritul viu și mobil al autorului deschis într-un vast unghi spre complexitatea și «din imediată apropiere» a unei arzătoare actualități.

Numind cele 53 eseuri «scrisori», Mihnea Gheorghiu își definește structural lucrarea, indicîndu-se astfel implicata ei notă de confesiune, precum și tonul ei conversativ, de dialog. E aici una dintre cauzele pentru care această carte captează cu intensitate atenția. Deși erudite, filele *Scrisorilor...* nu au nimic din abstracția rece a informației și comentariului, totuși cu scrierile elaborate. Sînt încălzite aceste file de pasiunea convingerilor (de unde și lirismul lor tot de autor declarat) și întreținute proaspete de afirmațiile lansate incitant spre celălalt partener, cititorul.

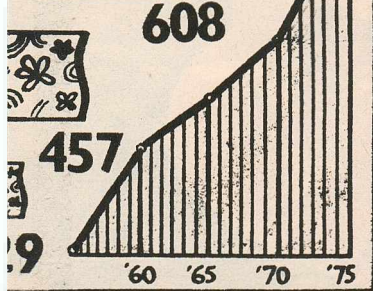
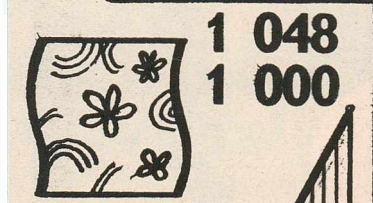
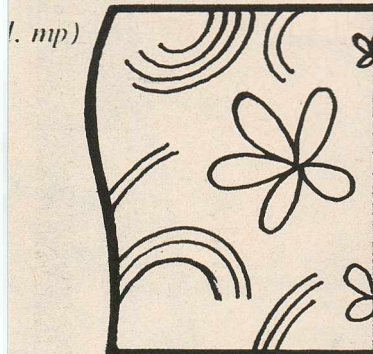
Sub dublul semn al entuziasmului și lucidității se desfășoară gîndurile din *Scrisori din imediata apropiere*.

Optînd pentru o viziune dinamică a fenomenului cultural, Mihnea Gheorghiu relevă și pledează pentru forța de acțiune a acestuia în favoarea întregirii personalității umane. Cultura însă nu se naște insular, izolat și rupt de societate și istorie. Omul de cultură e depozitarul unor imense experiențe și condiționat de «achizițiile superioare ale inteligenței omenești și ale sentimentelor celor mai pure — nevoia de frumos, de adevăr și de bine — ca o tendință ireversibilă». Iar pentru optimismul ce străbate cartea mai desprindem aceste rînduri semnificative: „Nici un singur om și nici o singură generație nu ne va aduce «o mie de ani pace» pe pămînt. Dar timpul nostru și al tuturor lucrează pentru asta”. Suflul tonic al *Scrisorilor...* e cu atît mai persuasiv cu cît autorul observă cu acuitate și frînele de ordin extern în drumul spre fericire a popoarelor ca și cele de ordin intern (birocrația, demagogia, corupția, parazitismul) în calea dezvoltărilor plene. Lucid, scriitorul nu trece peste «excesurile maligne de pe trupul curat al socialismului». În pagini de susținută virulență, aceste «excesurile» sînt indicate tocmai pentru, a fi extirpate. Pentru aceasta se impune ca strict necesar «extinderea educației» prin intermediul acțiunii eficiente a culturii socialiste. Dar să ne oprim aici cu relatarea ideilor din cartea lui Mihnea Gheorghiu. Incunoștințăm cititorul că ele sînt multe și continuu interesante. Cu atît mai interesante cu cît sînt susținute și demonstrate folosindu-se o cantitate imensă de informații, asociații surprinzătoare dar profund întemeiate, date și fapte reieșite din scrutare realității corelate cu altele provenite din întinsa cultură a autorului. Mai găsim aici una dintre cauzele pentru care eseurile lui Mihnea Gheorghiu sînt recepționate cu un interes crescînd pe măsura înaintării în lectura lor. Din scrisul lui Mihnea Gheorghiu se profilează în conturul precisei omul de cultură care are mereu deschise ferestrele bibliotecii spre tumultul epocii în care trăiește. Relevarea faptului real e însoțită de excursuri varii în domeniile multiple ale culturii. Peste mai tot locul «livrescul» se interferează cu observarea realității. Pentru a ne opri doar la un singur exemplu din atîtea altele, vom găsi că în susținerea unui fapt atît de caracteristic timpului nostru, ca interacțiunea dintre artă-cultură-știință se aduce în discuție — într-un expozu sintetic de motive — exemplul marelui Will care «n-a fost străin de revoluția științifică ce se pregătea în Anglia elisabetană». Vom mai menționa că incursiunea paralelă în realitate și în istoria spiritului se face cu o mare cursivitate, ca «venită de la sine».

Și, în sfîrșit, o ultimă constatare. Cartea lui Mihnea Gheorghiu absoarbe în țesătura ei intimă ideile fertile și generoase ale climatului nostru spiritual actual. Organica lor asimilare permite autorului o liberă și dezinvoltă desfășurare a unei gîndiri personale, ferm și, totodată, nuanțat afirmată.

ȚESĂTURI

(mil. mp)

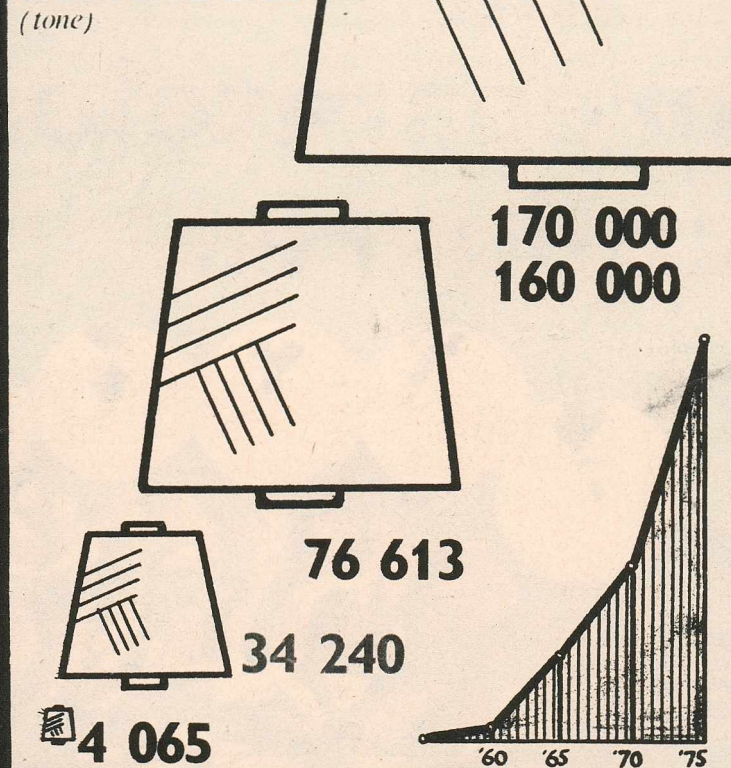

1960: 1966: 1970: 1975:

Industria ușoară în cincinalul actual are obiective majore diversificarea produselor și bunurilor de consum prin realizarea noi produse și sortimente variate, măritarea calității și a modului de producție și sporirea mobilității în adaptarea producției la cererile populației. Potențialitatea acestei ramuri a fost demonstrată la Expoziția pavilion de mostre, unde au fost prezentate numeroase produse care vor intra în producție în perioada care vine. Sporurile înalte sînt prevăzute în următorii cinci ani la țesături (de la 684,1 mil. mp în 1966 la 1 000-1 048 mil. mp în 1975), trico-de la 158,2 mil. buc. în 1971 la 225-250 mil. buc. în 1975), la încălțăminte (de la milioane perechi în 1971 la 87-92,6 milioane perechi în 1975), ca să amintim și de câteva produse de bază care interesează cu precădere populația. Industria ușoară va prelucra cantități mai mari de produse sintetice fabricate de industria chimică și va contribui la o valorificare mai bună a resurselor de care dispunem. Între sarcinile de bază care revin în cincinalul industriei ușoare este măritarea calității și finisajului produselor, ca ele să aibă un aspect atrăgător și să pună mai pregnant în valoare inventivitatea creatorilor, să satisfacă gustul și să fie atît de diverse ale milioaneanelor de consumatori. În ceea ce privește dezvoltarea industriei ușoare, planul cincinalului prevede ca producția ei globală să crească de la 46,5 miliarde lei în 1971 la 65,6-69,2 miliarde lei în 1975.

FIBRE ȘI FIRE CHIMICE

(tone)

1960: 1966: 1970: 1975:

În industrializarea intensă a țării se detașează prin dinamica sa de dezvoltare industria chimică. Această ascensiune e de altfel în concordanță cu tendințele care se manifestă în economia mondială, dar ea mai este determinată și de necesitatea de a valorifica cît mai deplin și eficient resursele de materii prime. Disponem astăzi de o industrie chimică modernă, în care sînt reprezentate toate subramurile ei cunoscute pe plan mondial. Cu un ritm mediu anual de creștere a producției de 16,2-17,5 la sută, ea rămîne cea mai dinamică ramură a industriei: în actualul cincinal, pentru realizarea acestui ritm anual, care e superior ritmului de creștere al industriei în ansamblu, s-au prevăzut investiții de peste 22 la sută din volumul total al investițiilor industriale. O dată cu creșterea intensivă a întregii ramuri, sporește cu precădere petrochimia, a cărei pondere în totalul producției chimice va atinge în 1975 aproape 47 la sută din producția totală a ramurii (pondere care în 1965 era de 25 la sută iar în 1970 de 39,8 la sută). Cu menținerea acestui curs intensiv de dezvoltare, în acest cincinal se va mări substanțial aportul chimiei la progresul general al țării. Chimia își propune în anii care vin o sarcină importantă: creșterea masivă a producției de îngrășăminte, estimîndu-se că în 1975 consumul de îngrășăminte chimice va fi de circa 200 kg substanță activă la hectar, cifră care plasează România la nivelul țărilor cu o producție agricolă intens dezvoltată. Aceasta e explicația că 29 la sută din fondurile de investiții ale ramurii vor fi alocate pentru construcția unor mari unități industriale în domeniul îngrășămintelor, antidăunătorilor și biostimulatorilor. O dezvoltare spectaculoasă va cunoaște și producția de fire și fibre sintetice chimice (de peste 2,2 ori), care are de fapt o bază de materii prime practic nelimitată, apoi cea a cauciucurilor sintetice, a materialelor plastice de înaltă rezistență etc. Există toate premisele ca această ramură să participe din ce în ce mai activ la satisfacerea nevoilor economiei naționale, la evitarea unor importuri costisitoare și la crearea unor disponibilități însemnate de produse pentru export.

NOIEMBRIE

Luna preparatelor culinare...

**...vă oferă, cu prilejul expozițiilor cu
vânzare, noi și apetisante specialități
gastronomice.**

F
FLACARA

ALMANAH
'72

almanahul „FLACARA” '72

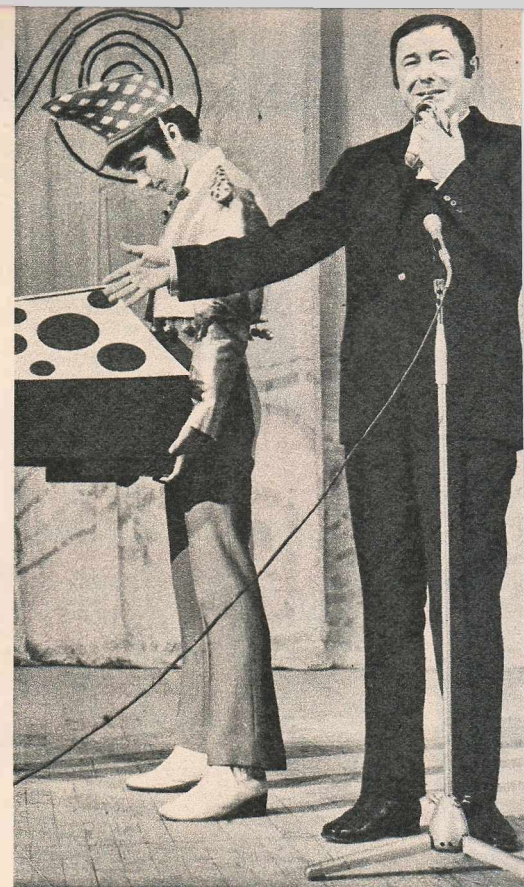
ALMANAHUL CELOR MAI ALESE TEXTE ȘI AL CELOR MAI FRUMOASE FOTOGRAFII ÎN CULORI,
A APĂRUT ȘI SE GĂSEȘTE (DACĂ VĂ GRĂBIȚI) ÎN ÎNTREAGA REȚEA DE DIFUZARE A PRESEI.
INSTRUCTIV, INTERESANT, CAPTIVANT, DECONECTANT.
MAI MULTE CĂRȚI BUNE, ÎNTR-UNA SINGURĂ FOARTE BUNĂ!

Stroe: omul cu floarea, cupletistul de vervă, jovial, comunicativ.

Puiu Călinescu: umor sec, articulație din gumilastic, mimică irezistibilă.

Ciuși Rădulescu: «oful» din sală urcat pe scenă.

PAIETELE ȘI STANIOLUL NU POT ACOPERI GOLICIUNEA IDEII...

Nicu Constantin și Al. Lulescu: simpatici și hazoși prin definiție.

Nu cred că simpla ispită a calamburului i-a făcut pe doi celebri profesioniști ai risului românesc să conchidă, la capătul unei convorbiri savuroase: «Risul și umorul, când devin profesioniști, dau aspecte tragice». Nici Constantin Tănase, cel care acorda interviul, nici tânărul gazetar Tudor Mușatescu, cel care i-l lua, prin anii 1925, nu țineau de fel să apară în ipostaza unor fiinte tragice și nici să dea vocației lor umoristice sensuri apocaliptice, ci doar să recunoască, împreună, că producerea hazului e trudă grea. «Unii zic că revista e gen ușor, alta Tănase. Ușor pentru cine nu știe s-o face». Grea mai ales pentru acela, aș spune, tocmai pentru că dincolo de dificultățile tehnice ale genului — și sînt multe, în ciuda aparențelor sale frivole — revista cere har, cere acea fuzee spontană a umorului, acea scînteiere a genului și cutezanței gîndirii populare care a innobilat teatrul practicat de Tănase. «Dramele» care se petrec — atunci cînd se petrec! — în această lume de staniol, paiete și pene de struț nu vin din cine știe ce tristeți existențiale, care ar căptuși neapărat orice hohot de ris lucid, ci mai curînd din lipsa circuitului lăun-

Horia Căciulescu: comicul inteligent. Deși, nimic comun cu Hamlet.

Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu: cuplu perfect din două talente perfect distincte.

Ovid Teodorescu: mobilitate uimitoare și... imitate sonore de mult știute.

tric al ideilor, din penuria fantaziei artistice, din meschinăria problemelor abordate în text, din vulgaritatea tonului folosit. Dramele acestea ne cam pîndesc pe noi, din păcate, atunci cînd pîșim pragul unui spectacol de revistă. «Aspectele tragice», machiate mai bine sau mai puțin bine sub scilpirile colorate ale reflectoarelor și sub aparițiile cuceritoare ale corpului de balet, se ivesc, pe ici, pe colo, prin țesătura cu ochiuri largi a spectacolului și ele atacă, de obicei, celula nervoasă, cea care trebuie să transmită ideea, intenția, mesajul spectacolului: *cupletul*. Sceneta. Oricît de proaspete ar fi șlagărele muzicale lansate și oricîți suporteri ar avea soliștii în sală, oricît de moderne ar fi ritmurile baletului și oricît de frumoase microcostumele dansatoarelor, tradiția revistei românești îi cere acestora o *puternică coloană vertebrală satirică*, îi cere *umor de calitate* și cu *viguroasă adresă la actualitate*, îi cere *idee*. Tănase a izbîndit tocmai prin curajul civic al cupletelor sale șfichiuitoare, cupletieții noștri de valoare s-au impus, de-a lungul ultimilor ani, mai ales prin forța satirică a cuvîntului lor scenic. De ce oare substanța aceasta a început să se subțieze tot mai mult în spectacolele noastre de revistă, de ce anemie pernicioasă pîndește tot mai amenințător de la o vreme umorul și satira acestor producții? Oare pentru că ascultînd cugetarea umoristului polonez Stanislas Lec, «Satira apare acolo unde nu e motiv de ris», le e teamă revuiștilor noștri să nu gonească cumva umorul de la ușa teatrelor de revistă? Caragiale nu împărțea aceeași părere despre satiră și parcă ar fi mai bine să-i dăm lui ascultare: nu cred că ne-ar dezavanta. Sau te pomeniști că formula concertului-spectacol presărat ici-colo, cît mai rar cu puțință, cu un cuplet inofensiv (dar cu un umor cît mai gros, cu o poantă cît mai «tare», cu un «cîrlig» cît mai ascuțit) e mai comodă, mai fără probleme și bătăi de cap? Nu cumva acesta este adevărul?

Dintr-un exces de conștiinciozitate profesională — provenit și din faptul că la revistă «vorbele» își flutură doar o clipă pe lingă ureche și apoi se pierd undeva, în văzduh și în uitare, lăsîndu-ți doar un gust, o anume impresie generală — am citit textele a patru dintre revistele care circula la ora actuală pe scenele țării: *Paradisul revistei* (Teatrul bucureștean «Ion Vasilescu»), *Music-hall anti-astenic* (Teatrul din Pitești), *Vox Boema* și *Sonatul lunii* (două spectacole nu foarte proaspete — dar unicele! — ale primei scene de revistă a țării, Teatrul «C. Tănase»). Au dreptate secretariatele literare să ofere cu inima strînsă textele spre lectură. Dezbrăcate de scilpitoarea lor haină scenică, lipsite de verva, de farmecul sau «poantele» interpretorilor, textele acestea se dovedesc adesea surprinzător de sărace cu duhul, plutind printre banalități, glume groase și versuri șchioape, repetînd cu obstinație locuri comune, ostenite de atîta folosință. Te gîndești cu stimă, dar și cu compătimire, la cei care pornind de la o bază atît de firavă reușesc să construiască pînă la urmă un spectacol ale cărui articulații șubrede sînt încărite, ce e drept, cu elementul unor șlagăre consacrate sau cu virtuțile coregrafice — și extracoregrafice! — ale fetelor din balet. *Primul lucru de care vor parcă să ne asigure cu orice preț, încă din prolog, aceste texte este însăși condiția artistică scăzută a genului, lipsa lui totală de pretenții intelectuale, însușirile lui de simplu deconectant ilar, care nu intenționează să complexeze, ferească sfîntul, prin inteligență, sau spirit, sau cultură, pe nimeni, pe absolut nimeni din sală*. Speriați de ideea că spectatorul s-ar putea cumva crede rătăcit la un spectacol Shakespeare, «Vox Boema» ne asigură, cu căldură, după primele acorduri ale orchestrei că: «Nu Julieta! nu e cocheta! nu asta-i tema! de la Boema! N-avem montare! nici inscenare! nici un Hamlet! nici un Macbeth! și nici un fir! din barba lui Lear!». Sincer vorbind, noi bănuim de mult că nu ne vom împărțași la revistă din luminile marelui Will, duelul cu domnia-sa fiind început încă din «Sonatul lunii», cînd un opulent Henric al VIII-lea (Ovid Teodorescu) dădea prințiară poruncă să fie «bumbăcit» un subțiratic «Sonat al lunii» — Puiu Călinescu. Sonat, adică cu «buba aici, la colivie», sonat al lunii, precum *ridichile de lună ori luna cadourilor* (orice asemănare de nume și artă cu «Sonata lunii» fiind absolut întîmplătoare!). O asemenea expresie argotică dă de la titlu chiar tonul spectacolului (ca și «Bimbirică», de altfel, nume de un stînjinator familiarism de mahala, ori titlul echivoc «Fețe, fețe, la revistă»); tonalitatea umorului este fixată de la bun început la cel al anecdotei groase, spuse între intimi la o halbă de bere, destinul lingvistic al revistei a fost stabilit, ca o fatalitate, în zona argoului, spațiul ei spiritual a fost fixat la periferie. Spectatorul este parcă îndemnat să-și descheie haina și să-și desfacă gulerul cămășii, să-și lase spiritul flasc și să guste din acest «teatru gastronomic» cum îi spunea Brecht, în care risul are funcția de a ajuta digestiei, precum carbociful. E adevărat că publicul revistei e foarte divers și gusturile lui nu întotdeauna înalte și pe deplin formate, e adevărat că la estradă nu se vine ca la Universitatea populară pentru o prelegere savantă, ci pentru cîteva ore de divertisment, de veselie, de încîntare a ochiului. Dar oare risul nu se poate obține decît prin gluma trivială și argotică, prin picaneria vulgară, prin qui-pro-quo-urile cu un al doilea sens absolut penibil, prin bancurile deocheate? Revista se condamnă astfel ea însăși la un «zbor jos» printre buruienile neplivite ale intelectului, pornind, cred eu, de la confuzia dintre simțul popular, sîntos, al umorului și ironiei, și comicăria ieftină, hazul suburban, risul fiziologic. Chiar și condeie atît de pricepute și fine cum sînt cele ale lui Alecu Popovici și Șașa Georgescu se grăbesc, atunci cînd se apropie atît de pricepute și fine cum sînt cele ale lui Alecu Popovici și Șașa Georgescu se grăbesc, atunci cînd se apropie de revistă, să se încarce cu cerneală groasă și să-și acorde umorul în cheia cea mai de jos, justificîndu-se

pe loc: «Vox Boema: ce vrea sala! tot la fel și noi dorim!» În «Paradisul revistei» ne ajungem, cum s-ar crede, pe aripi înalte de vis, ci prin imprudența automobilistică a actorului-libretist (plin de har, de altfel!) Ciupi Rădulescu care, ...«*ciupit de coniac*», ne-a dus direct în «*paradisul celor paradizi*», în timp ce Micsandra din music-hall-ul piteștean (autori: Avian și Firea) se «întinde» și e «gata șifonată», spre totala noastră jenă, a celor din sală, care aflasem între timp că e vorba de o țesătură și nu de... eroina scenei. În general, lumea revistei e populată de personaje pe jumătate cretine, de «sonați», de «ciribele ciocănite», de pensionari ai azilelor de alienați mintali, de arțăgoși, răi de gură, bătăuși, care vor, chipurile, să închege acea tragică «comedie umană» vizată de satira de moravuri a estradei. Nu se ajunge însă prea departe de minor și trivial, pentru că zona subiectelor abordate e îngustă și ne semnificativă, pentru că săgețile critice lovesc ușurel, pe alături, pentru că se alunecă de cele mai multe ori peste problemele-cheie. O scenetă întregă este construită pe confuzia dintre un cavou și un apartament, doi soți merg la divorț apostrofîndu-se «dulce» și pîlmuiindu-se de-a binelea în fața noastră, drama «transistoromaniei» ocupă un lung și plictisitor cuplet, ingratitudea unui fiu răsfățat încearcă să stoarcă timp de un sfert de oră lacrimi de melo în sală, mireasa care-și tot schimbă mirii circula prin revistele noastre de atîta vreme încît cupletul își poate permite să iasă la pensie...

Dacă spectacolele noastre de revistă continuă totuși să facă rețetă de casă, să umple, citeodată, și cele 3 000 de locuri ale Sălii palatului, să aibă și o anume longevitate, aceasta se datorește, fără doar și poate — dincolo de chemarea muzicii, de atracția baletului ori de fascinația decorurilor fastuoase — actorilor. Avem buni actori de revistă. Avem actori care știu să treacă rampa, să comunice cu publicul prin acel fluid de care au parte numai miruiții cu har, avem actori care reușesc să te facă să suportîi pînă și mediocritatea unor texte. Cupletistul de revistă este, poate, unul dintre cele mai democratice personaje de pe scena, el realizează în fapt transferul omului din stai la rampă, el îi spune păsui, îi comunică oful, se tinguește, se-nfurie, cere socoteală și condamnă în numele spectatorului: atunci cînd cupletul e bun. Și, din fericire, se mai întîmplă. Mai fiecare din spectacolele pomenite au cîte unul sau două asemenea momente de calitate, cînd textul și interpretul se servesc reciproc. Nu degeaba Stroe, «veteranul» mereu tînar al revistei, are un asemenea succes în «Paradisul revistei»: după ce își «face mîna» cu cîteva mai vechi texte ale sale, după ce ne emoționează o clipă cu știutul «Alo, alo, aici e radio, Stroe și Vasilache...», atacă în plin năravul parazitismului social, lovește în tinerii flusturatici, leneși și iresponsabili care umblă «brambura», îi atacă în stilul său, bonom, amical, simpatic, care nu suferă de abuzul brutalităților didactice. Ciupi Rădulescu e tipul compeurului inteligent și stăpîn pe el, cu un temperament viu, uneori chiar coleric, care comunică cu publicul sincer, simplu, fără a cocheta cu sala, fără a-i face complice cu ochiul, fără a aștepta neapărat și vizibil aplauzele după lansarea «poantei». Cupletul său «Mașina, eterna poveste» (pe care îl trage mereu după sine în ultimele reviste ale Teatrului «Ion Vasilescu») este excelent, atacă unde, ce și cum trebuie, iar actorul îl spune — și-l cîntă — cu vervă, cu antren, cu voce. Păcat că același Ciupi Rădulescu semnează — alături de alți textieri — și proze slabe, care nu-l onorează, oricît i-ar urca «cifra de afaceri». Ovid Teodorescu — cu grația sa uimitoare, cu nonșalanța sa agreabilă, cu imitațiile sale sonore (de la alții moștenite!) ca și Horia Căciulescu, cu umorul său flegmatic și nazalizat, sînt totuși prea adesea obligați să-și speculeze plusurile sau minusurile siluetei, ca treaba aceasta să mai poată stîrni risul convins al cuiva. Horia Șerbănescu, cu candorile sale simulate, cu figura lui vesnic uimită, cu hazul său parcă involuntar, face întotdeauna casă bună cu propriile texte (bun cupletul «Spărgătorul de nucii») și cu umorul fin și discret al lui Radu Zaharescu. Să nu uit farmecul lui Mihai Ciucă revenit, în sfîrșit, la revistă după lungi avatariu circărești, succulența hazului tandemului Nicu Constantin-Al. Lulescu, acel bun trio piteștean — Marin Radu Ene, Dragoș Mirzan și Mihai Chirițescu, ultimul fiind un înzestrat cîntăreț, să amintesc temperamentul îndrăcit al actriței Didi Ionescu și, desigur, să ne oprim un pic și la Puiu Călinescu. Tipul aparte al acestui înzestrat comic, mobilitatea formidabilă a articulațiilor sale, mimica sa efervescentă fac din aparițiile sale o nesfîrșită suită de explozii comice, de gaguri, care ar putea oferi pretextul unui spectacol mai bogat și mai profund decît acel «Sonat al lunii» care i-a fost închinat...

Dar oricît de talentați ar fi actorii noștri, ei singuri, nu pot remedia deficiențele de structură și gîndire artistică ale spectacolului de revistă (mai curînd se pot contamina de la ele), nu-i pot înălța, singuri, virtuțile educative și determina eficiența artistică. Nu o să ceară nimeni, niciodată, revistei să se transforme într-o aridă lecție de dirigenție, dar o să-i reproșăm întotdeauna atunci cînd va emite de la rampa sa radiații de vulgaritate ce pot corupe și altera gusturile neformate. Efectul acesta invers e cu atît mai primejdios cu cît, se știe, lumea vine la revistă. Iar asta crește imens responsabilitatea celor ce practică genul. Divertismentul găunos și gratuit nu ne interesează. Teatrul rămîne locul unde se oficiază ritualurile artei, iar arta înseamnă idee, funcție educativă, răspundere socială. Chiar și atunci cînd e îmbrăcată în staniol, paiete și pene de struț...

Sanda FAUR

dialog cu cititorii

de H. DONA

Nu putem fi decît de acord cu pledoaria cititorului Aurelian Pirvu din Constanța împotriva gigantomaniei. Dar n-am respecta adevărul dacă n-am recunoaște că în presa noastră — inclusiv în «Flacăra» — au mai apărut de-a lungul anilor materiale în același sens. Rezultatele — cîte au putut fi înregistrate — sînt însă pe drept cuvînt neîndestulătoare.

Nu numai doleanțele consumatorilor de la noi, dar și practica mondială converg spre aceeași concluzie: e greșit a se construi numai, sau în primul rînd, unități comerciale — și mai ales unități de alimentație publică — de proporții uriașe, cu aspect de catedrală sau hol de gară. E greșit și din punct de vedere economic (toate calculele arată că eficacitatea și rentabilitatea unor asemenea coloși — cu unele excepții foarte precis delimitate — sînt deficitare), e greșit și din punctul de vedere al bunei serviri a consumatorilor, e greșit și din punctul de vedere al creării unei ambiante urbanistice plăcute (contribuind la depersonalizarea orașelor, la crearea unei atmosfere glaciale, de funcționalitate dezumanizată). Probabil că tov. Pirvu are dreptate: nici hotelurile n-ar trebui să fie, toate, blocuri-turn, imense uzine de locuit provizoriu. Cîte un hotel construit la o scară mai umană ar introduce o notă de căldură, de confort afectiv (nu numai material) și ar solicita și soluții arhitectonice mai ieșite din șablon. Cu atît mai mult asemenea considerente sînt valabile pentru sălile de cinema, de concert sau de expoziții. Renunțarea la gigantism ar însemna și abandonarea unor materiale scumpe și de un gust îndoielnic (cel puțin pentru asemenea localuri): marmura, lemnăria grea, bronzurile etc. Încă o dată se dovedește că rațiunile economice merg adesea mîna-n mîna cu cerințele unei estetici moderne.

Correspondentul nostru are dreptate și cînd afirmă că și în materie de producție gigantomania constituie uneori un pericol. Exemplul rezultatelor îndoielnice obținute de unele uriașe complexe de creștere a animalelor este grăitor în această privință.

Ne-am permite ca argumentelor de ordin economic, urbanistic etc. ale tov. Pirvu să mai adăugăm unul: se uită, adeseori, că dintotdeauna construcțiile gigantice au fost străine spiritului poporului român. Poporul nostru nu s-a impus în istoria culturii prin piramide sau prin catedrale care străpung norii, ci prin mănăstirile bucovinene sau oltenești, prin bisericile maramureșene, edificii de o armonie perfectă, încadrate organic în peisajul nostru, care nici el nu se caracterizează prin înălțimi vertiginose, prăpăstii abisale sau șesuri năucitoare fără de început și fără de sfîrșit, ci prin unduirea lentă și atît de plină de farmec a unor reliefuli niciodată străine omeșului.

Cititorii Valeriu Mocănescu din București și Anita Frîncu din Sibiu ne reproșează că n-am publicat cîteva pagini de reproduceri color cu prilejul împlinirii vrstei de 90 de ani de către cel mai mare pictor al vremii noastre, Pablo Picasso. Reproșul e întemeiat, dar puținătatea spațiului de care dispunem și dificultățile realizării unor reproduceri de calitate ne-au împiedicat să fim prezenți la această sărbătoare așa cum am fi dorit. Cititorii noștri au putut în schimb citi în coloanele noastre rîndurile inspirate și emoționante închinete marelui artist de către Aurel Baranga și Radu Cosașu. În ce privește reproducerea, promitem să ne luăm revanșa în viitor (ci neapărat cu prilejul jubileului de 100 de ani, cînd Picasso va fi — sîntem convinși — tot atît de tînar ca și acum).

Unii cititori ne mai critică și pentru anumite greșeli (tehnice sau de altă natură). Mulțumim anonimului din Caransebeș (care scrie cu creionul pe o foaie de caiet de aritmetică) care ne semnaleză vreo două inadvertențe electrotehnice și îl rugăm: 1) să ne spună exact la ce numere și la ce materiale se referă și 2) să ne comunice numele dumisale. Cel care ne semnaleză niște erori nu are de ce să se jeneze; mai degrabă trebuie să ne jenăm noi.

În două scrisori ni se semnaleză acte de neglijență în gospodărirea orașelor. Astfel, cititorul Dinu Ionac din Cîmpina ne scrie despre degradarea totală a amenajărilor de la izvorul «Gura Leului», iar Eugeniu I. Popovici din Suceava despre desfigurarea unor busturi din parcul Lacul Tei din Capitală. Împărțim și supărarea cititorilor noștri și cererea lor de a se lua măsuri. Nu împărțim însă explicațiile de tip «Enigma»: dacă pe un monument închinat lui Eminescu au fost montate (cu multe decenii în urmă) două torțe de bronz cu flacăra în jos, aceasta nu se datorește unor manevre perfide ale unor dușmani odioși, așa cum crede cel care ne semnaleză faptul. Pur și simplu, așezarea cu fața spre pămînt a unor obiecte simbolice (torțe, arme, stindarde etc.) semnifică doliul Asta-i tot. Chiar cînd e vorba de un monument funerar, e bine să rămînem serioși.

de Henri WALD

De când s-a descoperit că limbajul nu este haina gândirii ci chiar trupul ei, au început să apară și teoreticienii care pun toate relele veacului nostru pe seama limbilor pe care le vorbim. Richard North crede că «tămăduirea poate veni, dacă nu imediat, în orice caz relativ repede, numai prin îmbunătățirea mijloacelor de comunicare, adică prin ameliorarea limbii», iar Alfred Korzibski este de părere că «în viața personală neînțelegerile lingvistice duc la tulburări patologice, în viața particulară ele duc la conflicte familiale, în viața socială ele duc la lupte politice și la revoluții, în relațiile internaționale ele duc la războaie mondiale».

«Totul depinde — scria recent, cu puțin timp înainte de moarte, filozoful francez Brice Parain — de ceea ce va decide filozofia. Dacă se încapăținează să nu admită că gândirea noastră nu comunică direct cu realul, adică cu ceea ce percepem, ci se exercită între percepție și acțiune, prin mijlocirea unor raționamente care o fac tributară limbajului, decupărilor lui, legăturilor lui, ea va rămâne incapabilă să ușureze greua situație în care ne găsim și care e provocată de numărul de vorbe în vînt pe care le produce această mașină cu multiple angrenaje».

Pentru a da moralei un fundament mai statornic, Brice Parain crede că trebuie să ne întoarcem la cuvinte, «de unde pornește totul», și să vedem dacă nu cumva se găsește o poruncă universală care să le regleze uzajul. Lui i se pare că a găsit-o: *nu trebuie să mint!* Noua înțelegere a raportului genetic dintre gândire și vorbire în avantajul vorbirii a dus și la schimbarea «păcatului originar». Omul a pierdut paradisul din clipa în care a început să vorbească. Și deoarece «paradisul» nu este decât mitul nostalgiei umane după viața naturală de consumator, terapeutică lingvistică a moralei ne cere să readucem vorbele în preajma lucrurilor. Păcatul originar din care decurg toate «relele» constă în trecerea de la comunicare prin semnale la comunicare prin semne, de la reflexe senzoriale la reflecții intelectuale, de la adaptarea naturală la intervenție culturală, de la consum la producție. Îndepărtându-l de lucruri, vorbirea îi ascunde omului realitatea, lăsându-l pradă căutărilor inutile, erorilor și minciunilor. Etienne Gilson afirmă că «deoarece nu există nici o legătură inteligibilă între cuvînt și lucru, limbajul este în mod esențial nonadevăr». După opinia moraliștilor semanticieni nu se poate scăpa de gravele neajunsuri ale epocii noastre decât prin «întoarcerea la natură». Stuart Chase mărturisește că ori de câte ori se rătăcește în «jungla limbii» se uită la motanul său «ca la un ac de busolă», iar Susane Langer își învidiază pisica fiindcă «nu e falsificată de credințe și născociri poetice create de limbă». De la Rousseau la «hippy», toți dezamăgiții istoriei privesc viitorul prin retrovizor... După ei, epoca de aur se află în trecut, iar singurul paradis posibil este cel pierdut.

Sintem sfătuiți să renunțăm la cuvinte ca: dreptate, demnitate, libertate, progres și chiar la cuvîntul «om». A văzut cineva «omul»? Nimeni nu a putut să vadă decât pe Adam₁, Adam₂, Adam₃, etc. sau pe Eva₁, Eva₂, Eva₃, etc... Ce înseamnă «progres»? Se poate spune cel mult că acum 10 000 de ani, cînd oamenii se întâlneau cu o mlaștină, oamenii pierreau și mlaștina rămînea, în vreme ce astăzi pierde mlaștina și rămîn oamenii... Merită vreun cuvînt ca oamenii să se bată pentru el pe viață și pe moarte?... Dacă renunțăm la cuvîntul «imperialism» scăpăm și de asuprire... Marshall Mc Luhan salută cu entuziasm vîrsta electronică în care a intrat omenirea, deoarece speră că de acum încolo se vor dezvolta mai mult simțurile decât intelectul, printr-o mai mare dezvoltare a mijloacelor audio-vizuale decât a scrierilor alfabetice. Spre deosebire de comunicarea orală, indicativă, variabilă, socială și ireversibilă, scrierea alfabetică tipărită este uniformă, impersonală, reversibilă și explicativă, generînd astfel individualismul, egoismul, intelectualismul. Mc Luhan crede că omenirea va scăpa de aceste «rele» dacă se va întoarce la oralitate, cu ajutorul noilor mijloace de comunicare. Căci scrierea alfabetică și mai ales tipăriturile ne-au silit să condensăm în mesaje conceptuale o realitate concretă pe care noile mijloace de comunicare și în special televiziunea ne îngăduie să o transmitem ca atare. Întoarsă din aventura ei, vorbirea va reveni în imediata apropiere a lucrurilor și va fi din nou indicativă, după ce atîtea milenii a fost fals explicativă.

Numai că lumea nu se reduce la o imensă suprafață care poate fi indicată; ea are și o adîncime care trebuie explicată. Lucrul nu se reduce la fenomen. Obsesia fenomenului ar împiedica gândirea să descopere esența. Presentul poate fi privit, dar viitorul nu poate fi decât spus. Pentru om nu există numai realul sensibil, ci și idealul inteligibil. De frica erorilor și minciunilor, omenirea nu poate să renunțe la căutarea adevărului și a binelui. De frica vorbăriei, oamenii nu pot să renunțe la forța inductivă și prospectivă a vorbirii. Conceptele care se formează în și prin vorbire economisesc o imensă cantitate de energie fizică și nervoasă în timpul efortului pe care îl fac oamenii pentru a domina mediul lor inconjurător. Valoarea organizatorică a limbajului decurge din valoarea lui cognitivă. O uriașă experiență umană este tezurizată în cuvintele abstracte. Omenirea nu poate abandona această memorie a succeselor ei. Soluția unei inflații monetare nu este desființarea banilor, ci stabilizarea lor. Există, într-adevăr, primejdia ca oamenii să cadă, uneori, sub stăpînirea vorbelor. Însă remediul nu este reducerea semnului lingvistic la un semnal biologic, ci redefinirea cuvintelor și spiritul critic față de semnificația lor.

DEZVOLTAREA CHEZĂȘIE A DEZVOLTĂRII SOCIETĂȚII

Preocuparea consecventă a partidului și statului pentru aplicarea în practică a măsurilor de perfecționare continuă a întregii vieți economice și sociale a țării a condus în mod necesar la stabilirea într-un sistem unitar, pe baze principiale noi, a întregii activități de încadrare și promovare a personalului din unitățile socialiste de stat. Legea votată la recenta sesiune a Marii Adunări Naționale, supusă sub formă de proiect — potrivit practicii promovate consecvent de conducerea partidului — dezbaterii publice, a ținut seama de cele peste 1 000 de propuneri primite. Prevederile clare și precise ale noii legi, care permite o valorificare superioară a capacității fiecărui om al muncii, vor contribui în mod nemijlocit la îndeplinirea obiectivelor mărețe ale societății socialiste multilateral dezvoltate. Importanța Legii privind încadrarea și promovarea în muncă a personalului din unitățile socialiste de stat, interesul larg manifestat de opinia publică privind principiile și prevederile sale, ne-au îndemnat să solicităm în această privință opiniile unor factori de răspundere, opinii pe care le publicăm în paginile de față.

OAMENILOR-

OBIECTIVE PRECISE ÎN CONCRETIZAREA POLITICII DE PERSONAL

În îndeplinirea obiectivelor mărețe ale programului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate în țara noastră, un rol deosebit îl au oamenii muncii, cărora le revin sarcini însemnate pentru a asigura lărgirea și perfecționarea continuă a bazei tehnico-materiale, creșterea intensă a forțelor de producție, dezvoltarea susținută a științei, învățămîntului și culturii, crearea condițiilor pentru continua ridicare a bunăstării întregului popor. Ca urmare, devine din ce în ce mai imperios necesară statornicirea unor reglementări care să asigure o cât mai judicioasă folosire a întregului personal, potrivit atât cu pregătirea și capacitatea profesională a fiecăruia cât și cu nevoile societății.

În acest cadru legea recent aprobată de Marea Adunare Națională constituie un instrument de importanță deosebită, care alături de alte reglementări relativ recente, cum sînt cele privind organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat, perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste, organizarea și conducerea unităților socialiste de stat, oferă o imagine grăitoare a preocupării partidului și statului nostru pentru continua perfecționare a tuturor domeniilor vieții economice și sociale.

În întregul mecanism economic-social, fiecare cetățean poate ocupa un post. În țara noastră, oamenii muncii, în dubla lor calitate de proprietari ai mijloacelor de producție și de producători, sînt deopotrivă interesați ca fiecare să ocupe postul ce corespunde pe deplin cu calitățile sale cit și cu interesele generale ale societății. Numai asigurînd o astfel de concordanță vom izbuti să realizăm o maximă valorificare a întregului potențial de care dispune economia noastră în continuă înflorire.

Pentru prima dată legea stabilește o serie de criterii unitare, fundamentate științific, care, aplicate cu competență, fermitate și obiectivitate, pot să asigure o justă repartizare a personalului în muncă. În acest scop, legea stabilește condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o anumită persoană pentru a ocupa un anumit post și pentru a promova pe o anumită scară ierarhică. Ea oferă fiecărui om al muncii posibilitatea unei orientări clare asupra postului pe care îl poate ocupa, ținînd seama de calitățile sale; îi deschide un orizont larg asupra posibilităților sale de promovare și totodată îl orientează asupra măsurilor pe care trebuie să le întreprindă pentru continua sa perfecționare.

Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească fiecare persoană încadrată în muncă sînt prezentate într-o înălțare logică, în raport cu nivelul și importanța funcției, subliniindu-se cerințe sporite față de cadrele de conducere în general și față de cei ce ocupă funcții de conducere superioară — inginer șef, director, director general și alte funcții echivalente — în mod special.

Pentru a se asigura o cât mai bună selecție, în întreaga activitate de încadrare și promovare a cadrelor se introduce, cu caracter general, ocuparea posturilor prin examen sau concurs. Întrucît nu în toate cazurile examenul sau concursul constituie instrumente suficiente pentru o cât mai obiectivă muncă de selecție, se prevede, la funcțiile de conducere, și o perioadă de încercare de 3 luni, după care se face definitivarea pe post. Totodată, în scopul unei cât mai juste repartizări în muncă, se vor putea folosi o serie de teste privind însușirile native — inteligență, atenție, percepția, memoria, reflexele — din care să rezulte că există o concordanță deplină între calitățile personale și cerințele postului în care urmează să fie încadrată o anumită persoană.

O trăsătură esențială a legii o constituie de asemenea introducerea sistemului de apreciere anuală și acordarea de calificative, ca un instrument deosebit de importanță pentru cunoașterea acestuia. Aprecierile și calificativele bazate pe criterii fundamentate științific, corespunzătoare diferitelor categorii de funcții, trebuie să constituie elemente de bază în întreaga activitate de selecție, orientare profesională, încadrare și promovare, menite să înlocuiască tendința de subiectivism, superficialitate și arbitrar, care și-au făcut adesea loc în diferite unități.

Prin prevederile sale, legea asigură o adîncire a aplicării principiilor democratismului socialist în domeniul încadrării și promovării în muncă a personalului. Se subliniază astfel obligația de a informa colectivul în care se încadrează o anumită persoană; colectivul este chemat să-și spună părerea în legătură cu persoanele ce urmează să fie promovate în muncă; părerea colectivului este hotărîtoare; cei ce nu obțin recomandarea colectivului nu pot fi promovați în muncă; colectivul poate cere aplicarea unor sancțiuni pentru cei ce nu se achită în mod corespunzător de sarcinile ce le revin. De asemenea, colective de oameni ai muncii sînt chemate să acorde aprecierile și calificativele; organele colective de conducere au sarcina să rezolve contestațiile celor ce nu sînt mulțumiți cu calificativele acordate.

În prezent, fructificarea din plin a tuturor înnoirilor pe care legea recent aprobată urmează să le aducă în întreaga viață economică și socială este determinată în cea mai mare măsură de o justă înțelegere și aplicare a acesteia în spiritul și litera sa. Aceasta cere, cunoscînd bine cerințele ce se pun, o foarte laborioasă muncă organizatorică pentru pregătirea minuțioasă a tuturor condițiilor necesare. Sarcini sporite revin în acest domeniu fiecărei unități în parte.

Ministerele, centralele, întreprinderile și celelalte unități au de-acum, se poate spune pe drept cuvînt, instrumente noi pentru a desfășura o politică de personal corespunzătoare cerințelor etapei actuale.

În acest scop este însă în primul rînd necesară o muncă laborioasă, chiar migăloasă, pentru a stabili foarte concret sarcinile ce revin fiecărui post în parte. Numai avînd un astfel de instrument se pot stabili apoi cerințele ale postului din punct de vedere al pregătirii profesionale, al aptitudinilor sau al altor calități pe care trebuie să le aibă persoana ce urmează să ocupe fiecare post. Totodată, astfel de descrieri de sarcini pe post trebuie să constituie elemente de bază pentru tematica examenului sau concursului ce se va da pentru diferite locuri de muncă, precum și pentru o justă apreciere și pentru acordarea de calificative. Aceasta e o condiție necesară, dar nu și suficientă. Aprecierile și calificativele date își îndeplinesc cu adevărat rolul lor numai dacă sînt date cu toată obiectivitatea. În acest scop este necesar să ne intensificăm eforturile pe calea indicată de conducerea partidului nostru pentru creșterea nivelului de educație, a pregătirii politice și ideologice a maselor, pentru ridicarea nivelului de conștiință a fiecărui om al muncii.

Desfășurînd o largă acțiune de înțelegere și aplicare corectă a prevederilor legii, de creare a tuturor elementelor necesare, pentru a duce o politică de personal pe baze noi, corespunzătoare conceptelor conducerii pe baze științifice a întregii activități economice și sociale, vom contribui din plin la ridicarea pe o nouă treaptă de eficiență a economiei țării noastre.

Dr. ing. Cornel HIDOȘ
adjunct al ministrului muncii

UN PAS IMPORTANT PE DRUMUL PROGRESULUI ECONOMIC SI SOCIAL

Legea privind încadrarea și promovarea în muncă a personalului din unitățile economice de stat a fost primită de către colectivul uzinei de anvelope «Danubiana» cu mare satisfacție. Deosebită importanță a acestui act normativ constă în stabilirea în mod unitar a criteriilor științifice pe baza cărora se va face încadrarea și promovarea fiecărui om al muncii, fapt ce va conduce direct la valorificarea superioară a capacității creatoare a tuturor oamenilor muncii, și deci la o deplină utilizare a forței de muncă în scopul realizării sarcinilor mari și complexe ale planului cincinal 1971—1975.

Prevederile legii au menirea să stimuleze pe fiecare om al muncii în ridicarea neconștientă a nivelului pregătirii profesionale, determinîndu-l de a urma și absolvi cursurile de perfecționare ce se organizează în uzine, de a asimila noi cunoștințe, de a se auto-depăși și autorealiza.

Prin intrarea în vigoare a actualei legi se înfăptuiește cu o mai mare rigurozitate de dorință ca încadrarea și promovarea în muncă a personalului nostru să fie cit mai echitabilă și obiectivă. Introducerea examenului sau concursului la promovarea personalului creează condiții pentru înlăturarea subiectivismului privind aprecierea acestuia și, pe această bază, încadrarea în funcții de răspundere numai a cadrelor temeinic pregătite.

Sînt convins că noua lege ne va determina pe noi, cei din conducerile uzinelor și centralelor, să ducem o muncă politică de cadre bazată pe criterii realiste, educative, de perspectivă, în concordanță cu complexitatea problemelor și sarcinilor ce le avem de realizat. Dacă în trecut am întreprins în această direcție unele acțiuni, în viitor este absolut necesar să realizăm o corelare strictă a sarcinilor de producție cu nevoile de personal, de cadre de conducere. Adică toate posturile să fie rezultatul unei cerințe a producției, și nu crearea de posturi numai pentru a plăti un salariu cuiva. Aplicînd acest principiu vom crea o bază sigură pentru formarea specialiștilor și a cadrelor calificate, de care unitățile noastre au mare nevoie în această nouă etapă de ridicare a calității și competitivitate a produselor.

Am convingerea că de acum înainte vor putea fi înlăturate în mod hotărît neajunsurile ce s-au manifestat și în uzina noastră, «Danubiana», în privința încadrării și promovării personalului. Noi nu am acordat suficientă atenție, de fiecare dată, promovării cadrelor care să întrunească toate calitățile necesare unui conducător. Unele cadre au fost numite în posturi de răspundere în secții și servicii la simpla recomandare a unu sau doi tovarăși din conducere, fără a fi cunoscute temeinic aptitudinile, nivelul pregătirii profesionale și politice,

perspectivele lor de dezvoltare, fapt care în unele cazuri s-a răsfrînt negativ asupra activității de conducere a uzinei. Un singur exemplu este concludent; în ultimii șapte ani pe la conducerea secțiilor de bază ale uzinei s-a remarcat o mare fluctuație de cadre.

Consultarea colectivului de muncă în care își desfășoară activitatea persoana propusă pentru promovare în funcție de conducere este izvorită din necesități obiective, deoarece colectivul este cel mai în măsură să cunoască capacitatea profesională și organizatorică, nivelul pregătirii politico-ideologice, rezultatele în muncă, comportarea în viață și în societate a fiecăruia. Aplicarea acestui principiu în uzina noastră va duce nemijlocit la promovarea în muncă a celor mai bune cadre și va influența în mod pozitiv permanentizarea și stabilitatea personalului și, implicit, ridicarea nivelului de activitate a tuturor colectivelor și diminuarea fluctuației personalului.

Noul sistem de apreciere ne permite să cunoaștem temeinic elementele care definesc personalitatea fiecăruia, constituind un avantaj pentru efectuarea unei munci de preselecție a celor care dovedesc reale posibilități de dezvoltare, în vederea pregătirii și promovării lor în funcții de conducere, precum și la o mai justă repartizare și utilizare a cadrelor în posturi pentru care pregătirea profesională și aptitudinile întrunite le atestă că sînt cele mai potrivite.

Aplicarea legii privind încadrarea și promovarea personalului la specificul uzinei «Danubiana» trebuie însoțită de o temeinică muncă educativă, de înlăturarea toleranței față de lipsuri. Spunînd acest lucru, mă gîndesc în primul rînd la faptul că, în uzină, din numărul salariaților peste 60% sînt din mediul rural și că aceștia trebuie ajutați să-și cunoască temeinic atît obligațiile cit și drepturile, astfel încît să muncească într-un spirit de înaltă responsabilitate muncitorească.

De asemenea, aplicarea legii impune luarea unor măsuri care să se refere îndeosebi la îmbunătățirea organizării, structurării și funcționării compartimentelor de personal, cărora le revine sarcina punerii în valoare a multora dintre criteriile științifice reglementate prin noul act normativ al încadrării și promovării personalului.

Prin noua lege se face un mare pas în îmbunătățirea generală a activității, deoarece se asigură transpunerea în practică a principiului legii repartizării după cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii a întregului personal din unitățile noastre socialiste de stat.

Ion VELICAN
director organizare și personal
uzina de anvelope
«Danubiana»

POSBILITĂȚI LARGI DE PROMOVARE A MUNCITORILOR

Ca lucrător în cadrul Direcției de personal-învățămînt consider că încadrarea și promovarea personalului din unitățile socialiste de stat în baza recentei legi prin cumulara mai multor condiții pe care trebuie să le îndeplinească conform art. 22 va avea un rol stimulator pentru oamenii muncii din sectorul metalurgic, atît în ce privește ridicarea continuă a nivelului de pregătire al acestora cit și al disciplinei muncii. Pentru a obține însă cit mai repede efectul urmărit prin precizarea condițiilor de încadrare, îmbunătățirea în cel mai scurt timp a indicatorilor tarifare de încadrare trebuie să constituie una din preocupările esențiale ale direcției noastre.

Sînt de asemenea mulțumit de faptul că

prin această lege se creează condițiile de rezolvare optimă a unei probleme deosebit de importante pentru marile combinate siderurgice, și anume, aceea a definirii posibilităților de promovare în categorii superioare — cu îndeplinirea unor condiții de vechime diferențiate — a peste 10 000 de muncitori calificați care, fără a fi absolvenți ai școlii generale, sînt calificați la locul de muncă și cărora li se creează, așa cum prevede anexa 1, perspective clare de promovare în viitor.

Ceea ce consider însă deosebit de util în această lege este gama largă de posibilități de încadrare a maștrilor de la funcția de tehnician pînă la cea de șef de secție, precum și faptul că pe post de maistru vor

putea fi încadrați și muncitori de înaltă calificare, cu condiția ca în următorii trei ani să aibă un curs special pentru maștri.

Aș vrea să menționez că această prevedere legalizează practic unele măsuri aplicate anterior în unitățile Ministerului Industriei Metalurgice. În trecut am încadrat provizoriu pe post de maistru asemenea muncitori, iar ulterior i-am înscris la școlile de maștri — curs seral — de la Hunedoara și Reșița. Încadrarea muncitorilor de înaltă calificare pe post de maistru va permite ca toate unitățile metalurgice să selecționeze în viitor, pentru școala de maștri, în special candidați din rîndul acestora, după o verificare a aptitudinilor și calităților de conducători, prin încadrarea timp de 1—2 ani în funcția respectivă.

Referitor la încadrarea pe post de tehnician, apreciez ca un aspect pozitiv faptul că legea lărgeste posibilitățile actuale, dînd dreptul și muncitorilor de înaltă calificare — care au absolvit o școală profesională și au o vechime minimă de 8 ani ca muncitor calificat — de a ocupa aceste funcții.

ȘTIINȚA ORGANIZĂRII ÎN APLICAREA POLITICII DE PERSONAL

Obiect al atenției generale al unor discuții largi, Legea privind încadrarea și promovarea în muncă a personalului din unitățile socialiste de stat este privită ca o reglementare fundamentală care, chiar în domeniile în care nu aduce înnoiri esențiale, clarifică situații, oferă noi precizări, deschide perspective de evoluție.

Cunoașterea tuturor elementelor semnificative ale acestei legi este o necesitate pentru toți oamenii muncii — și în mod deosebit pentru cei ce ocupă funcții de conducere. Datorită locului pe care-l au în structura organizatorică și a responsabilităților pe care le au cadrele de conducere trebuie să realizeze o cunoaștere profundă a sensurilor și potențelor acestei reglementări esențiale. Această cunoaștere va fi utilă în primul rînd pentru investigația tuturor posibilităților de folosire a avantajelor certe pe care le prezintă. Într-adevăr, doar simpla enunțare și evidențiere a avantajelor apariției acestei reglementări nu este îndestul de convingătoare pentru toți cei ce vor fi implicați în aplicarea ei. Este nevoie de ceva mai mult, și anume de crearea unui curent de opinie generală favorabilă, a unui climat care să ducă la transpunerea în viața cotidiană a unităților economice a principiilor generale pe care le cuprinde legea.

Dar, ca orice element nou al vieții societății noastre, integrarea lui în practica zilnică nu se va putea realiza doar pentru că legea a fost adoptată. Vor fi necesare multă răbdare și mai multă inventivitate pentru a descoperi și folosi corespunzător toate posibilitățile de înlăturare a dificultăților care, fără îndoială, vor apărea la aplicarea efectivă a prevederilor legale. Unele soluții vor putea fi găsite de înseși cadrele de conducere, altele — și este de presupus că aceasta va fi situația preponderantă — vor putea fi descoperite doar cu o largă colaborare a tuturor oamenilor muncii, colaborare și consultare organizată chiar și în afara indicațiilor expres ale actului normativ în sine.

Întreaga activitate ce va fi depusă în perioada de pregătire a aplicării Legii privind încadrarea și promovarea în muncă a personalului din unitățile socialiste de stat, înainte de 1 ianuarie 1972, va trebui să fie consacrată transformării totalității personalului din «subiect» al legii în coautor al soluțiilor practice de aplicare, prin sublinierea permanentă a beneficiilor ce rezultă pentru fiecare dintre noi din spiritul de echitate ce străbate tot textul reglementării. De altfel chiar acest text evidențiază în final seriozitatea cu care trebuie privită aplicarea dispozițiilor legii prin precizarea, — în alineatul 2 al art. 71 — a faptului că «Încălcarea reglementărilor care stabilesc modul de încadrare și promovare în muncă a personalului... se sancționează disciplinar sau penal, după caz...»

Cerințele amintite anterior conduc la apariția unor sarcini care, chiar dacă nu sînt noi, sînt în orice caz mai puternic conturate decît pînă acum pentru cadrele de conducere și în special pentru conducerile colective ale unităților.

Astfel, introducerea unui sistem de apreciere anuală a personalului tehnic, economic, de altă specialitate și administrativ trebuie

Consider că în unitățile Ministerului Industriei Metalurgice există suficienți absolvenți de licee industriale, școli tehnice postliceale, absolvenți de la școlile tehnice de maștri care să fie încadrați, începînd încă din anul acesta, ca tehnicieni, și numai în cazuri cu totul izolate să fie încadrați muncitori care dau dovadă de capacități deosebite și manifestă preocupări constante de ridicare a nivelului de calificare.

În acest fel se va putea forma în fiecare secție o rezervă de cadre muncitorești de înaltă calificare, din care să se recruteze viitorii șefi de echipe și maștri care, după părerea mea, sînt mai utili în activitatea direct productivă.

Acest lucru este cu atît mai adevărat cu cît un muncitor de înaltă calificare capabil să ia decizii de orice fel în producție se formează în cel puțin 10—12 ani după absolvirea școlii, în timp ce un tehnician se poate forma în numai 4—5 ani.

Ing. Victor PANDEO
director adjunct în D.P.I. din M.I.M.

în vederea respectării indicațiilor legii, și anume, încredințarea de sarcini, de răspunderi și atribuții concrete pe toată durata stagiului și verificarea, la sfîrșitul acestuia, printr-o probă practică, a gradului de stăpînire a cunoștințelor și din însușirea deprinderilor necesare ocupării postului ce le-a fost repartizat.

Din multitudinea aspectelor prezentate de noua reglementare a încadrării și promovării personalului am relevat doar cîteva ce ni s-au părut mai semnificative, dar politica de personal astfel conturată va putea să se transforme în realitate vie doar în măsura în care conducerile unităților vor fi ajutate în această privință de compartimentele de personal întărite, care să constituie adevărate nuclee de specialiști.

Legiuitorul s-a preocupat și de această latură a problemei și din anexele legii rezultă importanța care se acordă regrupării în aceste compartimente a unor cadre cu

MUNCĂ ȘI ABNEGATIE ÎN CONDIȚII DE ECHITATE

Vreau să fiu bine înțeles: conștiința mea de comunist îmi cere să duc o muncă folositoare societății, și fac lucrul acesta cu toată tragerea de inimă. Pentru că, pentru mine, munca este una din esențialele rațiuni ale existenței mele ca om; și, totodată, pentru că mă simt legat de întreaga noastră societate și dator să pun și eu umărul la propășirea națiunii noastre, a țării noastre. Și socotesc că noi toți trebuie să gîndim în felul acesta, noi toți trebuie să ne socotim solidar responsabili pentru împlinirea idealului comun.

Pe de altă parte însă mi se pare drept ca, în tot acest front comun de muncă, fiecare să aibă locul pe care îl merită, locul pe care reușește să și-l justifice cu munca sa, cu capacitățile sale, cu competența sa, cu comportamentul său, cu devotamentul său. Acest loc și numai acesta!

Din acest punct de vedere găsesc Legii privind încadrarea și promovarea în muncă a personalului din unitățile socialiste de stat un merit — firește, alături de multe altele — remarcabil. Ea creează pentru noi — aș spune noi, beneficiarii ei — un cadru de certitudine. Încadrarea și promovarea în muncă făcîndu-se numai potrivit unor criterii obiective, științific și precis determinate, a unor criterii clar definite, implicit este asigurată și în acest domeniu concretizarea echității socialiste, transformarea ei într-o realitate aproape palpabilă.

Ocuparea unui post numai prin concurs, ale cărui reguli sînt amănunțit stabilite; introducerea sistemului de apreciere anuală și acordarea de calificative potrivit unor criterii rigurose delimitate; promovarea în muncă numai pe baza unor condiții categoric stabilite; în sfîrșit, tot acest sistem care poartă marca normei legale precise,

CONDUCĂTORUL DE ÎNTREPRINDERE ESTE UN OM POLITIC

Datorită substanțialelor lucrări de investiții care au început și continuă la uzina noastră, numărul total al salariaților urmează să se dubleze în cursul acestui cincinal. Aparatele de măsură și control, dispozitivele și sculele pe care le producem în beneficiul unităților constructoare de mașini presupun o înaltă calificare a tuturor cadrelor noastre. Perspectiva apropiată a perfecționării profilului uzinei și diversificării în continuare a produselor ei implică o exigență alegea de celor chemați să și valorifice, în mecanica fină, pregătirea, aptitudinile și competența profesională. Mai ales în acest context recenta Lege privind încadrarea și promovarea în muncă a personalului din unitățile socialiste de stat constituie pentru noi un act normativ de mare însemnătate. Sarcina noastră, a comuniștilor, este de a crea bazele unei dezbateri largi și amănunțite a caracteristicilor noii reglementări. Această cunoaștere temeinică a legii este necesară deoarece, ori de cîte ori este cazul, membrii colectivului nostru să și poată exercita competent dreptul de a referi asupra uneia sau alteia dintre propunerile de promovare a cadrelor. Reco-

pregătirea și experiența corespunzătoare noilor sarcini pe care le au de rezolvat.

Acestor specialiști le revine obligația stringentă de a pune la punct, de a experimenta și apoi de a organiza și coordona generalizarea aplicării din momentul intrării în vigoare a legii — 1 ianuarie 1972 — a tuturor sistemelor preconizate de această reglementare: apreciere, selecție obiectivă pentru încadrare și promovare, participarea colectivului de oameni ai muncii la elaborarea și aplicarea deciziilor privind politica de personal etc.

Responsabilitatea deosebită ce revine compartimentelor de personal în obținerea succesului aplicării noii legi impune organizarea foarte bună a activității acestor compartimente, degrevarea lor de sarcinile de rutină și simplificarea muncii administrative, de birou, ce se desfășoară în cadrul lor.

Ing. Miron POPESCU

elimină orice posibilitate de subiectivism, superficialitate și arbitrar a aprecierii muncii noastre; orice posibilitate de favoritism și, implicit, de nedreptate.

Cu alte cuvinte, într-un asemenea cadru legal știm că dacă ne respectăm îndatoririle — de asemeni precis stabilite — vom fi răsplățiți pe măsură.

Repet, ne este asigurat în felul acesta un climat de certitudine; de liniște; un climat care ne dă posibilitatea să ne dirijăm toate capacitățile noastre, toată puterea noastră de muncă, toată atenția spre realizarea sarcinilor noastre. Știm că răsplata vine tot cu certitudine.

Și mai știm că asupra felului în care este aplicată această lege, noi, oamenii care alcătuim colectivele de muncă, avem, tot prin lege, drepturi, ba chiar obligații de control.

În fine, prevederea potrivit căreia încălcarea normelor acestei legi atrage sancțiuni disciplinare și chiar penale, îi conferă ei — legii — putere și prestigiu în ochii noștri.

E o lege bună, pentru că ne deschide drumul cel mai direct spre propria noastră realizare; e o lege bună, pentru că ne asigură perspectiva dezvoltării personalității noastre.

E încă o lege care demonstrează preocuparea permanentă a partidului și statului nostru pentru perfecționarea continuă a conducerii întregii vieți economice și sociale a țării; o lege care demonstrează grija comuniștilor pentru prezentul și viitorul tuturor celor ce muncesc din această țară.

Mihai ANGHEL
tehnician, șeful biroului tehnolog-șef
S.D.V.
Uzina de mașini electrice-București

mandările, așa după cum se știe, nu trebuie să cuprindă doar referiri la calități profesionale, ci și la nivelul pregătirii politice, la comportamentul celui care urmează să ocupe o funcție de răspundere în uzină.

Comitetul nostru de partid este continuu preocupat să antreneze la acțiuni politice întregul colectiv al uzinei, să creeze cadrul și să ia măsurile necesare care să înlesnească tuturor categoriilor de salariați să și îmbogățească cunoștințele politico-ideologice. Nu poți fi un bun muncitor, maistru sau inginer, nu ai capacitatea să conduci un atelier, o secție sau un sector dacă pe lângă cunoștințele tehnice nu ai un nivel politic și ideologic ridicat, dacă nu ai o conduită morală superioară. Asupra acestei necesități tovarășul Nicolae Ceaușescu a stăruit în mai multe rînduri și realitățile vieții noastre socialiste confirmă zi de zi însemnătatea practică a principiilor pe care partidul nostru le promovează cu consecvență.

Petre DOBRESCU
secretarul comitetului de partid
al Uzinei de mecanică fină
București

F varietăți

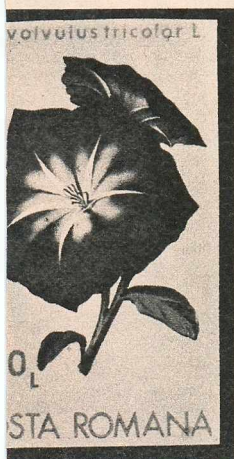
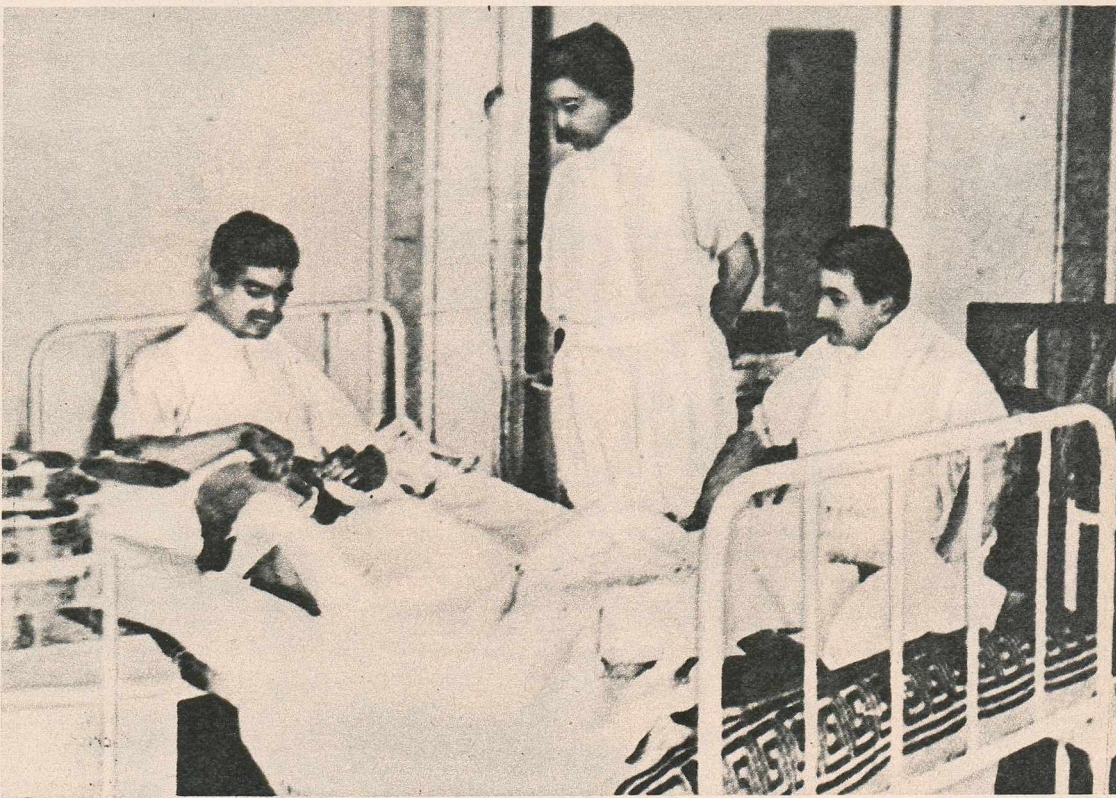
Red Fox (în traducere «Vulpe Roșie»), nepotul vestitului șef de trib al Siuxilor, Crazy Horse («Cal Nebun»), a sosit la Londra. El se va îngriji aici de apariția volumului său autobiografic «Memoriile șefului de trib Vulpe Roșie». Printre alte răspunsuri date nenumăratelor întrebări puse de gazetari, șeful Vulpe Roșie a arătat că fumează zilnic cîte 18 trabucuri ca cel ce se vede în fotografie și că asta îi dă... vigoare. Să nu exagerăm, bătrîne șef de trib!

și șefii de trib mai exagerează uneori...

teză
de doctorat
fără
precedent

Cea mai originală teză de doctorat cunoscută în lume — o autooperație de hernie — a fost realizată la 24 august 1909, la spitalul «Sf. Maria» din Iași, de către doctorul Alexandru Țaicu. Îl vedem în fotografie în momentul în care execută incizia. Autooperația aceasta, care a durat șazececi de minute, a fost făcută sub anestezie locală prin puncție lombară cu stovaină. Profesorul Juvara (în dreapta) și un intern al spitalului asistă la temerara încercare. După șase zile pacientul și-a scos — tot singur — firele de catgut și a părăsit patul. La examenul de doctorat luat, bineînțeles, cu «excepțional», întrebare de președintele comisiei care moment din timpul operației a fost cel mai dificil, Țaicu a răspuns: «Cînd am fost fotografiat». Avea dreptate, pentru că pe vremea aceea o fotografie de interior se făcea cu o expunere de 50-60 de secunde, timp în care eroul acestei premiere chirurgicale mondiale a trebuit să stea nemișcat, cu bisturiul în rană.

noutăți filatelice

Poșta română ne-a oferit un nou buchet de flori! După frumoasele serii de mărci poștale «Flora carpatină» (1967), «Mușcate din grădină» (1968) și «Flori de stepă» (1970), noua serie de 6 valori «Flori din grădini botanice» completează în mod fericit contribuția românească la tematica filatelică «Floră». De altfel, este pentru a treia oară cînd poșta oferă creatorilor de mărci poștale prilejul de a se inspira din policromia grădinilor botanice (prima dată în 1961, a doua oară în 1965). De data aceasta Aida Tasgian-Constantinescu, autoarea celor șase machete, aduce o notă de prospețime prin sensibilitatea ce a picurat-o parcă în fiecare floare. În desenul fiecărei mărci remarcăm transcrierea denumirii latine a respectivei flori. Valorile nominale sînt: 20 b, 35 b, 55 b, 1 leu, 1,50 lei și 2,40 lei, deci un total de 6 lei. Mărcile au fost tipărite policrom la tifdruc, în dimensiunea comună de 33/48 mm.

te
joci
cu
amatorii?

Așezarea căzăcească Zaporojie de pe Nipru a fost recent martora descoperirii unor relicve prețioase din punctul de vedere al istoricilor, mai ales. Este vorba de identificarea și aducerea la suprafață de pe fundul fluviului a unei ambarcații militare scufundate în anii războiului ruso-turc din 1735-1739. În corpul navei, avariate de trecerea anilor și acțiunea apei, s-au mai putut totuși identifica arme, muniții și uniforme militare în măsură să dea o imagine destul de elocventă asupra perioadei istorice respective. Interesanta descoperire ca și acțiunea ingenioasă de recuperare au fost duse la bun sfîrșit de amatori: membri ai clubului arheologilor amatori SKIF din localitate.

actori și roluri

Shirley McLaine, o explozie de talent în musicalul «Sweet Charity».

James Franciscus, protagonistul celei de-a doua a filmului «Planeta maimuțelor» («Secretul maimuțelor»).

«Statul-major» condus de Geo Saizescu pe care fotoreporterul l-a imortalizat în scaunul de regizor dar îmbrăcat în costumul personajului interpretat în film (Bizarul).

ATENȚIUNE, MOTOR!

astă-seară dansăm în familie

de
Magda
MIHĂILESCU
Fotografii
de S. STEINER

(Continuare în pag. 18)

Unul dintre regizorii secunzi, Nicolae Corjos, ne spusese că astăzi Geo Saizescu va avea o «filmare grea», la Tîrgoviște. Ne întrebam între noi, eu și fotoreporterul, ce poate fi acit de greu de filmat — la urma urmelor — într-o comedie? Sfîntă naivitate! Nu ne-am gîndit că din moment ce pe una dintre străzile orașului vor fi văzuți Dem. Rădulescu, Vasilica Tastaman, Sebastian Păpaiani, nu va fi prea la îndemînă să-i ții în casă pe oameni. Ceea ce s-a și întîmplat. O simplă «trecere» în trăsura pe str. 30 Decembrie a cerut eforturile și strigătele din răsputeri ale tuturor secunzilor, asistenților, plus ale celor doi milițieni solicitați să re-

glementeze circulația și să tempereze curiozitatea celor de pe margine care, din prea mare elan, intră în cadru cînd ți-e lumea mai dragă. Ne-am întreat de unde atita timp liber la aceste pilcuri-pilcuri de tineri care au căscat gura preț de 5-6 ore? Să învețe, să lucreze toți după-amiaza? Și uite așa, așteptînd ca operatorul George Cornea să hotărască dacă este sau nu mulțumit de fumină, ne-am apucat împreună cu Corjos să facem un sondaj «extrafilmări»: «Cum te cheamă? Tu, cel cu pulover roșu. Vrem să te filmăm. Cum te cheamă?» «Cristea Gheorghie». «Ești elev? În ce clasă?» «A șaptea». «Cînd ai ore?» «După-amiaza». «Ce materii

de Constantin POPESCU

FABBRI Diego

Autor dramatic și scenarist italian, născut la Forlì (Italia), la 2 iulie 1911. Licențiat în drept și ziarist, desfășoară o intensă activitate teatrală ca autor dramatic (jucat cu succes și în străinătate) și una, încă mai fecundă, ca scenarist a numeroase filme de răsunet. Dramaturg reprezentativ al Italiei postbelice, catolic-marxist ca formație intelectuală și concepție artistică, D.F. va scrie o serie de subiecte și scenarii (singur sau în colaborare) care vor marca tot atâtea momente importante ale filmului italian contemporan. Lucrează cu cei mai de seamă cinești ai timpului său, dovădindu-se un autor fecund, cu o problematică amplă, un spirit neliniștit și o înclinare spre situații tari, într-o serie de opere de frondă, stimulante, depășind de regulă nivelul divertismentului și al spectaculosului. Dintre numeroasele scenarii semnate de el. vom cita

pe cele scrise pentru regizorii de talia lui Vittorio De Sica: *La porta del cielo* (1943/46), Pietro Germi: *Il testimone* (1946), Alessandro Blasetti: *Un giorno nella vita* (1946), *Fabiola* (1949), Mario Soldati: *Daniele Cortis* (1947), René Clair: *Frumusețea diavolului* (1950), Roberto Rossellini: *Europa '51* (1952), *I sette peccati capitali* (id.), *Generalul Della Rovere* (1959), *Era noapte la Roma* (1960), *Vanina Vanini* (1961), *Viva l'Italia* (id.), Luigi Zampa: *Processo alla città* (1952), M. Antonioni: *I vinti* (1953), Franco Rossi: *Il seduttore* (1954), René Clement: *La diga sul Pacifico* (1957), Jules Dassin: *La loi* (1958), Richard Fleischer: *Barabba* (1961), Marco Ferreri: *Una storia moderne (L'ape regina)* etc. Vom mai semnala în cadrul activității sale cinematografice pe cea de producător (și consultant artistic) al caselor: Orbis (1945/48), Universal (1948/51) și Costellazione (1952/55).

FÁBRI Zoltán

Regizor, actor, scenarist și decorator maghiar de teatru, film și TV, născut la Budapesta, la 15 octombrie 1917. Studiază artele plastice, și în 1941 îl vom găsi mai întâi scenograf, apoi actor și regizor în cadrul Teatrului Național din Budapesta. În anii următori lui 1948, data naționalizării industriei cinematografice și a difuzării filmelor în Ungaria, printr-o numeroasă noi artiști care luau contact cu arta cinematografică, Zoltán Fábi avea să fie unul dintre cei mai importanți. În 1949 el renunță la direcția Teatrului pionierilor și devine director artistic al studiourilor Hunnia din Budapesta, unde va activa de asemenea ca regizor și scenograf. Semnează astfel decorurile unor filme ca:

Déryn și Erkel, și trecând apoi la regia de film obține premiul Kossuth cu: *Furtuna* (1953) și *Pentru 14 vieți* (1954), film care avea să cucerească și Marele premiu al festivalului de la Karlovy Vary. Cu cel de-al treilea film al său (considerat indeobște capodopera sa) prezentat la festivalurile de la Veneția și Cannes, *Călușii* (1955), la care semna în mod egal scenariul și decorurile, Z.F. se impune atenției criticii universale ca un cineast de talie mondială. Calitățile sale de fin psiholog, de atent observator al mediului, dar și de cineast pasionat de problemele social-politice ale patriei sale, se relevă mai profund în următoarele sale filme: *Profesorul Hannibal* (1956), *Nori de vară* (1957), *Edgér Anna* (1958), *Fiara* (1959), *Două rebrize în iad* (1961), *Pe o lamă de cuțit* (1962), *Piastră aruncată în bălă* (id.), *Zile întunecate* (1963). În 1965 filmul său *20 de ore* obține la Festivalul de la Moscova premiul I (ex-aequo). În același an el va realiza pentru TV un serial în trei episoade: *O voră tristă*, din mediul proletariatului urban, în timpul comunei maghiare din 1919. În 1969 el va semna regia coproducției ungaro-americane *Băieții din str. Pái*, după binecunoscutul roman al lui Ferencz Monar.

FABRIZI Aldo

Actor de teatru, film, varietate, TV, radio, scenarist și regizor de film, autor dramatic italian, născut la Roma în 1897. Debutează pe scenele varietetelor (1931), devenind o figură populară cu mult înainte de a aborda cinematograful, în 1942, cu comedia *Avansați înainte!* Cucerește sfere mai largi ale publicului cu o serie de filme de atmosferă populară în care desfășoară un joc plin de căldură cu savuroase ornamente dialectale, alături de o parteneră și ea sororică gloriei: Anna Magnani. Filmele lor se numesc: *Campo di fiori* (1943), *L'ultima carrozella* (1944) și *Roma, oraș deschis* (1945). În acest din urmă film, cap de școală al neorealismului italian și consacrate a lui Rossellini, Fabrizio dezvăluie publicului un nou aspect al artei sale interpretative, rolul său căpătând dimensiuni tragice. O intensă activitate în mai toate sectoarele filmului ca-

acterizează perioada sa postbelică. Turnează ca actor un număr impresionant de filme, din care reținem: *Vivere in pace* (Luigi Zampa, 1947), *Francesco, giuliere di dio* (Rossellini, 1950), *Prima comunione* (Blasetti, id.), creație premiată cu onorariu d'argento, *Vita da cani* (id.), *Parigi e sempre Parigi* (L. Emmer, 1951), *Altri tempi* (Blasetti, 1952), *Hoții și vardiștii* (Steno, Monicelli, 1953), *La voce del silenzio* (Pabst, id.), *Cose da pazzi* (1954), *Accade al penitenziario* (1955), *Donatella* (1956), *Festa di maggio* (1957). Debutează în regie cu *Emigrantes* (1949), realizat în Argentina, și semnează în continuare ca regizor, actor și scenarist filme ca: *Benvenuto reverendo!* (1950), *La famiglia Passaguai* (1951), *Questa è la vita* (1953), scheiul inspirat din Pirandello, *S-a furat un tramvai* (1955) etc. Ca actor și autor îl găsim de asemenea pe genericul unor filme ca: *I prepotenti* (1958), *I tartassati* (1959), *Un militare e mezzo* (1959) etc. Aparițiile lui ca actor de compoziție continuă cu *Ferdinando, regele Neapolului* (1959), *Toto, Fabrizi e i giovani d'oggi* (1960), *Le meraviglie di Aladino* (1961), *Cei patru călugări* (1962), *Twist, Lolite e vitelloni* (id.), *Made in Italy* (1965), *Sette monaci d'ora* (1966) etc. A obținut la Cannes și un premiu pentru scenariu cu filmul *Hoții și vardiștii* (1953).

FABRIZI Franco

Actor italian de teatru, film și TV, născut la Cortemaggiore (Italia), la 15 februarie 1926. Joacă la început teatru în companiile lui Giulio Donadio și Visconti, trecând mai târziu de la proză la revistă, unde va apărea alături de Walter Chiari și Carlo Campanini. Debutează în film în *La donna che inventò l'amore* (1952) și se afirmă un an mai târziu în *I vitelloni* de Fellini, într-un personaj de lichea simpatică, de donjuan de provincie, leneș, egoist, dar veșnic cu surisul pe buze. Acest tip, creat la perfecție, îl va repeta el în infinite variante în mai toate filmele sale ulterioare. Neîntrecut în genul lui, F.F. va cuceri o imensă popularitate în filme de succes ca: *La Romana* (1954), *Le amiche* (1955) de Antonioni; *Escroci* (II bidone — id.) de Fellini; *Povestiri din Roma* (id.); *Calabuig* (1956) de Berlanga; *Blana de vizon* (id.); *Femeia zilei* (id.); *Soții în oraș*

(1957); *Nu se știe niciodată* (id.) de Roger Vadim; *Adorabile și mincinoase* (1958); *Surprizele dragostei* (1959); *Incurcătură blestemată* (id.); *Gli Orozi e Curiazzi* (1960) de Terence Young; *Viață difilă* (1961); *Soarele din America* (1962); *I complessi* (1965); *Io la conosco bene* (id.); *Signore e signori* (id.) de P. Germi; *O chestiune de onoare* (1966); *Ce noapte băieții* (id.); *Sissignore* (1967); *Le dolci signore* (id.) etc. Fellini, regizorul căruia îi datorește celebritatea, i-a oferit din nou unul din rolurile principale ale filmului său *Satyricon* (1969).

astă-seară dansăm în familie

Vasilica Tastaman, Dem. Rădulescu, Sebastian Papaiani «dănează în familie» dar numai atunci când le dă voie operatorul George Cornea.

ai azi?» «Matematica, franceza, sportul, româna». «Cum se spune în franceză astăzi e vreme frumoasă?» Tăcere. Nici alte răspunsuri n-au fost mai îmbucurătoare. În sfârșit, între timp se filmează de-a binelea secvența intrării triumfale într-un mic oraș de provincie a celor doi eroi, Temistocle și Temistocle (Dem. Rădulescu) și Alecu Alecu (Sebastian Papaiani), cu ultima gisculiță sentimentală ce le-a căzut în plasă, Mimi (Vasilica Tastaman).

Pe parcursul comediei, cei doi juni, logodnici-escroci de meserie, unul mare expert (bănuți cine, cel interpretat de Dem.), altul învățacel cu perspective frumoase, vor mai avea câteva întîmpinări spectaculoase, — dar și ce înfrîngerii! — căci scenariul, scris de Ion Băieșu în colaborare cu regizorul Geo Saizescu, este o adevărată partitură pentru soliști. «Bibanul» nu se poate plînge, filmul îl solicită la maximum, îi îngăduie să dezlanțuie toate resorturile comicului. Închipuiți-vă că Dem. Rădulescu nu părăsește nici o clipă ecranul, că aleargă din floare în floare și din oraș în oraș, culegînd, de unde poate, cite o inimă candidă și un pachet cu bani, făcînd prăpăd cu irezistibilele cuvinte ale lui Băieșu. Îl secondează Papaiani, de altfel, după părerea noastră, singura amintire luată din universul liric al celorlalte comedii semnate de Saizescu, «Un suris în plină vară», «Balul de simbătă seara».

Cineastul nostru — apreciat totdeauna și de spectatori, și de critică, nu numai pentru talent, dar și pentru acel «nu» pe care știe să-l spună prostului-gust și efectelor ieftine — a părăsit teritoriile în care hazul creștea laolaltă cu poezia, trecînd de partea satirei biciuitoare, a celei care nu-și iartă eroii, care-i obligă să poarte, în locul unei minți și al unui suflet de om, o colecție de ticuri mecanice. Saizescu îmi amintește, respectuos, că de fapt el a debutat «ca un satiric» (în teatru cu «Baia» de Maiakovski și cu «Soldatul Svejk», în film cu «Doi vecini»), deci nu va trebui să ne surprindă această schimbare de tonalitate. Propunerea lui Băieșu i-a răscolit pofta de a ride — și de a ne face și pe noi să ridem — cu toată gura, de a fugări paraiziții ahtiați după chillpiruri, pe cei strecurați vremelnice printre noi. Bănuiesc că actorii au sentimentul că sînt în largul lor într-o astfel de satiră de moravuri în care fiecare apariție are o justificată rațiune de existență.

Lui Papaiani i se vede cu ochiul liber că îi crește inima (după părerea lui Saizescu, simpaticul actor «renaște pur și simplu, o să vedeți»); Vasilica Tastaman, una dintre tinerile «seduse (mai pe șleau: fraierite) și abandonate» mărturisesc că joacă cu plăcere chiar și atunci cînd dîrdăie de frig într-o gară de munte: «Nu e ușor să faci comedie cu dinții clătănînd și utindu-te după o geană de soare. Dar — n-aș vrea să se supere ceilalți regizori cu care am lucrat — cred că este prima echipă în care mă simt cu adevărat bine. În distribuție sînt cîțiva comici de forță, Dem. Rădulescu, Mihăilescu-Brăila, Papaiani, dar nu ne complexăm unii pe alții, ci ne aprotim și, dacă vrei, ne și amuzăm unul de rolul celuilalt. Apoi, ați observat cum lucrează Saizescu, cu cîtă eleganță?» Am observat. Mare lucru să nu te nervezi la o turnare, mai ales cînd regizorul este din cînd în cînd și actor («Bizarul» se numește personajul său din film). Să alergi liniștit de la un colț de stradă unde trebuie să comanzi motor la alt colț unde trebuie să fii interpret, să străbați micul infern al filmărilor cu zimbetul pe buze și cochetînd cu umbrela, înseamnă stăpînire de sine, nu glumă. Sau dragoste pentru colegii de muncă. Pe cîtiva i-am amintit. Alături de ei vor mai apărea: Ioana Bulcă, Violeta Andrei, Ninetta Gusti, Stela Popescu, Nelly Ștefănescu, Constantin Băltărețu, precum și debutantele Tamara Crețulescu, Margareta Krauss-Silvestrii.

de C.N. CONSTANTINIU

AURUL CENUȘIU

● Titlul aparține unei telemisiuni și e vorba de inteligența umană. De produsul gîndirii, în cazul de față, tehnice. Poate că am fi trecut cu vederea vizita reporterului la Fabrica de mașini unelte și agregate dacă totul s-ar fi desfășurat după cunoscuta formulă: ...sîntem în incinta fabricii de... care produce anual... și aici, ca și în numeroase alte întreprinderi, inginerii, muncitorii răspund cu... etc., etc. Frazele curg ca dintr-un robinet uitat deschis, se pierd undeva în spațiu, nereceptate nici de noi, nici de vreo eventuală civilizație extraterestră. «Aurul cenușiu» a fost o emisiune pasionantă pentru că ne-a solicitat ca martori ai unui dialog din care am aflat nu cifre de plan, ci idei. În care cîțiva ingineri, stăpîni pe cunoștințele lor de specialitate, adică pe profesiune (inginerii Vasilescu, Gabor, Popov, Hincu), ne-au explicat (cu cîtă ușurință se explică cele mai complicate probleme cînd sînt cunoscute!) circuitul cercetare-proiectare-execuție și cantitatea de gîndire creatoare imagazinată în el. Ne-au explicat — firesc și degajat — că orice mașină sau aparatură adusă din import poate fi perfecționată, poate produce un randament superior celui obținut la locul de baștină dacă investești în ea gîndire și pasiune. Mai mult decît atît, la rîndul nostru, exportăm licențe, oferim pe piața mondială produsul cercetării științifice românești. (După cîte am înțeles, există mașini care se reîntorc «acasă» — la cererea beneficiarului — mult mai «inteligente» decît atunci cînd au venit în România). Se reîntorc, adică sînt cumpărate cu investitura de gîndire românească.

Ce-i trebuie unui cercetător pentru a nu rămîne impasibil ori intimidat în fața unui produs tehnic adus din străinătate? Răspunsul la această întrebare a însumat tot atîtea adevăruri simple: putere de muncă, putere de pătrundere în «întimitatea fenomenelor» (adică în tainele mașinii) și... curaj, curajul de a gîndi și crea. Emisiunea a avut și un raisonneur (în dicționar: persoană care raționează, care gîndește, care judecă), pe profesorul Grigore Moisil. (Care telecronicar n-a scris despre farmecul, inteligența sa pătrunzătoare, acel dar de a comunica dezvoltat cu interlocutorii?).

«Creație industrială se face în întreaga lume. Fiecare inventează ceva. Există un adevărat comerț internațional cu aur cenușiu. Vîndem și noi un astfel de aur. Cum să facem să ajungem o țară foarte industrializată?» Grigore Moisil e intransigent în răspunsul său, devenit aproape o obsesie. Să învățăm teorie. Cit mai multe teorie. Încă din școlile tehnice, nu numai la universitate. Adică, să agonisim știință, cît mai multă știință.

Emisiunea comentată a fost o excelentă demonstrație în această privință. La Fabrica de mașini unelte și agregate din București se învață în permanență și se produce aur cenușiu. Cel mai prețios aur al epocii.

● Micul ecran e prea generos, în unele săptămîni, cu filmul. Atît de generos, încît, cu o candoare nemaipomenită, ne-a oferit și «Femeia mării». Singapore 1942. În plin război. Un vas încărcat cu o lume nebună, nebună se scufundă, de loc spectaculos și dramatic. În schimb, rămîn în viață Richard Burton, tînăr și inexpressiv (cine și-ar fi închipuit că mai tîrziu...), «femeia mării» (Joan Collins) și alți doi protagoniști. De aici încolo totul e butaforie. O barcă pneumatică care rezistă violențelor unei furtuni în plin ocean, o insulă pustie, un negru mîncat de un delphin, și iarăși un Richard Burton, nici fermecător, nici actor mare, nici mistuit de o mare dragoste. Ce ne-a trebuit?

«Un taxi pentru Tobruk» oferit ca în «Biblioteca pentru toți» (ediția a cincea) și un nou serial, «Cavalerul D'Harmenthal», care, în prima manșă, nu pare să atingă nici cota lui «Rocamboles». Are totuși un personaj plin de vivacitate și haz, un căpitan mîncău și bățios, gata oricînd să-și demonstreze marile talente spadasiene, deocamdată, cel mai aldumas-ist dintre eroii filmului.

Acestea toate într-o săptămînă. Poate... în cealaltă, care urmează, să ni se ofere filme mai bune, mai puțin văzute, mai aproape de ceea ce se numește «telecinematică» — adică emisiune de cultură cinefilă.

de Teodor MAZILU

TRÎNDĂVIE AGITATĂ

X nu face nimic și tocmai din această pricină lasă impresia că este atât de ocupat. Mereu răsuflă anevoie, ca omul copleșit de răspunderi și de sudoarea care i se scurge încet pe frunte. Trîndăvia este o povară pe care cu greu o duce pînă la capăt. Dar pînă la urmă se descurcă.

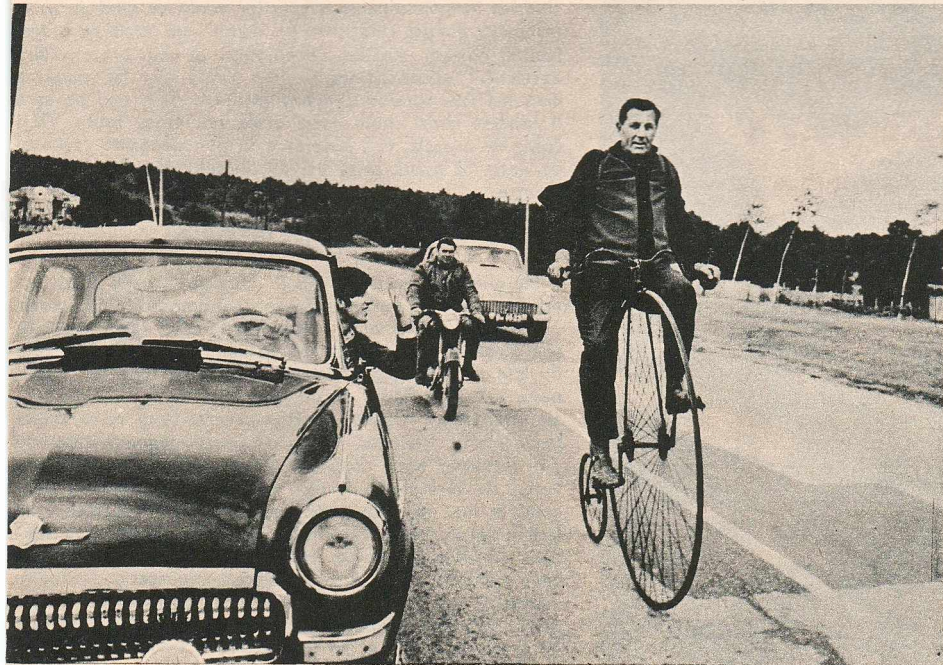
E lesne de observat că oamenii care nu fac nimic sînt veșnic ocupați. Trîndăvia nu le lasă o clipă de libertate. Cînd dracu să le facă pe toate? Sînt atât de obosiți din pricina inactivității de parcă ar trage la galere... Niciodată nu stă locului. Mereu se află agitat, grăbit, între două trenuri... Lipsa de activitate îl acaparează în întregime.

Oricît ar părea de ciudat, dar și trîndăvia trebuie organizată... Nici lenea nu se naște spontan, și ea trebuie îngrijită, protejată, spălată, amenajată. Ca să-ți păstrezi neîntinată lenea trebuie să muncești, să te zbați... Și mai ales trebuie să o aperi de orice fel de amenințări, de tot felul de ispite... X are în privința asta mari capacități. El știe să-și organizeze trîndăvia, cunoaște arta de a umple timpul sau uneori chiar de a-l ucide... În privința asta n-are nici un scrupul, se zbunguie cu timpul; un bărbierit durează în liniște două ore în cap. Trîndăvia poate deveni fastuoasă, pierderea timpului capătă solemnitatea unui ritual. Pregătirea unei cafele îi umple aproape întreaga dimineață. Nodul de la cravată devine o problemă de sine stătătoare, de o arzătoare actualitate și poate dura pînă într-o oră. Ca jucătorii de fotbal aflați în primejdie, X cunoaște arta de a trage de timp. Trage de timp pînă îl face zob. O, dar cîte ocupații nu poate avea un om care nu face absolut nimic! Să nu uităm telefonul. Cum are o viață sufletească bogată, o convorbire telefonică poate să dureze doar 2-3 ceasuri. Are o mulțime de prieteni, are o mulțime de drame, are o mulțime de oftături, are o mulțime de sughițuri, totdeauna are ceva de spus... Așa că trebuie să dea din coate, să asude ca să mai aibă timp să joace o partidă de cărți. Și apoi cînd să mai birfești, Doamne Dumnezeule?! Deoarece e totdeauna ocupat, niciodată nu cască gura, niciodată nu doarme după-amiaza...

Culmea e că X se trezește cu noaptea în cap ca să aibă timp să-și risipească timpul.

*tot pe drum,
pe drum...*

◀ Cetățeanul Jan Matiatko din orașul cehoslovac Dvur Kralove și-a petrecut o parte a concediului în mod original: pedalînd pe o bicicletă model secolul trecut, a pornit de acasă și a ajuns pînă în Bulgaria. Fără pene de cauciuc, fără defecțiuni de motor, fără consum de combustibil cu cifre octanice înalte. Iată-l pedalînd plin de voie bună, cot la cot cu partenerii de drum motorizați.

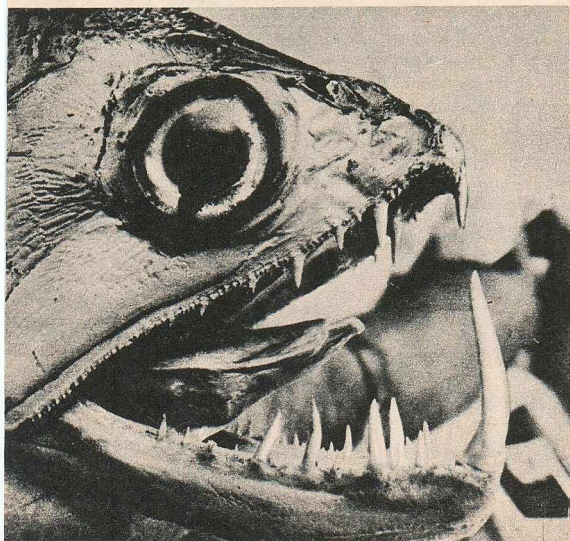
*un elefant
de tinichea care
paște frunze
de aramă...*

...sau cum au rezolvat edilii din Budapesta plicticoasa problemă a frunzelor care cad toamna (reversul poeziei anotimpului de aur): un imens aspirator, asemănător unui elefant de desen animat, își plimbă trompa lacomă pe asfaltul străzii, curățînd totul precum o desăvirșită gospodină.

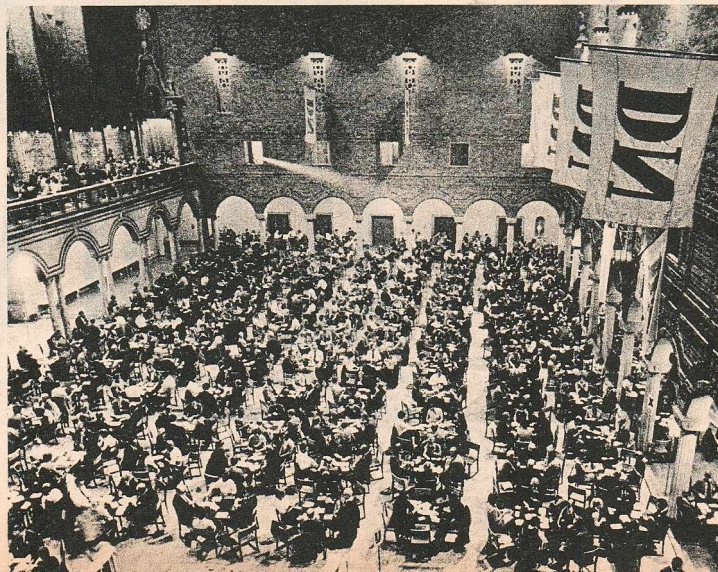
*cînd peștele cel mare
înghite pe cel mic...*

◀ Monstruoasa vietate din fotografie a fost văzută pentru prima oară de ochiul omenesc atât de recent, încît nici n-a apucat să fie botezată. Oamenii de știință pretind însă că reprezintă una dintre cele mai senzaționale descoperiri din domeniul zoologiei ale ultimilor ani. Prețioasa captură a fost făcută pe un riu din adîncul, încă atât de plin de surprize, al junglei braziliene. În fotografie se văd colții de temut ai fiarei, precum și victima lor, încă neînghițită în momentul uciderii monstrului.

tusenmannabridge

Sala de festivități a primăriei din Stockholm, imensă și fastuoasă, a găzduit la 16 octombrie prima fază a unui mare și original concurs de bridge. Au participat 936 de jucători, împărțiți în echipe, care au jucat la 234 de mese. La fiecare masă au fost folosite 3 pachete de cărți, adică în total 702 pachete sau 36 504 bucăți cărți de joc. Echipele cîștigătoare își vor disputa în continuare întietatea prin eliminări succesive. Concursul, organizat de cotidianul «Stockholm Morning Dagens Nyheter», este denumit Tusenmannabridge, care înseamnă «partida de bridge cu o mie de jucători» și se bucură de un succes total.

Seara pe bulevardul Rustaveli. ▲

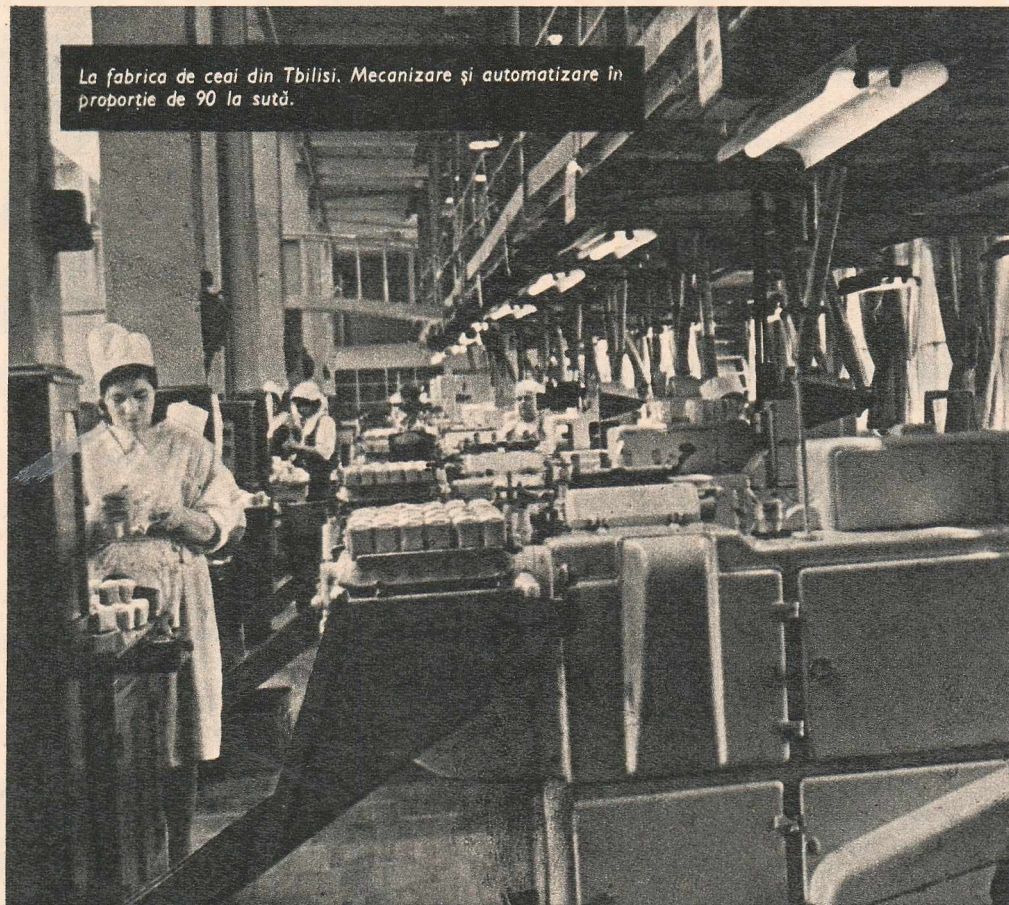
Cuvîntul de binețe — primul și ultimul — este aici tradiționalul «*Gamardjoba!*» — Noroc! Primul și ultimul pahar închinat prieteniei poartă încărcătura vinului de viață lungă: «*Ținandali*». Încolo, totul trebuie lăsat pe seama ospitalității proverbiale a gazdelor. Nu are importanță cine ești și de unde vii; faptul că te afli aici în ospetie, chiar și fugară, înseamnă mai mult decît o carte de vizită. Dar dacă afli că vii din România te învăluie cu mai multă căldură parcă. Acești munteni de ispravă, care au știut totdeauna să fie ei înșiși, nu precupețesc nimic atunci cînd ies în întîmpinarea oaspeților veniți cu gînd de prietenie. La porțile cetății de pe Kura, l-am auzit pe inegalabilul Miriam rostind ceremonios și cu brațele larg desfăcute: «*Gamardjoba!*». M-a rugat să-i fac onoarea de-a mă lăsa condus la prima întîlnire cu orașul pe care îl iubește «mai mult decît orice pe lumea asta». Deși coleg de breaslă, m-a îndemnat să pun deoparte carnetul de note. Să ascult și să privesc în schimb totul cu luare aminte.

MAI ÎNTÎI ISTORIA

Mă aflu de zece minute în capitala Gruziei și în fața ochilor mei se și perindau secvențe memorabile din istoria veche și nouă a acestei prospere republici sovietice, care și-a sărbătorit anul acesta 50 de ani de existență. Muzeul de istorie, o clădire monumentală cu zeci de săli spațioase, mi s-a înfățișat ca un tezaur de mărturii concrete ale unui trecut milenar purtînd pecetea unor remarcabile permanente. Pasiunea gruzinilor pentru legendă descinde din vechimea unor tradiții luminoase de eroism și abnegație, de hărnicie și dăruire patriotică. Dintre toate legendele lor, cea mai pasionantă și plină de farmec este fără îndoială aceea, răspîdită în mii de variante, a nașterii orașului Tbilisi. Se zice că în urmă cu 1 500 de ani, regele Vahtang ieșind la vîntoare a împușcat o căprioară. Animalul, ajuns la capătul puterilor, s-a prăbușit, însîngerat, la gura unui izvor. Cînd regele și cei din suită s-au apropiat de izvor, ei au fost martorii unui adevărat miracol: căprioara rănită a sărit sprintenă din apă și a dispărut în desișul pădurii. Apa caldă a izvorului cu proprietăți terapeutice neobișnuite vindecase rănile animalului. Sub impresia revelației, regele a poruncit ca pe locul unde izvorăște apa cristalină ce tămăduiește miraculos să se înalțe zidurile unei noi așezări. Orașul a fost denumit Tbilisi, pornindu-se de la cuvîntul «*tbili*», care în limba

REPERE CONTEMPORANE ÎN ORASUL IZVOR

La fabrica de ceai din Tbilisi. Mecanizare și automatizare în proporție de 90 la sută.

AL LUI VAHTANG

Note de călătorie din U.R.S.S. de Dic. BABOIAN

gruzină înseamnă «cald». La începutul secolului al șaselea, Tbilisi, care ajunsese în plină înflorire, a devenit capitala Gruziei, mândră de legendele ei, încrezătoare în viitor. Ceea ce nu înseamnă firește că orașul-izvor al lui Vahtang a avut o evoluție ferită de vicisitudinile pe diferitele trepte ale istoriei. Dar firea optimistă, robustețea și rezistența tenace a gruzinilor și-au spus cuvântul cu atita vigoare, încât invaziile și distrugerile succesive, calamitățile de tot felul n-au putut curma nici o clipă urcușul țării lor pînă la instaurarea puterii sovietice în 1921.

La Tbilisi, încălcarea de istorie este copleșitoare, omniprezentă. Cu toate acestea reperatele contemporane, departe de a se estompa pe fundalul monumentelor și al tradițiilor adînc înrădăcinate, își dezvăluie dinamica lor frumusețe vorbind într-un limbaj sugestiv și accesibil despre saltul impresionant săvîrșit de capitala veche, reînscută sub semnul innoirilor.

IERI ȘI AZI ÎN LIMBAJUL CIFRELOR

Înainte de a urca înălțimile domoale ale muntelui David ce domină orașul dinspre apus, am coborît spre inima cetății caucaziene, parcurgînd străzi și alei înguste pentru a ajunge pe vestitul bulevard Rustaveli, la fel de evocator pentru gruzini pe cît de aproape ne este nouă Calea Victoriei sau leningrădenilor Prospektul Nevski, celor din Kiev — Kreșceatnikul. Caldărimul bulevardului Rustaveli păstrează parcă și acum urmele pașilor lui Pușkin și Lermontov, Tolstoi și Griboedov, Dumas și Gorki. În cele 30 de minute care ne-au trebuit ca să parcurgem această arteră a vechiului Tbilisi, prietenul Miriam mi-a înlesnit, cu ajutorul unor cifre și date concludente, o comparație între trecutul și prezentul primului oraș al Gruziei.

La începutul secolului, numărul locuitorilor nu trecea de 200 000. În ultimii cincizeci de ani populația a crescut de patru ori, ajungînd astăzi la 900 000. Modesta așezare ridicată la porunca regelui Vahtang în urmă cu 15 secole și-a mărit aria teritorială de opt ori, orașul se întinde în prezent de-a lungul râului Kura pe o distanță de peste 30 de kilometri. Nu trebuie să cercetezi statistici prăfuite ca să-ți dai seama cît de impetuos a crescut numărul zidurilor noi în oraș. Alături de clădirile vechi, multe din ele monumentale și cu o frumusețe aparte, se desfășoară fresca modernă a construcțiilor din beton și sticlă, ce conferă capitalei gruzine virtuțile civilizației ascendente. Aerul

Ritmul construcțiilor edilitare, urbanistice, este unul dintre cele mai înalte din U.R.S.S. Numai în ultimii șapte ani s-a clădit un spațiu locativ de 1 500 000 metri pătrați. Ținîndu-se seama de faptul că în 1980 Tbilisi va avea 1 200 000 de locuitori, se prevede mărirea, într-o proporție de patru ori, a fondului existent de locuințe. Rețeaua actuală a metroului va fi de asemeni considerabil extinsă, după ce anul acesta, în cinstea celei de-a 50-a aniversări a instaurării puterii sovietice în Gruzia, au fost date în funcțiune încă trei stații noi. Acolo unde în urmă cu cîteva decenii se întindeau cocioabele sărăcimii, se ridică azi cartiere întregi de blocuri moderne. În centrul orașului a apărut primul bloc-turn cu 24 etaje (hotelul «Iveria») din seria așa-ziselor «zgîrie-nori gruzini». Arhitectul șef al capitalei de pe Kura, ingeniosul constructor Djondo Djibladze, se gîndește încă de pe acum la perspectivele anului 2000, pregătind din timp condiții pentru asigurarea spațiului locativ și a confortului corespunzător. După calculele lui, spațiul locativ pe cap de locuitor va trebui să se dubleze. Și nu este exclus ca pînă atunci bulevardul Rustaveli și alte artere principale să fie dotate cu trotuare rulante.

Că aspirațiile spre mai bine au șanse de împlinire la Tbilisi, ca și în restul țării, o dovedește și avîntul învățămîntului, al științei și culturii. În țara aceasta în care fiecare al treilea locuitor era, acum 50 de ani, un analfabet și în care singura universitate număra doar 300 de studenți, funcționează în prezent sute de școli și universități, 50 000 de studenți frecventează cursurile celor 11 institute de învățămînt superior, Universitatea din Tbilisi numărînd, numai ea, aproape 12 000 de studenți.

Gruzinii nu glumesc atunci cînd spun că harta capitalei lor trebuie schimbată. Prefacerile au loc într-un asemenea ritm încît harta de azi nu mai corespunde cu cea de ieri, iar cea de mîine riscă să nu mai fie valabilă poimîine.

CONSTELAȚIE INDUSTRIALĂ

Răsfoiesc paginile Enciclopediei sovietice în dreptul literei T... În deceniul al optulea al secolului al XVIII-lea la Tbilisi exista o fabrică de piese de artilerie și praf de pușcă, o monetărie și o întreprindere de rafinat sare... În a doua jumătate a secolului al XIX-lea au apărut fabrici de pielărie, de tutun și alte întreprinderi industriale. Cea mai mare întreprindere o constituiau atelierele centrale de cale ferată. Între 1891 și 1892 în atelierele de cale ferată din Tbilisi (Tiflis — denumirea veche) a lucrat, la început ca ciocănar, apoi într-un birou, Maxim Gorki. La Tbilisi el a publicat prima sa povestire: «Makar Ciudra».

Cu o configurație economică și socială evident deficitară, vechea capitală gruzină purta cîndva însemnele marelui tîrg provincial, dominat de funcționari, militari și negustori. Acum, în orice manual de școală, ca și în cifrele desprinse din planul de stat, poți afla că Gruzia Sovietică este o țară cu economie multilateral dezvoltată și că Tbilisi reprezintă cel mai important centru industrial din Caucaz. În cele aproape 1 000 de întreprinderi, fabrici și uzine ale orașului și pe cele 500 de șantiere de construcții, sute de mii de oameni ai muncii aduc zilnic contribuții substanțiale la consolidarea economiei naționale. Uzine pentru construcția de mașini, fabrici de textile, de aparatură radiotehnic și electronic, uzine moderne de mecanică fină, întreprinderi de prelucrare a lemnului, o uzină de locomotive electrice, un combinat de mobilă, o mare fabrică de ceai și zeci de alte unități industriale de importanță republicană și unională completează constelația industriei gruzine în plină expansiune. Mă aflu la Tbilisi în toial serbărilor jubiliare. Cifrele bilanțiere și comparative erau prezente pe panouri, în rapoarte festive, în presă și în comunicări prin radio și televiziune. Nu trebuia să mi se traducă sensul lor: era evident că cifrele vehiculate se aflau la înălțimea jubileului.

DARUL PĂMÎNTULUI

Pe cît de mare e inima gruzinului, pe atît de bogat este pămîntul țării sale. În seara cînd la masa de adio, prezidată ca tradițional «damada» de același tovarăș cald și ospitalier Miriam, se rosteau toasturi nesfirșite, pline de duh, unul dintre comeseni, un distins scriitor din Tbilisi, mi-a vorbit despre prietenie, mărturisindu-și admirația pentru România socialistă. Ținea să știe cum trăiesc și cum muncesc prietenii români. Și îmi pomenea de comunitatea destinelor celor două popoare la fel de încercate și la fel de obidite altădată. Între timp, Miriam slăvea în cuvinte alese mărînimia pămîntului gruzin și a oamenilor care îl muncesc. Pămîntul din care au țîșnit pe timpul lui Vahtang ape tîmăduitoare — zicea el — a înțeles parcă să-și «reconsidere» ajutorul în raport cu nevoile economice evaluate ale orașului și țării întregi. Așa se face că de curînd, în urma unor foraje efectuate în zona de sud-vest a capitalei, a țîșnit din adîncuri un șuvoi dens de gaze naturale. A fost o surpriză cu totul neașteptată, un mesaj neprețuit al pămîntului. S-a calculat debitul originalei fîntîni arziene: 250 000 metri cubi în 24 ore. Și specialiștii au apreciat că este vorba de un zăcămînt bogat de gaze naturale ce va putea furniza «combustibil albastru» atît zonei industriale din Tbilisi cît și altor centre economice din țară.

La un mileniu și jumătate de la descoperirea lui Vahtang, orașul-izvor din cupa intramontană a Caucazului trăiește revelația unor noi surse de energie. Ceea ce se cuvine cinstit, după obiceiul pămîntului gruzin, cu un pahar de Ținandali. Dar la Tbilisi, ultimul pahar se bea tot pentru prietenie.

mapamond '71

de Ioan GRIGORESCU

PORTRETUL (II)

Cărturari iscușiți, artiști de geniu au încercat să-i facă portretul. Mai tulburător, mai revelator, mai mișcător, deși nu era cel mai entuziast, mi s-a părut portretul schițat de marele fantast englez, scriitorul H. Wells. Un portret poate subiectiv și pe alocuri controversabil. Dar era scris de un om care n-a crezut, care i-a contestat opera, și asta mi s-a părut demn de toată atenția.

Wells a fost de două ori în Uniunea Sovietică. A publicat o carte în 1920: «Rusia în negură», o prognoză funestă produsă de o minte înnegurată de șoc. A doua, o revenire asupra primei, «Experiența unei autobiografii», tulburătoare confesiune autocritică, tipărită în 1934. Iată-l ce spune: «Pînă atunci nu-mi mai fusese dat să cunosc un gînditor atît de original care, în plus, să ocupe un post de o importanță inimaginabilă înainte de război. Am avut impresia că toate resursele de care încă mai dispunea Rusia se aflau concentrate în miinile lui. Autoritatea îi era copleșitoare.

Baza prestigiului său personal era luciditatea gîndirii, forța perspectivei de care a dat dovadă în zilele cotiturii revoluționare. Lui i se adresau atunci toți: și cu temeri, și cu îndoieli. Puterea lui consta în realitatea țelului și în subtilitatea gîndirii... Cînd ne-am întîlnit și am discutat, fiecare din noi își păstra opiniile dinainte stabilite. Îndeosebi, am vorbit despre necesitatea înlocuirii micii gospodării țărănești cu o agricultură puternică — asta se petrecea cu opt ani înaintea primului plan cincinal — cît și despre electrificarea Rusiei, pe atunci un simplu vis plîsmuit de inteligența lui. Față de ideea electrificării eram plin de scepticism, deoarece habar n-aveam de rezervele de energie hidraulică ale Rusiei. «Vino din nou peste zece ani» — a rostit Lenin drept răspuns îndoielilor mele.

Cînd discutăm cu el mă interesa mai mult discuția în sine decît interlocutorul. Am uitat dacă eram niște oameni mari sau mici, tineri sau bătrîni. M-a frapat doar statura lui scundă, excepționala vivacitate și simplitate. Acum însă, revăzîndu-mi cartea scrisă cu 14 ani în urmă, reconstituind în memorie evenimentele acelor vremuri și comparîndu-l pe Lenin cu alți oameni renumiți pe care i-am cunoscut, am început să înțeleg cît de eminent și de însemnat a fost el, ca figură istorică.

Nu sînt partizanul teoriei despre rolul excepțional al «marilor oameni» în viața omenirii, dar dacă, în general, tot vorbim despre marii reprezentanți ai neamului omenesc, atunci sînt nevoit să recunosc că Lenin a fost, cu adevărat, cel puțin un mare om.

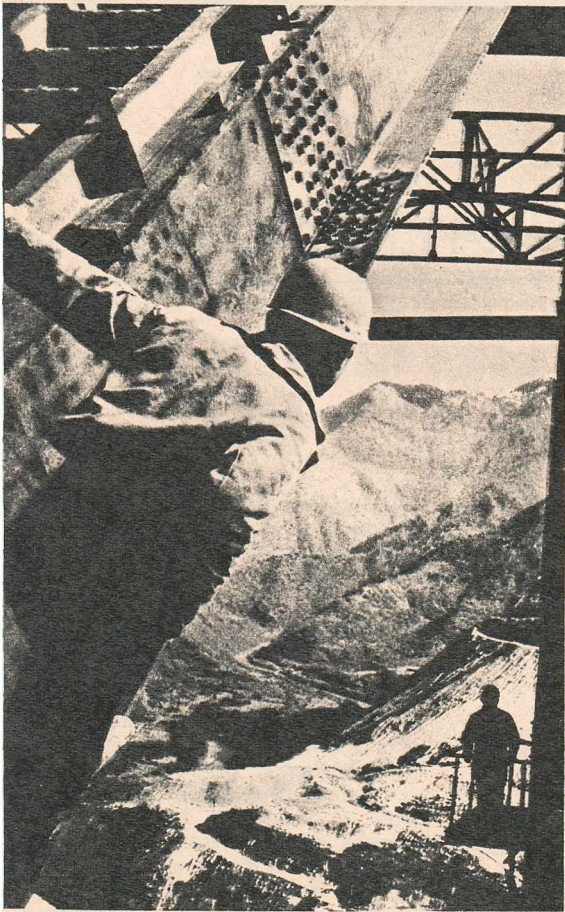
Cînd m-am întîlnit din nou cu Lenin era deja bolnav. Deseori era nevoit să-și întrerupă lucrul. La începutul anului 1922 doctorii îi interzisese, în general, să mai lucreze; în vara aceluiași an fusese atins de o paralizie parțială, iar la începutul lui 1924 Lenin a murit. Deci, el și-a condus țara cinci ani neîmpliniți — ani ai unor mari evenimente.

Dar în acest răstimp el a aprins în poporul rus un entuziasm constructiv atît de neclintit pentru desăvîrșirea sarcinilor care i se puneau în față, încît el este viu și trăiește și în ziua de azi...

Ingeniozitatea lui Lenin s-a conectat rapid, imediat după revoluție, la realizarea transformărilor sociale. Cînd m-am văzut cu el prima dată, în 1920, studia cu o energie tinerească posibilitatea de electrificare a Rusiei. Ideea unui plan cincinal pe care și-l reprezenta printr-o serie de planuri realizate cu succes pe tot cuprînsul țării, hidrocentrala de pe Nipru — toate acestea îi preocupau gîndurile.

Fecundele lui idei au continuat să-și exercite influența și după ce inițiatorul lor a încetat să mai creeze. Și în ziua de azi, ca și atunci, ele exercită în mod evident o puternică influență.

...În timpul ultimei mele vizite la Moscova, în iulie 1934, am fost la Mausoleul lui Lenin și din nou l-am văzut pe omul acela scund. Părea și mai mic, fața îi era palidă ca ceara, iar miinile lui atît de agile stăteau nemișcate. Barba îi devenise cu totul roșcată. Avea o expresie plină de demnitate și omenie, patetică întrucîtva, care îi dezvăluia curajul și sinceritatea — cele mai înalte calități omenești. S-a stins mult prea devreme, îndeosebi pentru Rusia...»

Pe unul dintre cele 500 de șantiere.

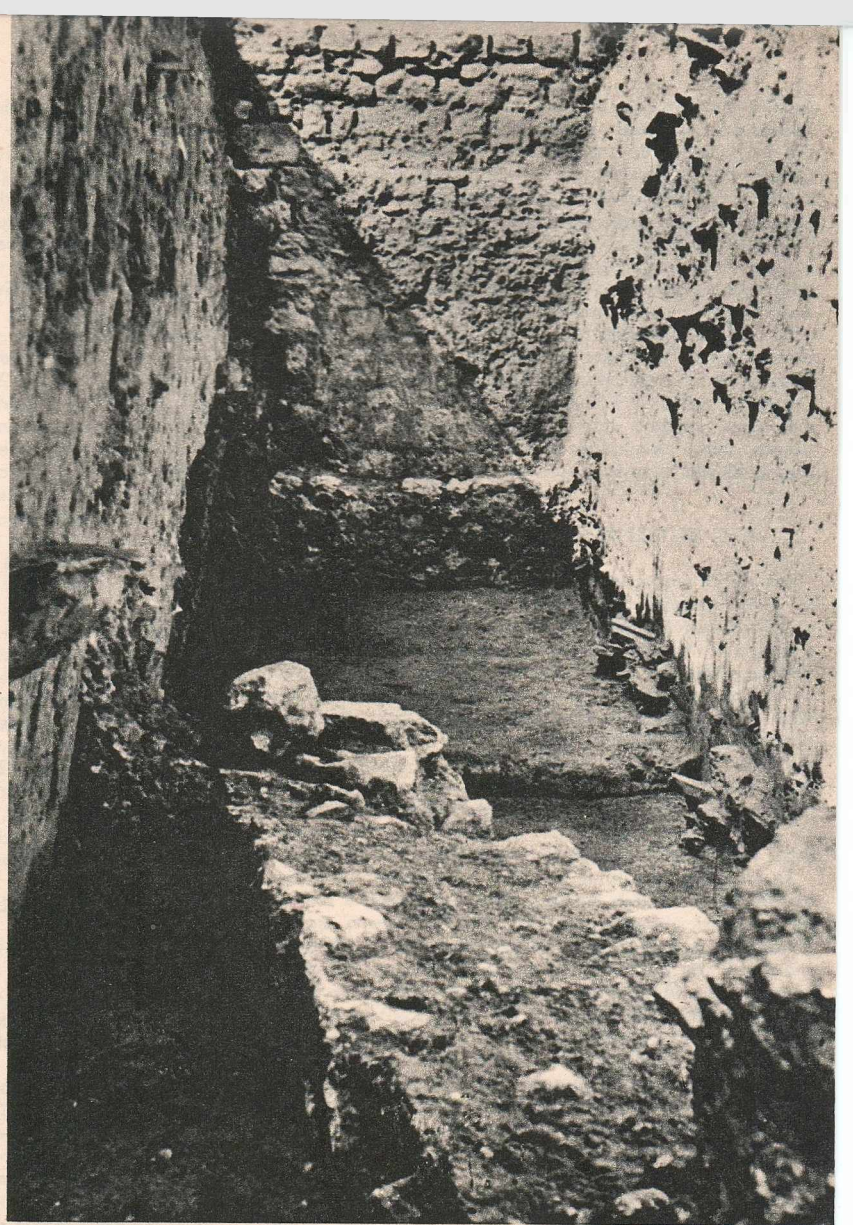
proaspăt al înălțimilor înconjurătoare, dar mai ales imensul covor de verdeață ce-și impune coloritul tonic pretutindeni purifică atmosfera ferind-o de poluare. Sata Buhrașvili, președintele Sovietului orașenesc, avea toate motivele să releve faptul că Tbilisi este considerat astăzi drept unul din orașele lumii cu cele mai întinse spații verzi. Potrivit calculelor statistice, de cap de locuitor revin aproape nouă metri de spațiu verde, adică de trei ori mai mult decît la Paris și de opt ori mai mult decît la Copenhaga.

SACIDAVA

Pentru Procopius — vestitul istoric bizantin ale cărui principale opere, «Războiul», «Istoria secretă» și «Despre edificii», constituie o vastă frescă scrisă a frământatei epoci de la jumătatea primului mileniu al erei noastre — înregistrarea și înfățișarea evenimentelor de la hotarul nordic al Imperiului romano-bizantin și mai cu seamă din provincia Scythia Minor, au constituit o continuă preocupare. Dar Procopius, ca de altfel și înaintașii săi, vorbind despre cetățile romane din Dobrogea și de pe malurile Danubiului sau Istrului, cum i se mai spunea, s-a mulțumit doar cu cele aflate de la alții. Așa se face că el menționează în «Despre edificii» — lucrare de o deosebită valoare documentară pentru trecutul istoric al patriei noastre — alături de Tomis, Callatis, Histria, Tropaeum Traiani, Carso, Aegystus (Aegyssus), Troesmis, și multe cetăți de apărare ca Ulmetum, Rusidava, Sucidava și Sacidava, dar fără a preciza locul lor. Făcând această omisiune, ale cărei cauze nu le mărturisește, Procopius a creat, cu sau fără voia lui, câteva taine ce s-au adăugat altora în negurile timpului. Distruse în timpul «raidurilor» și invaziilor popoarelor migratoare, multe din aceste cetăți de apărare, în special din sistemul limes-ului dunărean (limes este un termen latin desemnând un dispozitiv complex de apărare), au rămas neidentificate pînă în zilele noastre. Așa sînt Constantiana Daphne, Sucidava (a doua cetate denumită astfel în afara celei din sudul Olteniei), Turris, Sacidava și altele.

În cel de-al șaselea an al domniei împăratului Claudius (41-54 e.n.), regatul clientelar al Traciei este transformat în provincie romană, iar teritoriul Dobrogei, denumit Scythia Minor, este anexat noii provincii, denumită Moesia, al cărei hotar de miazănoapte este așezat pe cursul Danubiului, de la gura riului Sava și pînă la Delta Dunării și Marea Neagră. Atît Claudius cît și ceilalți împărați care se succed pe tronul Romei vor întări această graniță — ca de altfel și celelalte, care vor totaliza sub Traian o lungime de peste 9 000 km — printr-un sistem de fortificații denumit limes. Sînt construite zeci de castre, lagăre și turnuri, cele mai multe pe locul sau în imediata vecinătate a unor vechi așezări geto-dacice. Limes-ul dunărean de pe malul dobrogean este constituit în secolele I-II e.n. din peste 40 de castre, printre care Altinum, Capidava, Carsium, Cius, Beroe, Troesmis, Arrubium, Dinogetia, Noviodunum, Aegyssus, Salsovia și Halmyris, unite prin cel mai vechi dintre drumurile romane din Dobrogea. Din loc în loc stîlpi de piatră cu inscripții — miliar — indică distanțe în mile romane și efectuarea unor lucrări de reparații.

Castrele din Dobrogea componente ale limes-ului sînt menționate în multe scrieri antice, dar situarea multora dintre ele ori este omisă, ori este inexactă. Talamonium, Flaviana, Gratiana, Sucidava, Palmatis, Sacidava devin astfel fantomatice, iar eforturile istoricilor și arheologilor de la Gr. Tocilescu și Vasile Pârvan încoace nu reușesc să ridice vîlul uitării țesut de trecerea veacurilor. Oare ruinele descoperite la sud de Cernavoda să fie ale cetăților Flaviana și Sucidava? Dar Talamonium și Gratiana pot fi oare identificate cu ruinele unor fortificații de pe brațul Sf. Gheorghe? Mai enigmatică decît toate acestea, Sacidava, pur și simplu «s-a plimbat», în funcție de informațiile din scrierile antice! Și totuși, iată că acum...

▲ Săpăturile au scos la lumina zilei și latura de vest a zidului de incintă.

DUPĂ OPTSPREZECE VEACURI...

...dezlegarea unei enigme arheologice din trecutul patriei

În ultimii ani pămîntul Dobrogei a cedat nu puține din comorile arheologice tănuite peste veacuri și milenii. Marile lucrări edilitare din Constanța și stațiunile litoralului au scos la lumina zilei o seamă de vestigii care au îmbogățit colecțiile Muzeului de arheologie constănțean cu prețioasele sculpturi și basoreliefuluri în marmură descoperite în 1962 pe locul fostei gări din Constanța sau sarcofagul cu intactul conținut funerar descoperit anul trecut la Neptun. Dobrogea arheologică își continuă seria surprizelor și iată că astăzi se poate vorbi despre o nouă și deosebit de valoroasă descoperire! A fost smulsă una din tainele limes-ului dunărean, și anume cea care învăluia enigmatică Sacidava. Cum s-a ajuns la identificarea acestei cetăți mult căutate de istorici, geografi și arheologi? Iată ce ne relatează autorul săpăturilor și descoperirilor, arheologul Constantin Scorpan, un pasionat cercetător al epocii romane:

SENZAȚIONALĂ DESTĂINUIRE A UNUI «MILIAR»

— Întimplarea care favorizează uneori pe arheologi ne-a fost de mare folos. La Rasova, o localitate de pe malul Dunării, a fost descoperit un miliar cu o inscripție din vremea împăratului Decius, mai exact din anul 251 e.n., inscripție ce preci-

ILIUȚĂ

Aș vrea să am pana plină de vervă a lui Argezi pentru a vă vorbi despre Ilie așa cum merită.

De altfel, meșterul biletelor de papagal a mai făcut-o, relatînd o amintire de demult, a cărei savoare ține mai mult de anecdotă. «Era poate că prin 1915, dacă nu 1916... Despre box nu se știa aproape nimic... Un vapor de-al nostru străbătuse mările, oprindu-se prin dreptul Londrei, pe Tamisa. Obosiți, flămînzi și însetați, matrozii, val-virteji, olteni, munteni, moldoveni, virtoși, bine legați, dar păroși, nerași, au nimerit din greșeală într-un local de petreceri de noapte...». Aici, alți marinari, «fie britanici, fie alt neam de șoacăți... i-au întîmpinat în poziția necunoscută, de box». Numai că matrozii noștri, după ce se codiră, fiind vorba de «cărutul ghionților pe sub fâlcii», au pus mîna pe scaune și «într-un sfert de oră, adversarii zăceau lungiți pe dușumele...». Și, încheie Argezi povestea pe care, scurtînd-o, am sărăcit-o, firește: «Sporturile au, lady, o noblețe și o eleganță morală deosebită. Gentlemani cotonogii, sportivii boxului reglementar s-au sculat de jos cite unul, în echilibru nestabil, stringînd mîinile valahilor noștri, felicități că utilizau o formă de box neprevăzută în manuale, la care sportivii didactici nu se gîndiseră niciodată...».

Previn pe cititorul prea aplecat spre cele pămîntene că nu există în această anecdotă nici o aluzie la vreo irregularitate ce s-ar putea imputa lui Năstase. L-am evocat pe Argezi și l-am invocat, pentru că așa fi vrut ca dînsul să spună, cu nețărmuritu-i har și haz verbal, istorioara românașului Ilie călcînd țanțoș, cu racheta la sub-suoară, printre consumatorii de fursecuri.

Acum cîțiva ani, cînd Ilie abia ridicase capul, tot colindînd aceleași și aceleași patrulater date cu var alb care-ți dau oriunde impresia că ești mereu în același loc, un ziarist francez, ușurel de condei și cîntăreț cam după ureche, vrînd să fie original și să-și mascheze uimirea în fața miracolului ițit pe courts-urile mai multor continente, a născocit basmul fiului de ciobani din Carpați ajuns prinț în lumea lui Alb-împărat. Intenția discret denigratoare nu l-a stînjinit pe erou. El și-a văzut de drum, căutînd veșnic mingiuca dalbă care i-a adus răsfațul.

Dacă, învingînd pe toți potrivnicii întîlniți în cale, l-ar fi chemat Robert, anglo-saxonii i-ar fi zis Bob. Dar pentru că-l cheamă Ilie, nu i-au găsit alintătură potrivită și atunci i-au pocit numele de familie, poreclindu-l Nasty. Numai noi, cei de-acasă, știm să-l strigăm cu dezmiardare de leagăn: Iliuță. Dar numele lui e Ilie, inedit în analele tenisului mondial în care a pătruns călcînd (zdravăn și nesuperstițios) cu dreptul. L-au presupus a purta în mîini bită de cioban. Și-a fermecat pesemne scula, de vreme ce e bună să domnești cu ea prin lumea tricourilor albe.

Cum însă basmul nu e specialitatea mea, opresc aici povestea despre cel ce a făcut să circule numele țării în jurul globului, scris pe o rachetă, tot așa cum li se duce buhul atîtor părinți de copii talentați sau năstrușnici.

zează că la o distanță de 4 000 de pași pe malul Danubiului se află... cetatea Sacidava. Mi-e greu să descriu emoția ce am simțit-o la descifrarea acestei inscripții, pur și simplu uluitoare. Exact la distanța menționată pe *miliar* am dat peste niște vestigii cunoscute pe teren de colectivul nostru de cercetători, dar fără să se știe altceva decît că aparțineau probabil uneia dintre cetățile *limes*-ului. Punînd în legătură descoperirea de la Rasova cu alte inscripții aflate aici cu mulți ani în urmă, inscripții care aveau trei litere, și anume SAC, dar care atunci au fost altfel interpretate, am ajuns la certitudinea că ruinele din punctul numit Muzait, situat pe Dunăre între Rasova și Dunăreni, aparțin cetății Sacidava. Am început imediat săpăturile și iată că, acum, după o asiduă muncă de trei ani, se poate spune că Sacidava ne-a destăinuit talele ei — a conchis interlocutorul nostru.

O EXISTENȚĂ ZBUCIUMATĂ

Terminația *dava* arată că romanii au construit cetatea lîngă o veche așezare geto-dacă. Descoperirile stratigrafice ale tov. C. Scorpan și ale colectivului său de cercetători — este vorba de temelile celui mai vechi zid de incintă — au stabilit că Sacidava a fost întemeiată în sec. II, perioadă în care împărații Traian și Hadrian acordă o deosebită atenție întăririi *limes*-ului danubian.

Autor al unei ipoteze privind continuitatea getică pe pămîntul Dobrogei, tov. C. Scorpan, bazat pe noi dovezi, a ajuns la concluzia că geții și-au perpetuat cultura materială — în special formele ceramice — atît timp cît Dobrogea a aparținut Imperiului roman. «Romanizarea — precizează C. Scorpan — presupune cu necesitate o populație locală existentă care să-și aibă tradițiile și obiceiurile ei proprii. Sacidava mi-a oferit și bucuria de a descoperi într-o locuință, datînd din secolul VI e.n., fragmente ceramice getice, alături de un imens material roman din epoca iustiniană».

Săpăturile efectuate la Sacidava au evidențiat stratigrafic trei mari perioade: prima din secolele II-III, a doua din secolul IV și a treia din secolele V-VI. Ele vorbesc despre o existență zbuciumată în cursul căreia cetatea a fost distrusă și refăcută în mai multe rînduri.

Sacidava, ca și celelalte cetăți romane din Dobrogea, are de făcut față în secolele III și IV puternicelor atacuri distrugătoare ale goților și carpilor. Este posibil ca ea să fi fost distrusă o dată cu Tropaeum Traiani și rezidită din temelii, ca și aceasta, pe la începutul sec. IV, în timpul împăraților Dioclețian și Constantin cel Mare. În orice caz, Sacidava a fost avută în

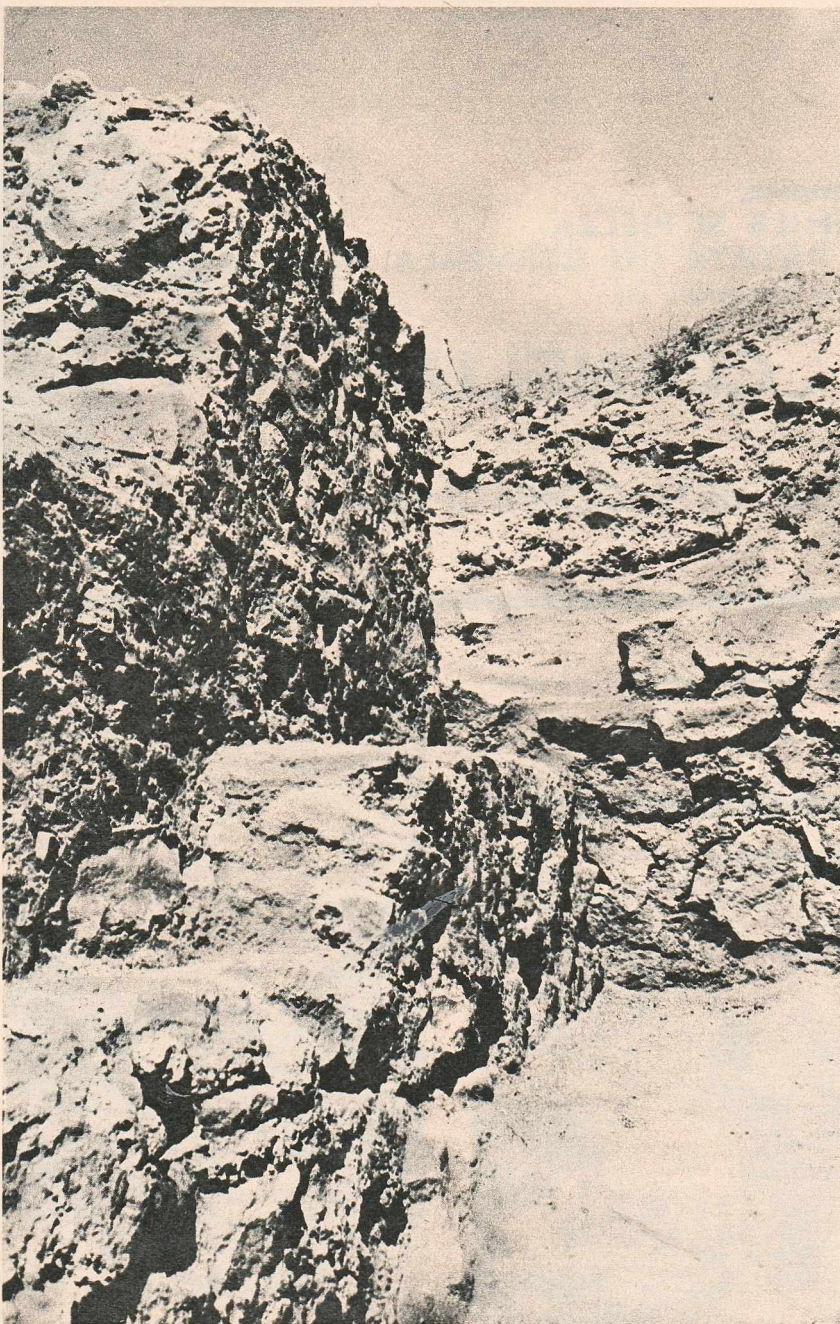
vedere în timpul refacerii *limes*-ului dobrogean sub împărații Constantin II și Iulian Apostatul (perioada anilor 337-363).

În cea de-a treia perioadă a existenței sale Sacidava se bucură, ca și celelalte cetăți ale *limes*-ului, de atenția lui Anastasius și Iustinian, care inițiază un amplu plan de construcții și reconstrucții. Despre această perioadă Procopius consemnează: «Și voind să facă din fluviul Istru o foarte puternică pavază de apărare a acestor cetăți și a întregii Europe, el (adică Iustinian — n.a.) a incins malul fluviului cu o centură deasă de fortărețe». Este vorba deci de perioada anilor 527-565 cînd, după cum precizează C. Scorpan, «așa cum reiese din săpături, a fost reclădită o parte din incinta cetății și lipit de vechiul turn de apărare a fost ridicat un altul mai mare, patrulater, destul de frumos».

Epoca domniei lui Iustinian, moment culminant al expansiunii teritoriale a Imperiului romano-bizantin, corespunde și unei noi înfloriri a vieții economice în cetatea Sacidava, fapt atestat și de o descoperire inedită, pentru Dobrogea, pe nivelul

sub presiunea avarilor, slavilor și a altor neamuri nomade, coincide cu ultima perioadă de existență a cetății. Iată ce precizează C. Scorpan: «Sacidava a datat pînă pe la începutul secolului VII, presupun că pînă în jurul anului 614. Atunci a sfîrșit Sacidava ca fortificație, ca *cetate romană*, și țîn să subliniez aceasta. Zidurile ei de apărare au fost distruse și cetatea arsă. Am constatat însă, fapt verificat în acest an și cu prilejul săpăturilor de la Adamclisi, că populația romană a Sacidavei își continuă viața în aceleași forme și că aici, ca și la Tropaeum Traiani, nu poate fi vorba de o stabilire imediată a slavilor în secolul VII. Zidurile de incintă au fost într-adevăr arse și distruse, dar peste ruinele lor am descoperit rămășițe de locuințe ale unei populații modeste; cei rămași nu mai sînt romanii străluciți de altădată, ci oameni săraci. Locuințele lor durează la Sacidava cel puțin pînă în a doua jumătate a veacului al VII-lea».

Așadar, datorită destăinuirilor unui *mi-*

Ruinele unui turn de apărare al cetății Sacidava, construit în secolul IV e.n.

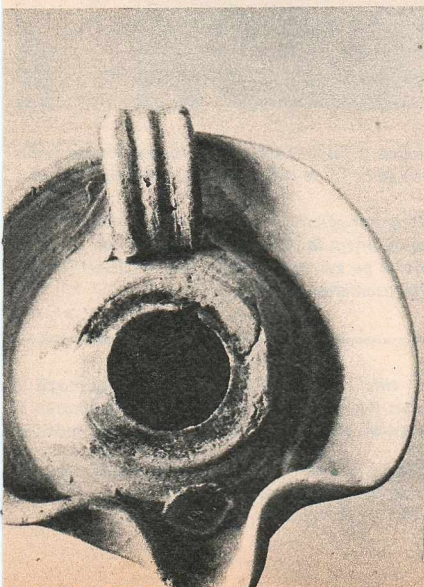
secolului VI. Este vorba de o toartă de amforă romană țirzie pe care C. Scorpan a descifrat o «stampilă» cu textul *Stratoniceu*, probabil a producătorului.

SFÎRȘITUL SACIDAVEI

Prăbușirea stăpînirii romano-bizantine în Dobrogea precum și a *limes*-ului dunărean, de altfel slăbit de luptele interne

liar, cronică de piatră, enigmatică Sacidava își ocupă locul ce i se cuvine în istoria *limes*-ului dunărean. Descoperirea ei devine acum cunoscută marelui public și peste puține zile va fi consemnată în apropiate sesiuni de comunicări științifice. Totodată, Sacidava va constitui o importantă temă a Congresului internațional al *limes*-ului roman ce-și va desfășura lucrările în țara noastră în toamna anului viitor.

Acest opaiț
ce datează
din secolul IV e.n.,
descoperit
printre ruinele Sacidavei,
reprezintă
un tip inedit
în lumea romană.

MÎINILE MURDARE,
in orice împrejurare,
se curăță fără apă, săpun și prosop
cu

„LAVOLUX“

soluție alcoolică ușor dezinfectantă și parfumată.
Poate fi folosită și ca demachiant.

de asemenea,
MÎINILE ȘI PIELEA
PĂTATE CU CERNEALA se curăță
in câteva secunde cu

„CERNELEX“

Produse ale întreprinderii METALCHIM-Brașov

fotosport

În timp ce la Buenos Aires lupta aprigă dintre Petrosian și Fischer (stînga) polariza atenția lumii șahiste, și nu numai a ei, pe strada Alameda din Santiago de Chile cîțiva tineri și copii au organizat un campionat de șah (dreapta). Acest campionat nu trebuia să desemneze nici un cîștigător oficial, n-avea de apărut nici un titlu, drept care problemele de lumină, sală ori de teren n-au intrat în vederile organizatorilor. S-a jucat șah, simplu, tinereste, în aer liber. Să-i lăsăm pe zei să-și dispute marile titluri, iar pe toți copiii și tinerii să-i îndemnăm la cît mai multe asemenea întîlniri.

În mai toate întrecerile automobilistice din ultima vreme, numele lui Jackie Stewart figurează la loc de frunte. Datorită micului ecran, în acest an am putut urmări temeritatea, îndemnarea și simțul deosebit de orientare al talentatului pilot, cîștigător, de altfel, al titlului de campion mondial formula 1. Mașina care de-a lungul traseelor l-a ascultat cu docilitate, un Tyrrell Ford, după ce a suferit o sumară înfrumusețare a fost expusă de curind în cadrul expoziției de la Earls Court. Cu acest prilej, celebrul Jackie a ținut să se pozeze alături de soția sa, Helen, și cei doi băieți — Paul (stînga) și Mark.

SFÎRȘIT DE TOAMNĂ LA ELECTRECORD

Sfârșitul toamnei este destul de generos cu colecționarii de discuri. Compartimentul cel mai bine reprezentat se dovedește a fi cel al muzicii populare, «Electrecordul» rămânând în continuare o instituție care promovează cu discernământ și dragoste interpreți îndrăgiți de ascultători sau tineri necunoscuți, valori autentice ce-și așteaptă o bine-meritată consacrare. Semnalăm în acest sens discurile dedicate lui Ion Văduva, maestru al fluierei și al cavalului, lui Dumitru Constantin, Mariei Marcu și, în mod cu totul special, cel de pe care răsună insolite cîntece ardelenesti în interpretarea fraților Petreuş. Mai puține noutăți îi așteaptă pe iubitorii muzicii ușoare; în schimb cîteva dintre noile apariții vor avea un caracter de mic eveniment: în sfîrșit, a pornit spre magazine primul disc al Angelei Similea (oricum, unei laureate a unui concurs internațional cum este «Cerbul de aur» parcă nu-i prea stă bine cînd trebuie să tragă o linie la capitolul discografie). Așadar, cine vrea poate să asculte oricînd în interpretarea ei patru cîntece de succes semnate de George Grigoriu: «Amurgul», «O fată și-o chitară», «Nesuferită tristete», «Iubire, tu».

Margareta Pislaru, promptă ca de obicei în recepționarea unor șlagăre internaționale cărora le transferă nota distinctivă a personalității sale, a primit cîteva melodii binecunoscute și supersolicitate: «Un spin și un trandafir» (din repertoriul lui Tony del Monaco), «Inima» (Il cuore è uno zingaro, din repertoriul Nadei), «Ninna Nanna» (cîntec pentru care s-a bătut Caterina Caselli). E drept că versurile zic altceva decît originalul, dar adaptarea se menține în limitele onorabilității, nu se transformă într-un flagrant delict (ca în cazul traducerii ireverențioase a versurilor lui Endrigo). O simpatică cîntăreață italiană, Lucia Altieri, completează seria aparițiilor din acest noiembrie.

Meritoriu este efortul casei de discuri de a propune atenției noastre statonice înaintași mai puțin cunoscuți ai muzicii românești. Albuțele muzicale consacrate lui Carol Miculi (Piese pentru pian în interpretarea lui Gheorghe Halmoș, Maria Fotino și Georgeta Ștefănescu-Barnea) și Eusebiu Mandicevski (Cîntece populare din Colecția Voevidca) sînt o mărturie.

La concurență cu muzica, literatura «spusă» cîștigă o audiență tot mai largă. Colecția de discuri «Delavrancea» se îmbogățește cu o adaptare după Hagi Tudose (protagonist — N. Bălățeanu) realizată de Traian Stoica, iar seria «Legendelor românești», cu scenariul «Banu Mărăcine», semnat de Grigore Băjenaru. Pentru cei mici (dar, la urma urmelor, nu numai pentru ei) s-a pregătit un frumos disc cu basme de Andersen. Octavian Cotescu, Florin Vasiliu, Carmen Stănescu, Sandu Sticlaru, Mihai Mereuță, Mariana Mihuț, Ilinca Tomoroveanu, Ion Caramitru, Dinu Ianculescu vor citi «Fetița cu chibriturile», «Privighetoarea», «Amnarul», «Lebedele».

M. M.

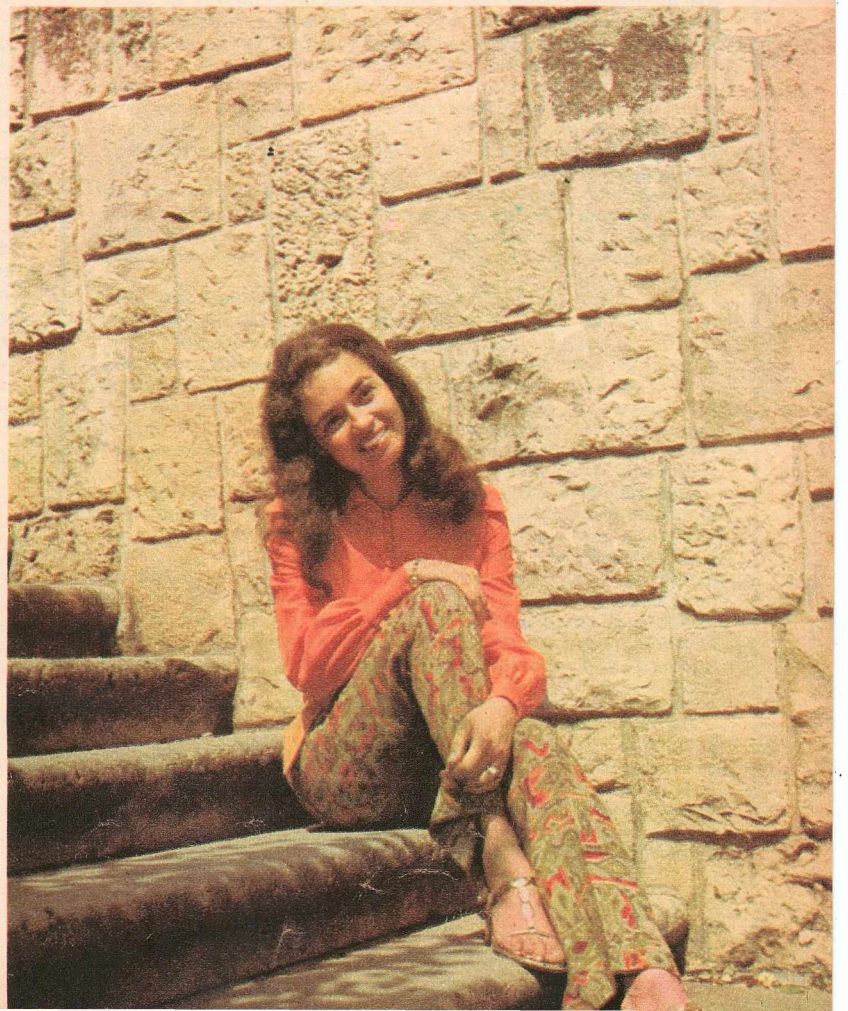

◀ Margareta Pislaru.

Angela Similea.
Fotografie
de M. VOLBURĂ

▲ Frații Petreuş.

O săptămână

în lume

Înscrisă în sfera permanențelor politicii constructive, principiale, practicate de partidul și statul nostru pe arena vieții internaționale, preocuparea manifestă de dezvoltare a legăturilor de solidaritate internațională cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu toate forțele progresiste, revoluționare, antiimperialiste din lume și-a găsit și în această săptămână expresii concrete. Astfel, bogata agendă de lucru a secretarului general al P.C.R., Nicolae Ceaușescu, a cuprins, ca momente remarcabile, convorbirile purtate cu delegația Partidului Socialist Popular din Norvegia, cu delegația Partidului Comunist Mexican și cu cea a Partidului Democrat din Guineea. În fiecare dintre aceste întâlniri, fructuoase sub raportul unui amplu schimb de experiență și de vederi, ca și în comunicatele date publicității a fost reafirmat consensul părților de a aborda în spirit constructiv problemele de interes mutual privind raporturile dintre partidele și țările respective, cit și aspecte ale situației politice internaționale, precum și unele probleme ale mișcării muncitorești internaționale și ale luptei împotriva imperialismului, pentru libertate și independență națională.

Punând în centrul preocupărilor sale permanente strădania de a dezvolta și adânci, sub toate aspectele, prietenia, colaborarea și frăția internațională cu toate țările socialiste, atît cu cele situate în imediata noastră vecinătate cit și cu cele de pe alte continente, România demonstrează consecvența orientării sale principiale. În aceste coordonate s-a încadrat de altfel vizita la Budapesta a tovarășilor Manea Mănescu și Paul Niculescu-Mizil, convorbirile lor cu conducătorii de frunte ai P.M.S.U., primirea la tovarășul Janos Kadar, prim-secretar al C.C. al P.M.S.U.

România socialistă, care se afirmă în lumea contemporană ca un factor activ al promovării unor raporturi de colaborare cu toate țările lumii, pe temelii principilor și cerințelor coexistenței pașnice, s-a pronunțat nu o dată în favoarea contactelor directe dintre exponenții politici reprezentativi ai diferitelor state și partide politice, în scopul asigurării unui permanent și necesar schimb de idei și de cunoaștere reciprocă a punctelor de vedere asupra celor mai variate aspecte ale vieții internaționale. Pe această linie ne-a vizitat țara, la invitația Comisiei de politică externă a M.A.N., președintele Comisiei de politică externă a Bundestagului vest-german, Gerhard Schröder, care a fost primit de către tovarășul Nicolae Ceaușescu și de către tovarășul Ion Gheorghe Maurer. Pe lângă probleme privind relațiile dintre Republica Socialistă România și Republica Federală a Germaniei au fost abordate în cadrul acestor întrevederi aspecte ale situației internaționale, subliniindu-se necesitatea de a se acționa și pe mai departe spre ameliorarea climatului de pace în Europa și în lume.

Necesitatea convocării unei conferințe general-europene pentru securitate și cooperare, cu participarea tuturor statelor interesate, a fost în cursul acestei săptămîni obiectul unei ample dezbateri în Comitetul Adunării Generale a O.N.U. pentru probleme politice și de securitate, consacrate punctului intitulat «Aplicarea Declarației cu privire la securitatea internațională». Departate de a se stînge, ecoul evenimentului memorabil al restabilirii drepturilor legitime ale R.P. Chineze la O.N.U. s-a amplificat sub semnul satisfacției depline exprimate în lumea întreagă și de hotărîrea guvernului din Pekin de a trimite în curînd pe reprezentanții săi să participe la activitatea Națiunilor Unite.

Declarația guvernului R.P. Chineze privind restabilirea tuturor drepturilor legitime la O.N.U. relevă faptul că votul Adunării Generale a O.N.U. constituie o reflectare a tendinței generale a popoarelor lumii, care nutresc prietenie față de poporul chinez. În declarație se subliniază că «Toate țările, mari sau mici, trebuie să fie egale; problemele unei țări trebuie să fie rezolvate de propriul său popor; problemele lumii trebuie să fie rezolvate de toate țările din lume; problemele Națiunilor Unite trebuie să fie rezolvate în comun de toate statele membre — acesta este cursul inevitabil al istoriei în lumea de astăzi».

Indivizibilitatea păcii, năzuința insistentă de pace a popoarelor, avantajele incontestabile ale politicii de cooperare și înțelegere mutuală între state și între popoare, dar mai ales hotărîrea fermă a întregii umanități de a lupta pentru împlinirea aspirațiilor sale nobile, determină tot mai frecvente manifestări pozitive în arena internațională, luări de poziții la nivel înalt în favoarea principiilor consacrate ale respectării drepturilor suverane ale țărilor și popoarelor, la independență și deplină egalitate în drepturi, fără ingerințe în afacerile lor interne și prin renunțarea la forță sau la amenințarea cu forța în rezolvarea problemelor litigioase. În acest context se înscriu, în săptămîna care s-a încheiat, atît Declarația sovieto-franceză, însoțită de documentul intitulat «Principiile colaborării între U.R.S.S. și Franța», date publicității la încheierea vizitei întreprinse în Franța de către L.I. Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., cit și Declarația comună iugoslavo-americană publicată în finalul programului oficial al vizitei președintelui Tito în S.U.A. Întreaga desfășurare a vieții internaționale poate fi apreciată drept o reafirmare elocventă a virtuților realismului și dialogului.

Dic. BABOIAN

Marti, 2 noiembrie 1971

peste 300 000 de vizitatori

Expoziția industrială a Republicii Socialiste România de la Pekin s-a bucurat de un succes deplin, fiind obiectul unor aprecieri dintre cele mai elogioase din partea presei și a vizitatorilor. Timp de două săptămîni cit a fost deschisă, expoziția a fost vizitată de peste 300 000 de persoane. Cele 1 000 de exponate reflectînd realizările țării noastre pe tărîmul industrializării au fost considerate drept expresia unui salt economic de anvergură, ceea ce s-a consemnat în numeroase comentarii ale presei chineze. «Harnicul și curajosul popor român, — scrie ziarul «Jenminjibao» — sub conducerea P.C.R., a transformat România, care altădată era cunoscută ca o țară eminentement agricolă, într-o țară avansată, cu o industrie dezvoltată și o agricultură tot mai modernizată. Toate aceste mari realizări se văd în cadrul expoziției de la Pekin». Ziarul arată că vizitatorii expoziției au fost cu adevărat încantați de victoriile obținute de poporul român în construcția socialismului.

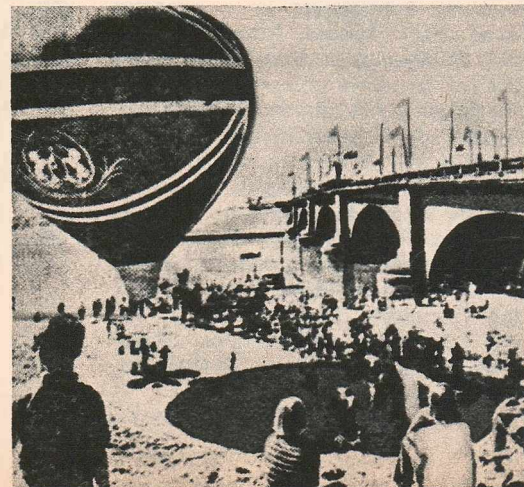

O necesitate obiectivă

În Japonia se înregistrează o intensificare a mișcării pentru reluarea relațiilor diplomatice cu China populară. Opinia publică, personalități politice își exprimă convingerea că acest act reprezintă o necesitate obiectivă, cu largi repercusiuni pozitive pentru interesele reale ale Japoniei. Zilele acestea — informează agențiile de presă japoneze — în capitala niponă a avut loc un mare miting urmat de o demonstrație. Pe străzile orașului, membri ai Asociației de prietenie Japonia-China au strîns semnături al căror număr oglindește largă adeziune la această mișcare (în fotografie). Aceeași revendicare — normalizarea imediată a relațiilor cu R.P. Chineze — a fost exprimată de un mare număr de cetățeni japonezi în cadrul manifestărilor prilejuite de «Ziua de luptă împotriva militarismului».

London bridge în arizona

Montarea celebrului pod al Londrei în deșertul Arizona (S.U.A.) a luat sfîrșit. Inaugurarea a avut loc în cadrul unei ceremonii zgomotoase, tipic americane, cu fanfare, mii de baloane multicolore și porumbei albi. Robert McCulloch, președintele consiliului de administrație al companiei McCulloch Oil — amul care a avut ideea de a cumpăra podul (pus în vânzare în momentul cînd nu mai putea face față traficului londonez) și de a-l transplanta și construi în Arizona — intenționează să-și valorifice investițiile necesitate de întreaga operație. Pe sub London Bridge — afirmă el — va curge din nou apă, trasă din riul Colorado. Și în jurul lui se va construi, în mijlocul deșertului, un oraș turistic — London Bridge servind ca principal punct de atracție al vizitatorilor ce se vor aventura aici.

realități din lumea capitalului

solidaritate împotriva concedierilor

umeroși experți americani apreciază că programul economic adoptat de Administrația S.U.A. 15 august va reuși să relanseze economia Statelor Unite «exportând — la nevoie — în străinătate majul american». Acest «export» vizează în special Europa Occidentală și Japonia, care plătesc tributul cel mai greu măsurilor economice restrictive aplicate de către Statele Unite, incertitudinilor supra viitorului monedei. Reacția de apărare a atronatului vest-european: restrângerea producției. Consecința: noi concedieri. Organismele comunitare de la Bruxelles au și calculat — arată Nouvel Observateur — că restricțiile americane aplicate importurilor vor duce la creșterea numărului șomerilor din țările Pieței comune cu 300 000. Și dacă procesul de deteriorare a folosirii forței de

muncă nu e întrerupt de o soluționare apropiată a crizei monetare internaționale, lumea va număra în viitoarele câteva luni milioane de șomeri în plus».

Valul concedierilor a și început, creind în rândul salariaților întreprinderilor industriale vest-europene, aflați sub permanenta amenințare de a-și pierde locul de muncă, o stare de apăsătoare incertitudine și de revoltă. Manifestațiile de solidaritate ce au loc în aceste zile pentru reprimirea la lucru a muncitorilor concediați sînt expresia acestei stări, a gravelor tensiuni sociale determinate de politica patronală de recesiune. Publicăm în aceste pagini imagini prezentînd recente manifestații de protest împotriva concedierilor, de solidaritate cu soarta celor care au intrat în sumbra armată a șomerilor.

activitatea Venetiei și a regiunii înconjurătoare a fost timp de 24 de ore paralizată de o grevă generală. Pînă și colile, magazinele, pașta, redacțiile ziarelor au fost închise, în semn de protest împotriva intenției administrației companiei siderurgice «Sava» de a concedia 1 000 de muncitori. În Piața San Marco a avut loc o demonstrație împotriva ofensivei patronale.

Muncitorii întreprinderilor siderurgice «Wendel Siderelor» din Homécourt (Franța) au participat la o revă și o demonstrație pe străzile orașului, împotriva hotărîrii administrației de a opri activitatea mai multor sectoare ale uzinei, punînd în pericol locurile de muncă ale unui număr de salariați.

Manifestație de protest la Londra, împotriva concedierii a 1 800 dintre muncitorii companiei Westland Elicopters. Iau parte, la apelul secției locale a sindicatului muncitorilor din construcțiile de mașini, sute de lucrători din această ramură industrială.

în orașul în care a fost ucis pastorul King

Uciderea de către polițiști, prin lovituri în cap cu patul puștilor, a unui tânăr de culoare în vîrstă de 17 ani, Elton Hayes, a fost scînteia ce a aprins, în orașul Memphis, vîlvătaia unor puternice incidente între populația de culoare — ce a organizat demonstrații de protest împotriva provocărilor poliției și elementelor extremiste rasiste — și poliția ce a intervenit cu deosebită brutalitate. În urmă cu trei ani, acest oraș din statul Tennessee, aflat în sudul S.U.A., și-a cîștigat o tristă faimă prin asasinarea aci a cunoscutului luptător american pentru drepturi civile, pastorul Martin Luther King.

la bari, în această toamnă

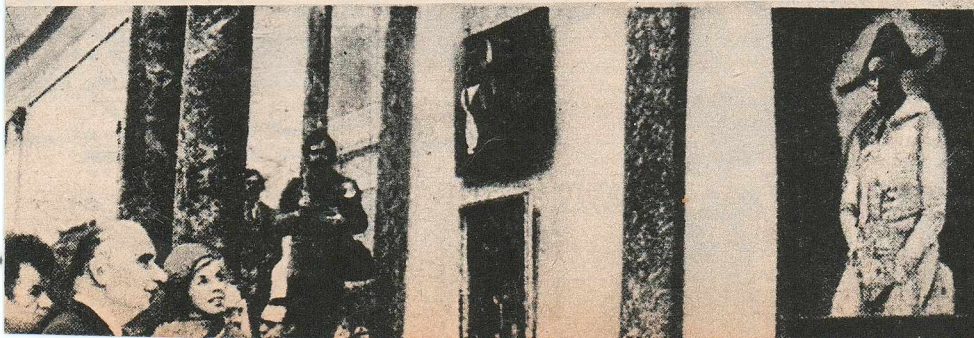
Inundațiile ce s-au produs toamna aceasta în diferite regiuni ale Italiei au avut urmări dezastruoase, paralizînd în unele orașe întreaga activitate.

Iată în imagine cum arătau străzile din Bari după ce acest oraș năpăstuit de năvala apelor s-a transformat pentru cîteva săptămîni într-o dezolantă Venetie.

pe locul „giocondei“

Prezența a cinci tablouri de Picasso în marea galerie a celebrului muzeu parizian Luvru, între opt coloane de marmură ce au constituit cadrul unde a fost expusă «Gioconda», este supremul omagiu pentru un pictor în viață — scrie presa franceză în legătură cu această manifestare consacrată împlinirii a nouă decenii de viață a marelui artist Pablo Picasso. Omagiu subliniat, totodată, prin vizita, în ziua inaugurării expoziției Picasso la Luvru, a președintelui Republicii Franceze, Georges Pompidou.

BUDAPESTA

JUBILEUL POLITEHNICII

— Vedeți, cei 100 de ani ai Politehnicii pe care-i sărbătorim acum par, e drept, puțini în raport cu vîrsta altor instituții similare, dar, în fapt, peste numai 11 ani, în 1982, vom aniversa bicentenarul învățămîntului superior politehnic în țara noastră...

Interlocutoarea noastră este dr. Régeni Gisela, prorector din 1962 al Institutului Politehnic din Budapesta și se ocupă de organizarea și coordonarea muncii de cercetare științifică. Ne vorbește cu multă căldură despre istoria învățămîntului politehnic budapestan.

Așadar, în 1782 lua ființă «Institutum Geometrico-Hidrotechnicumot», o școală superioară pentru pregătirea specialiștilor în domeniul hidrologiei. Dar nu avea rang universitar și ca atare nu putea emite diplome universitare. Abia în 1871 a fost obținut acest drept. Cele trei facultăți ale Institutului Politehnic înființat atunci — construcții civile, mecanică și chimie — numărau 511 studenți. Pentru a avea o imagine a dezvoltării institutului, trebuie menționat că în prezent se pregătesc aci circa 13 000 studenți, sub îndrumarea unui corp didactic format din 1 440 profesori, conferențieri, asistenți de la catedrele de specialitate ale celor șapte facultăți. Clădirea institutului, situată într-un cadru pitoresc pe malul Dunării, în Buda, a fost ridicată între anii 1904 și 1908, dar a trebuit să fie reconstruită și extinsă în bună măsură atit datorită faptului că o treime a fost distrusă în timpul războiului, cit și necesității determinate de sporirea numărului facultăților și al studenților. Astfel, suprafața construcțiilor a crescut cu 60 la sută în anii de după eliberare; sumele cheltuite pentru dezvoltarea Politehnicii — lăsînd deoparte pe cele destinate reconstrucției — se cifrează la peste un miliard și jumătate de forinți. Toate aceste elemente — și multe altele, la fel de semnificative — au fost evocate în cadrul celor trei zile de manifestări consacrate centenarului, la care au luat parte în afară de numeroși rectori ai institutelor de învățămînt superior din țară și delegați ai diferitelor ramuri industriale din R.P. Ungară, 50 de reprezentanți ai 20 de institute de peste hotare. Au fost relatate astfel, de pildă, momente hazlii dar pline de nostalgie — ca acela povestit de un bătrîn inginer, dr. docent Szabadvary Ferenc, despre atmosfera à la dr. Faust creată de explozia cu care s-a soldat încercarea, cu decenii în urmă, de a se introduce încălzirea cu gaze. S-au amintit realizări mai vechi — o turbină originală, invenția lui Donat Banki, primul carburator pus la punct de profesorii școlii etc. — și altele de dată recentă, între care reactorul atomic intrat în funcțiune anul acesta, turnul de recuperare a apei de la termocentrala «Gagarin», ilustrînd strînsa legătură cu activitatea practică. Toate acestea au fost dublate prin prezentarea lor «de visu» într-o interesantă expoziție organizată în aula bibliotecii și holul ce duce spre ea.

I. CIOARĂ

în fața reședinței premierului heath

Deputata catolică nord-irlandeză Bernadette Devlin petrece, pentru a doua oară, o noapte în fața reședinței primului ministru britanic din Downing Street nr. 10 (prima dată recursese la acest gen de protest în timpul guvernării laburiste). Bernadette Devlin a stat deci o noapte întregă aici — în frig și ploaie, spun ziarele — pentru a atrage atenția premierului Edward Heath asupra felului în care sînt tratați deținuții din Irlanda de Nord. A doua zi, luptătoarea pentru drepturi civile din Ulster a ridicat aceeași problemă în Parlament, referindu-se la mărturiile unor arestați. Bernadette Devlin a cerut suspendarea interogatoriilor și instituirea unei anchete.

revendicare legitimă

Tineri muncitori, sindicaliști și studenți au luat parte la o procesiune cu torțe în centrul orașului industrial vest-german Bochum, pentru a protesta împotriva creșterii permanente a taxelor. În ultimul timp în R.F. a Germaniei au mai avut loc demonstrații în care cetățenii își exprimau nemulțumirea provocată de ascensiunea a tot felul de rețineri care le grevează salariile. Împotriva demonstrațiilor s-au luat măsuri, numai în regiunea Ruhrului tribunalele deschizînd peste 1 000 de acțiuni judiciare împotriva celor care au participat la manifestații. Participanții la demonstrația de la Bochum au cerut să se renunțe la asemenea acțiuni de sancționare a celor care-și exprimă, în fapt, o revendicare legitimă (în fotografie).

imaginile înfrîngerilor

Răniți din trupele saigoneze, purtați pe brațe de camarazi de-ai lor, soldați care nemaivînd loc în elicopteru plin ce evacuează răniții recurg la gestul dîșperat al agățării de patinele aparatului — iată imagini semnificative cu care presa internațională a ilustrat în zilele din urmă puternica ofensivă a forțelor patriotice asupra bazelor americano-saigoneze de la frontiera sud-vietnamezo-cambodgiană. Acțiunile ofensive, continue, ale unităților forțelor patriotice au accentuat scăderea moralului trupelor americano-saigoneze, corespondenții de presă relatînd despre numeroase cazuri cînd militarii au refuzat să intre în acțiune afirmînd că «aceasta echivalează cu o sinucidere».

◀ CUBA: 100 de școli pe an

În cadrul vastei campanii de combatere a analfabetismului și de culturalizare a maselor în Cuba, se construiesc în ritm susținut un mare număr de școli primare și secundare. Recent a fost inaugurată, într-un cadru festiv, o școală secundară, — a șasea de acest fel, construită anume într-o regiune agricolă — de astă dată în zona Guane, provincia Pinar del Rio — cu scopul de a înlesni elevilor îmbinarea mai eficientă a studiului cu munca în producție. Încă înainte de terminarea construcției, elevii a trei școli secundare urbane s-au transferat în această regiune, frecventând cu regularitate cursurile în școli provizorii, de campanie. Scopul urmărit era acela de a-i deprinde cu realitățile de la țară și cu practica muncilor agricole. Astfel, în afara orelor propriu-zise de curs, elevii au prestat pe plantații 134 359 ore de muncă, iar profesorii, 28 331 ore. La inaugurarea școlii «Comandante Pinares» a fost prezent și tovarășul Fidel Castro, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cuba și prim-ministru al Guvernului Revoluționar Cubanez. În ampla cuvântare pe care a rostit-o cu acest prilej, Fidel Castro a evocat orientarea spre construcția unui număr cât mai mare de școli primare și secundare în Cuba. Din 1972 și până în 1975 se vor construi în afară de noile școli primare aproape 300 de școli secundare. Până acum s-au construit anual câte 40 de școli; în următorii patru ani ritmul anual va fi de 100 de școli. În imagine, tovarășul Fidel Castro asistând la inaugurarea școlii «Comandante Pinares».

„am început să construim un mozambic nou“

În cei șapte ani care s-au împlinit nu demult de la declanșarea luptei Mozambicului împotriva dominației coloniale portugheze, Frontul de Eliberare din Mozambic (FRELIMO) a reușit să elibereze un sfert din teritoriul țării, cu o populație de un milion locuitori. Luptele declanșate recent la sud de fluviul Zambezi au deschis drumul patrioților spre centrul țării, regiunea cea mai industrializată. «În cursul întregului proces al luptei pentru libertate națională — declara recent Jose Oscar Monteiro, membru al conducerii centrale FRELIMO — am reușit să creăm condițiile distrugerii sistemului colonial, de adâncă exploatare, implantat în țara noastră și am început să construim — în zonele eliberate — un Mozambic nou». În fotografie — o unitate a luptătorilor mozambicani.

cronica de trei secunde

SPORTUL MEU OLIMPIC

Cred că pot anunța pe această cale o mare și durabilă victorie a subsemnatului: am găsit în sfârșit o probă olimpică la care pot concura până la sfârșitul vieții. Nu e de ici, de colo, ca la vârsta mea, cu o scurtă viață de fotbalist (extremăstingă) la 16 ani și numai cu exerciții matinale de gimnastică, să te poți prezenta olimpic.

Proba se numește «eqlokkhusek» și face parte din jocurile olimpice ale Alaskăi care s-au desfășurat în septembrie, la Fairbanks. Două echipe stau față în față, foarte serioase. Una dintre ele începe jocul, adică începe să se strimbe serios și cât mai caraghios, încercând să-i facă să ridă pe adversari. Dacă adversarii nu rid — ei au câștigat. Dacă izbucnesc în ris — au pierdut. Pe urmă, se pune mingea la centru — ca să zicem așa — și încep ceilalți, tot serioși, schimonoseala și grimasele cât mai comice. Și așa un alt timp. Cine ride mai puțin — acela câștigă.

Cu toată modestia, mă simt foarte dotat pentru acest joc, îl pot practica atît în apărare cît și în atac, pot să nu rid ore întregi și-i pot face pe alții să ridă de mine zile întregi, pe scurt: cred că pot deveni campion olimpic la «eqlokkhusek», nu numai printre eschimoși și nu numai în Alaska!

NAUFRAGIATUL

La ce se poate gândi un om în apă? — e o întrebare care ar putea fi și titlul unui film hazos, dacă ea n-ar aparține unuia dintre cei 1 150 de naufragiați de pe «Helleana», vasul grecesc care a luat foc pe mare, catastrofă cu mulți morți, răniți și dispăruși, în fața cărora nu e cuviincios să te gîndești la titluri de cinema.

Acest Marcel Moreau, scriitor belgiano-francez, nu știa să inoate și s-a trezit deodată în mijlocul valurilor și multimei înnebunite.

«La ce se poate gândi un scriitor în apă? — relatează domnia-sa, după ce a scăpat cu bine. La ce gîndesc toți ceilalți, chiar dacă accentele sale sînt deosebite. În fața morții nimic nu-i mai gol decît un cuvînt, nimic nu-i mai presus decît cuvîntul. Aceste idei paroxistice îmi sînt cunoscute. Altădată le-am făcut să cînte. Îmi spun toate acestea, dar nu sînt decît un om printre oameni și mă străduiesc să-mi țin respirația cînd vin valurile înalte. Înghit apă — visez vin, beții. Nu știu dacă lupt. Revăd chipuri dragi, umbre urîte. Angoasa mea are ceva testamentar. Împart nimicuri și gînduri vagi. Reneg anumite acte, mă las înduioșat de altele. Mă străbat banalități. Delirul meu e demn de o epavă, asta e sigur. Deodată îmi trece prin minte o frază scurtă, cu sintaxa, cadența și stilul ei... Ce manie, ce obsesie! Și această întrebare: «D. îmi va publica romanul?» Derizoriul, monstruos și el — iată-!...»

Nu-i un text genial, dar nu asta contează cînd ai în față o mărturie înaintea morții. Reiau amănunt cu amănunt și constat — poate fiindcă nici eu nu știu să inot prea departe de țărîm — că un scriitor (și care om nu-i pînă la urmă scriitor?) aruncat în adîncul mării sau stînd liniștit acasă, la birou, în deplină securitate a vieții, e străbătut de aceleași banalități, de la paroxism la derizoriu. În apă, un scriitor adevărat gîndește ca pe uscat — nu e nici o necuviință în a recunoaște această veșnică planare și plasare la hotarul dintre suris și disperare, într-un vital și cotidian naufragiu.

Radu COSAȘU

agendă

Primul ministru al Republicii India, doamna Indira Gandhi, a întreprins un amplu turneu politic în diferite capitale europene și în Statele Unite. După ce a vizitat Belgia și Austria, premierul indian și-a continuat contactele politice la Paris și la Londra, traversînd apoi Oceanul pentru convorbirile de la Washington. În cadrul întrevederilor avute, au fost examinate aspecte ale relațiilor bilaterale, precum și probleme ale actualității internaționale.

«Poluarea va duce în următorii 50 de ani la dispariția oricărei forme de viață pe fundul oceanului, în cazul în care nu vor fi aplicate, din timp, remediile necesare». Acest avertisment grav a fost formulat, pe temeiul unei argumentații științifice anticipative, de celebrul explorator francez Yves Cousteau, în fața unei subcomisii de anchetă a Senatului american. Chemînd la măsuri urgente pentru combaterea efectelor nocive ale reziduurilor industriale deversate zilnic în cantități uriașe în ocean, Cousteau a sugerat convocarea unei conferințe internaționale pentru discutarea acestei probleme acute.

O serie de misiuni speciale atribuite în ultima vreme lui Ronald Reagan de Casa Albă au făcut să devină mai insistente opiniile potrivit cărora actualul guvernator al Californiei va putea candida în viitoarele alegeri prezidențiale din S.U.A. pentru postul de vicepreședinte. La o conferință de presă, congresmanul Paul McCloskey a declarat de altfel că, în ciuda refu-

zului inițial formulat de Reagan, acesta va candida totuși în locul lui Spiro Agnew.

Cu prilejul festivităților consacrate în acest an Zilei Națiunilor Unite (24 octombrie), în palatul de pe East River au răsunat pentru prima oară acordurile «Imnului păcii», compus de celebrul muzician Pablo Casals (astăzi în vîrstă de 95 de ani) pe versurile poetului W.H. Auden. Compozitorul însuși se afla la pupitrul în clipa solemnă cînd orchestra și corul de 150 de persoane au executat lucrarea în prima audție. În viitor, «Imnul păcii» va fi intonat la toate manifestările O.N.U. de deschidere și de închidere.

Cea de-a zecea experiență a speologului francez Michel Siffre, în vîrstă de 32 de ani, va reprezenta și un record în domeniul existenței subterane solitare. Siffre a părăsit recent Parisul cu destinația S.U.A., unde urmează, după o perioadă de pregătire de o lună, să petreacă mai bine de jumătate de an la o adîncime de 250 m în grotă «Midnight Cave» din Texas.

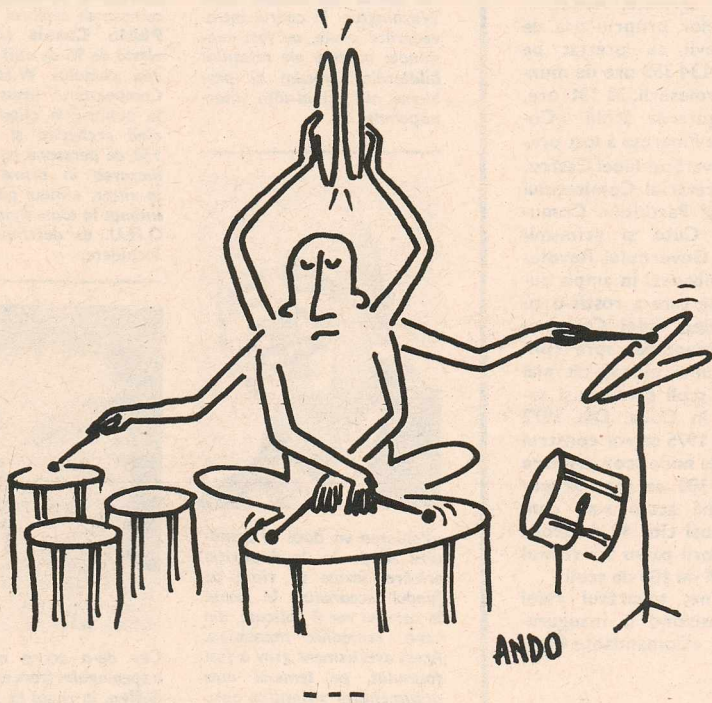
După moartea Helenei Weigel, văduva lui Bertolt Brecht, Ruth Berghaus, regizoare și coregrafă, a preluat recent conducerea teatrului «Berliner Ensemble» (R.D.G.). Ruth Berghaus, soția compozitorului Paul Dessau, colaborator și prieten al lui Brecht, lucrează din 1964 aproape exclusiv pentru «Berliner Ensemble». Ea s-a făcut cunoscută printr-o serie de spectacole de mare succes atît la acest teatru, cît și la Opera de stat din Berlin.

UMOR

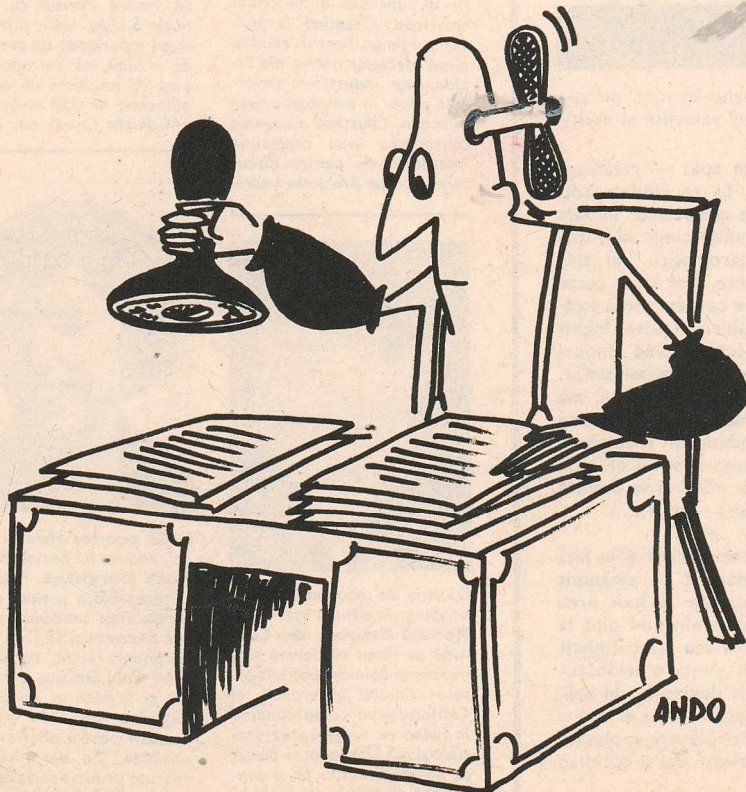
de ANDO

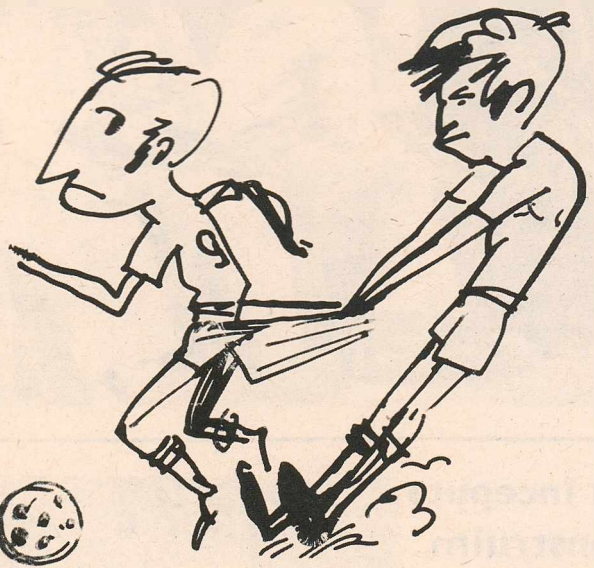
„Vorbe... grele“

ANDO

ANDO

A TRAGE - TRAGERE

1	T	E	P	E	S		A	R	C	A	S	I	
2	A	T	A	C	A	N	T			I	V	A	R
3	C	I	T	A	T		R	A	T	A	R	I	
4	U	R	I		E	X	A	G	E	R	A	T	
5	T	A		S	L		G	O	T	I	C	A	
6		R	A	C	I	T	E		I	A		I	
7	V	I	N	A	T	O	R	I		T	I		
8			A	L	I	N	I	A	T	E		B	
9	S	V		A		A		D	I		U	R	
10	L	D	A		E	J	O		P	A	L	I	
11	A	T	E	N	T		A	P	A	T	I	C	
12	S	E	D	U	C	A	T	O	R	I			

ORIZONTAL: 1) Domnitor român al cărui nume ne amintește de niște trageri... (nu la Loto) — ...și niște trăgători de pe vremea lui Ștefan cel Mare. 2) Trăgător la poartă... — ...și alt trăgător la poartă. 3) Tras la judecată — Trageri pe de lături. 4) A dușmăni — Tras de păr. 5) Trasă pe margini! — Scule! — Stil arhitectural (fem.). 6) Le-a tras curentul — Invitație mai directă. 7) Trăgători de sezon — Trageri pe extreme! 8) Trase... la sfoară. 9) Seve! — Îndemn la tras — Trase de la gură! 10) Nume de față — Riu și golf în Rio Muni — Trași la față. 11) Trage cu urechea — Nu are tragere de inimă. 12) Atrăgători.

VERTICAL: 1) Trebuie tras de limbă — Trage la rame. 2) Operațiile de tragere a metalelor în fire — Trag la jug.

3) A trage mulce — Nume de față — Rapozii antichității (sing.). 4) Vestit romancier portughez (1845-1900)... — ...și vestita operă din Milano — Negajie. 5) Gravitează în zona de atracție a pământului (pl.) — Scurtează vorba. 6) Greutatea de încărcătură pe care o poate trage un camion. 7) Acțiuni în temă — Interjecție. 8) Insulă daneză — Plin de draci — La intrarea în port! 9) Deslușiți — Trage publicații. 10) Trase pe linia moartă — Trag în ham. 11) Se spune că trage targa pe uscat — Hoți de înaltă clasă. 12) Plin de nervi — Tras la curea.

Doru BĂNCULESCU

Cuvinte rare: EJO, AED, ECA, OAT, AGO.

Dezlegarea jocului «ALO, DOCTOR BARNARD?» apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) MELANCOLIC. 2) AMARACIUNI. 3) ROSIE — T — DR. 4) ITIT — PĂPUC. 5) NI — MIC — UPU. 6) IESIT — T — LL. 7) M — TE — FIDEA. 8) OVA — DIRECT. 9) SINCER — CAI. 10) INDURERATE.

ce părere aveți?

Se apropie sfârșitul de an și o dată cu el tradiționala anchetă a revistei noastre, a cărei reușită depinde de dv., dragi cititori. Vă rugăm deci să spuneți care sînt, după părerea dv., cei mai buni actori și cîntăreți români și străini ai anului 1971, precum și care sînt cele mai bune filme pe care le-ați văzut în 1971.

Răspunsurile — care vor fi trimise pe adresa redacției pînă la data le 1 decembrie 1971, cu mențiunea pe plic: **Pentru ancheta «Flacărilor»** — trebuie să cuprindă opiniile dv., separate, în legătură cu:

- 1) cel mai bun actor român de film
- 2) cea mai bună actriță română de film
- 3) cel mai bun actor străin de film
- 4) cea mai bună actriță străină de film
- 5) cel mai bun film românesc
- 6) cel mai bun film străin
- 7) cel mai bun actor român de teatru
- 8) cea mai bună actriță română de teatru
- 9) cel mai bun interpret român de muzică ușoară
- 10) cea mai bună interpretă română de muzică ușoară
- 11) cel mai bun interpret român de muzică populară
- 12) cea mai bună interpretă română de muzică populară
- 13) cel mai bun serial de televiziune
- 14) cel mai bun actor (actriță) sau prezentator (prezentatoare) la televiziune.

IMPORTANT. Precizăm că TOATE întrebările de mai sus au în vedere ANUL 1971.

plastică

● **Albrecht Dürer** — «Viața și opera» (R.D.G.). A treia expoziție dedicată în acest an aniversar lui Dürer. Reproductorile reconstituie toată problematica operei și ilustrează aspirațiile spre perfecțiune și frumos ale marelui artist german (Ateneul Român).

● Spontanitatea și ductul variat al liniei ne fac să bănuim la **Diamantina Leabu** virtuți potențiale de desenator. Cînd culoarea înlocuiește linia, artista fantazează cu îndrăzneală, dar parcurge un drum plin de riscuri, încifrînd imaginea și estompîndu-i sensurile lirice (Ateneul tineretului, Aleea Alexandru nr. 38).

● **Lucrările lui Victor Pavel** de concertează privitorul. Pendularea între figurativ și nonfigurativ, amalgamul de tehnici și un oarecare mimetism (mai ales în sculptură) pun pe cea nehotărîrii asupra majorității lucrărilor, care, în afara unor portrete, par să fie căutări, de altfel sincere, ale unei personalități în formare (Ateneul tineretului).

● **François Cali**. «Arta conchistadorilor». O reconstituire a instaurării unei noi civilizații, arte și spiritualități în America Latină de către cuceritorii spanioli. Căutînd matca formatoare, F. Cali invocă drept martor istoria, ca să descopere acea mutație a artelor precolumbiene în arta barocă. Prefața face cîteva disociații necesare, semnalînd inadvertențele de interpretare ale autorului (Editura Meridiane).

● **Monumentele din Angkor** sînt deseori la ordinea zilei. În primăvara acestui an o serie de basoreliefuli și al treilea etaj al porții templului Angkor-Vat au fost distruse de către bombardamente. Cartea lui B.Ph. Groslier, director la «Ecole française d'Extrême Orient», reconstituie istoria imperiului khmer, consacring capitele substanțiale unei arte și civilizații de mult apuse, care mai strălucește prin impunătoarele ei vestigii (Editura Meridiane).

cinema

● **Piața Roșie**. Film-omagiul închinat eroilor primului regiment revoluționar al Armatei sovietice. Regizorul Vasili Ordinski se recomanda printr-un viguros talent epic. În rolurile principale — Sta-

Stanislaw Mikulski

nislav Liubșin, Viaceslav Șalevici, Valentina Maliavina.

● **Eliberarea**, seria a III-a: **Dirrecția loviturii principale**. Continuarea monumentalei evocări istorice pe coordonatele unei autenticități dramatice și spectaculoase. Regie — Iuri Ozerov. Interpreți — Nikolai Olialin, Larisa Golubkina, Boris Zaidenberg, Mihail Ulianov, Vladimir Davidov, Evgheni Burenkov, Buhuti Zakariade, Stanislav laskevici.

● **Castanele sînt bune**. Cinematografului, care nu există să comercializeze sentimentele umane, Pietro Germi îi răspunde cu o replică genuină, sinceră. Un film cu Gianni Morandi (atențiune: nu cîntă!), un Morandi maturizat, care a trecut de faza comedioarelor penibile. Parteneră — Ștefania Casini.

● **Vinovatul e în casă**. Prezența «Căpitanului Kloss», adică Stanislaw Mikulski, în acest film polițist poate ține loc de invitație. Regie — Robert Ban (R.P. Ungară).
● Nu pierdeți aceste filme: **Voi sări din nou peste băltoace** (Karel Kachyna), **Asediul** (Mircea Mușan), **Femeia îndărătnică** (F. Zeffirelli), **Cortul roșu** (M. Kalatozov).

carte

● Sub egida Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R., Editura politică publică o antologie de **Texte social-politice 1944-1965** de G. Călinescu. Culese din presa vremii, articolele ajută la cunoașterea momentului politic-social și relevă încă o dată spiritul viu, ardent, al marelui cărturar, militînd, cu strălucitul său condei, de pe cele mai înaintate

poziții civice. Studiu introductiv, antologia și bibliografia selectivă — Gh. Tușui și Gh. Matei. Consultant științific — George Ivașcu.

● **Ambiționînd a fi autor de teatru**, practicînd cu asiduitate foiletonul, eram gata-gata să uităm că Nicușă Tănase e un prozator cu un timbru distinct și de savoare autentică. Ne-o reamintește recentul volum: **Lume, lume, soro lume!**, care reuneste «patru nuvele aproape autobiografice»: **Cruce de ocazie**; **Fără minuni, Doamne!**; **M-am făcut băiat mare**; **Derbedei** (Editura Eminescu).

● **Elena Văcărescu** și **Anna de Noailles** sînt prezente cu **Versuri** în colecția «Cele mai frumoase poezii» a Editurii Albatros. În românește de Demostene Botez și Lazăr Iliescu. Cuvînt înainte de Zoe Dumitrescu-Bușulenga.

● În colecția Lyceum a apărut cartea de **Versuri și proză** de Al. Vlahușă. Antologie, studiu introductiv și note de Virgiliu Ene (Editura Albatros).

● **Emilia Căldăraru**: **Seară de suflet**. Titlul frumos al acestei cărți de versuri definește prin metafora conținută lirica Emiliei Căldăraru: o lirică de blînde contururi ale peisajului sufletesc sau natural. «Mă doare pînă la inimă, pînă ce simt cum alunec treptat într-o lacrimă», sînt versuri ce atestă starea de emoție a poetei, ce-o însoțește în fiecare poem (Editura Eminescu).

● A apărut ediția a II-a a romanului **Prîns de Petru Popescu** (Editura Eminescu).

● Semnalăm apariția în Editura Albatros a romanului **Anotimpuri** de Radu Tudoran.

● În colecția «Biblioteca pentru toți», o apariție (3 volume) deosebit de valoroasă: celebra monografie **Goethe** de eruditul profesor de la Universitatea din Heidelberg, Friedrich Gundolf (1880-1931). Traducerea (depășind cu competență dificultățile textului original), prefață, tabel cronologic, note și indici — de Ion Roman.

disc

● «Frauenliebe und leben» (Dragoste și viață de femeie) și «Șapte cîntece populare spaniole» — două celebre cicluri de lieduri, inițial aparținînd lui Robert Schumann iar celălalt lui Manuel de Falla — prilejuiesc o strălucitoare demonstrație de artă interpretativă reputatei mezzo-soprană Elena Cernei. Excelent acompaniamentul pianistului Albert Gutmann (ECE-0527).

● «Fata de la Cozia» — scenariul radiofonic al lui G. Băjenaru — apare în colecția «Legende românești», o binecunoscută și apreciată serie de discuri pentru copii și tineret. Încredinșînd actorilor Eugenia Dragomirescu, George Demetru, Florin Piersic, Nicolae Botez-Luchian, N.N. Matei, M. Herovianu și Gheorghe Cozorici interpretarea rolurilor, regizorul Cristian Munteanu obține o distribuție de prim rang (EXD-1282).

● **Gabi Luncă**, **Romica Puceanu**, **Marcel Budală** — «Stele cu nume», și încă de primă mărime, ale muzicii lăutărești. Acompaniați de Floarea Cioacă și Constantin Mirea, în fruntea formațiilor lor, cei trei ași interpretează (printre altele): «Uite, mamă, cade-o stea» (Puceanu), «De ce oare sînt lăsată» (Luncă), «Cîntec lăutăresc de masă» (Budală) (EPE-0615).

teatru

● **Antigona** de Sofocle (Teatrul Mic): demaraj greu, dar promițător, al trupei de pe str. Const. Mille. În regia lui Ion Cojar și scenografia Adrianei Leonescu se apropie de sfârșit repetițiile cu marea tragedie antică, avînd-o în rolul titular pe Leopoldina Bălă-

nuță. În celelalte roluri: Olga Tudorache (Euridice), Ionescu Gion (Creon), Dan Nuțu (Hemon), Monica Ghiuță (Ismena). În sfîrșit, o promisiune de artă!

● **Omul care...** (Teatrul C. Nottara): Horia Lovinescu încercîndu-și mina în genul «policier», cu reușite mai ales pe planul portretizării eroilor. Într-un decor și o costumagie surprinzător de sărace și terne (Traian Nițescu — Lidia Radian), evoluția bună a lui Ion Dichiseanu, compozițiile atente ale lui Mihai Herovianu și George Bunea și apariția formidabilă — într-o singură scenă — a lui George Constantin.

● **Dragoste țirzie** de A.N. Ostrovski: a doua premieră a stagiunii Teatrului «Victor Ion Popa» din Birlad. Spectacol omagial — prezentat în cadrul manifestărilor de prietenie româno-sovietice — lucrat de Tiberiu Penția cu știuta sa distincție regizorală și interpretat cu acuratețe de Ligia Dumitrescu, Const. Petrican, Decebal Curta, Zaharia Volbea și alții.

● **Șeful sectorului suflète** de Al. Mirodan (Teatrul Tineretului din Piatra Neamț): primul gest de artă al celor mai tineri angajați ai teatrului, absolvenți ai promoției 1971 — Gelu Nițu, Nina Zăinescu, Marius Ionescu, Mircea Bibac. Regia — Gabriel Negri. Scenografia — Mihai Mădescu.

● **Lovitura** de Sergiu Fărcășan (Teatrul «Mihai Eminescu» din Botoșani): piesă încă plină de vitalitate, oferind mai departe suport solid unui spectacol de patos sincer și vehemență a ideii. În regia lui Eugen Traian Bordușanu, o bună distribuție îi servește intențiile: Dan Bubulici, Mircea Gheorghiu, Ion Plăeșanu, Sică Stănescu, Ildiko Iarcsek, Iuliu Popescu, Mariana Stere, Adina Marilena Bobeș.

muzică

● În sala mică a Palatului, ciclul organizat de Filarmonica «George Enescu» și intitulat **Muzica de epocă: Renaștere, Baroc, Rococo**, debutează cu «Școala franco-flamandă» (Machault, Binchois, Dufay, Obrecht, Ockeghen, des Pres, Susato). Interpretează orchestra de muzică veche dirijată de Ludovic Baci (10 noiembrie).

● **Azi la Ateneu**: Simfonia de Nicolae Beloiu, Concertul pentru vioară și orchestră de Sibelius, Simfonia a III-a «Imn Naturii» de N. Sidelnikov, pentru cor mixt, orgă, două pian, orchestră, în primă audiere. Dirijează **Mircea Cristescu**, solist Ion Voicu.

● **La pupitrul următorului** concert al Filarmonicii, dirijorul Erich Bergel: Concert pentru orchestră de coarde de Zeno Vancea, Cinci lieduri (pe poeme de Mathilde Wesendonk) de Richard Wagner și Simfonia a V-a de Ceaikovski, solistă **Magdalena Cononovici** (12 și 13 noiembrie, Ateneu).

● În studioul din strada Nufetilor, concertul orchestrei simfonice a RTV dirijată de Emanuel Elenescu, solist violoncelistul **Dmitri Markevitch**: Uvertura festivă de Șostakovici, Concertele pentru violoncel și orchestră de Hindemith și Saint Saëns și Rapsodia I de Marțian Negrea (11 noiembrie).

● **Basul Dan Mușatescu**, acompaniat la pian de **Nicolae Rădulescu**, cu un recital de lieduri Schumann, Brediceanu, Milhaud, Ravel (sala mică a Palatului, 8 noiembrie).

● În ciclul «Tineri interpreți pe scenele Filarmonicii» — un recital de pian **Mioara Pandele** (Bach, Beethoven, Brahms, Debussy, Enescu) și un recital de flaut Ioan Arment (Roussel, Ibert, Milhaud, Marțian Negrea, Hindemith) (9 noiembrie, Studio Ateneu).

televiziune

REPORTAJ. Reportajul săptămîinii vorbește despre oamenii și pămîntul generos al Bărăganului (duminică). «Muzica orașului» își incutează Maria Preduș noul capitol al interesantului serial **Bucureștiul necunoscut** (duminică). Reportajul **Din țările socialiste** privește Albania (luni). Continuă ciclurile de adevărată istorie vie a zilelor noastre: **România '75** (luni) și **Cincinalul în acțiune** (marți, joi, vineri).

OPINII-ANCHETE. Despre cei ce au în gestiune averi de milioane va fi vorba într-o anchetă întreprinsă de **Stop-cadru** (luni). O altă anchetă, a emisiunii **Universitaria**, își propune să investigheze tema gospodăririi căminelor studențești (marți).

LITERATURA. Reportajul literar, gen de largă popularitate, este abordat de **Revista literară TV** (marți).

ȘTIINȚA. «Ai băut gaz?» nu va mai fi o întrebare insinuantă ci pur și simplu una de informare atunci cînd, nu peste multă vreme, petrolul va fi materie primă pentru alimente. Lămuriri în plus la emisiunea **Univers XX** (vineri).

TEATRU. «Fără final» se intitulează (cam pirandelian) piesa lui D. Damaschin, pusă în scenă pentru micul ecran de Yannis Veakis (marți).

FILM. Pe un scenariu de G. Mdivani, în regia lui Teodor Vulfovici, cu muzică de Șostakovici, filmul sovietic «Mesagerii veșniciei» (duminică). **Telecinematema** reia opera lui Stanley Kramer «Procesul maimuțelor» cu gigantul ecranului — Spencer Tracy, Gene Kelly, Fredric March (miercuri). Strălucitul cuplu de dansatori Ginger Rogers-Fred Astaire, în «Jobenul» (vineri).

MUZICĂ. Încă o moștenire rămasă de la «Toamna muzicală clujeană»: «Nocturna» de Claude Debussy (duminică). Și tot duminică: **Simfonia a IX-a** de Anton Bruckner.

FOLCLOR. Maeștri ai cîntecului și jocului din zona folclorică a Mușetilor, la **Vetre folclorice** (duminică). **Maria Butaciu** din nou pe micul ecran (luni). **Angela Buciu**, frumoasa voce de pe lăza — **Interpreta săptămîinii** (vineri).

DIVERTISMENT. Se reiau emisiunile și de etapa I a concursului «Steaua fără nume» — muzică ușoară (luni). Dintre personalitățile cu E și F ale Teledivertimentului cităm: **Victor Eftimiu**, Ion Fintescu, **Duke Ellington**, **Connie Francis**, **Sergio Endrigo**, **Ella Fitzgerald**. Adică **Extraordinar de Frumos** (sîmbătă).

SPORT. După handbaliste, handbaliști. Meciuri, sau jumătăți de meciuri, din competiția «Trofeul Carpați» (marți, miercuri, joi, sîmbătă). **Rugbi**: **Dinamo-Grivița roșie** (duminică).

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON la Concursul pronosport nr. 45, etapa din 7 noiembrie 1971

I. Cagliari-Napoli	1
II. Catanzaro-Varese	1, x
III. Fiorentina-Bologna	1, x
IV. Inter-Torino	1
V. Juventus-Roma	1
VI. Lanerossi-Verona	1
VII. Mantova-Atalanta	1, x
VIII. Sampdoria-Milan	1, x, 2
IX. Dunărea-Metalul Tg.	1
X. Progresul Br.-S.N.O.	1
XI. Ceahlăul-F.C. Galați	1, x
XII. C.S.M. Sibiu	
C.F.R. Tim. 1	
XIII. Metalurgistul-Electroputere 1	

FLACĂRA-ALBUM

Cântăreața GIULI CIOHELI, una dintre cele mai îndrăgite interprete sonore de muzică ușoară.

